CITIUS ALTIUS FORTIUS

INVICTUS

RELACIÓ ENTRE POLÍTICA I ESPORT DE MASSES: PASSAT A NIVELL MUNDIAL, PRESENT I FUTUR A CATALUNYA

ÍNDEX DE CONTINGUTS

PRÒLEG 8
INTRODUCCIÓ 10
REVISIÓ HISTÒRICA DE LA RELACIÓ ENTRE LA POLÍTICA I L'ESPORT 12
ORÍGENS DE LA RELACIÓ ENTRE LA POLÍTICA I L'ESPORT DE MASSES 13
ELS JOCS OLÍMPICS DE LA GRÈCIA CLÀSSICA 13
ELS JOCS D'HERA O LES HERAIA 14
ELS JOCS OLÍMPICS MODERNS I ALTRES ESDEVENIMENTS ESPORTIUS INTERNACIONALS 14
LA REINSTAURACIÓ DELS JOCS OLÍMPICS 15
CRONOLOGIA DE LES INTERFERÈNCIES POLÍTIQUES ALS JOCS OLÍMPICS DEL SEGLE XX 16
L'ANÀLISI DE LES INTERFÈRENCIES SEGONS ELS SEUS AUTORS 35
LES SELECCIONS CATALANES I LES INTERFERÈNCIES POLÍTIQUES 41
INTRODUCCIÓ 42
LA FEDERACIÓ CATALANA DE PATINATGE I EL CAS FRESNO 43
LA FEDERACIÓ CATALANA DE RUGBI I LA SEVA EXPULSIÓ FRANQUISTA DE LA FIRA 46
EL RECONEIXEMENT INTERNACIONAL DEL BOWLING CATALÀ 48
FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA 50
PROSPECTIVA DE FUTUR DE LA PARTICIPACIÓ DE CATALUNYA ALS JOCS OLÍMPICS 53
INTRODUCCIÓ 54
INICIS DE L'OLIMPISME A L'ESTAT ESPANYOL 55
1992-2012: ETAPA OLÍMPICA DE L'ESPANYA CONTEMPORÀNIA 56
COMPARACIÓ AMB ALTRES PAÏSOS SEMBLANTS A CATALUNYA 62
ESTRUCTURA DE L'ESPORT EN UNA CATALUNYA INDEPENDENT 65
CONCLUSIONS 67
EPÍLEG 71
AGRAÏMENTS 74
BIBLIOGRAFIA 76
ANNEXOS 83
CAPÍTOL I: BIOGRAFIES DELS ESPORTISTES OLÍMPICS 84
CAPÍTOL II: TAULES I ESTADÍSTIQUES DELS JOCS OLÍMPICS 91
CAPÍTOL III: ENTREVISTES 99
CAPÍTOL IV: FITXES TÈCNIQUES 120

UN T.R. PER OBRIR ELS ULLS

Disculpeu el to proper, potser habitual en periodistes acostumats a publicar opinions i poc bregats en texts de batxillerat. Però aquesta proximitat, creiem, es justifica per expressar com cal les sensacions generades en aquest procés. Vaig conèixer l'autor d'aquest treball mesos enrere. Ell sabrà el detall precís de calendari perquè això del Treball de Recerca acostuma a marcar als nois i noies de la seva generació. En canvi, els més grans, acostumats a diversos brogits, batecs i oblits del nostre dia a dia, oblidem dates de manera contumaç per molt que la pèrdua d'aquesta virtut ens empipi notòriament. Però anem al que val: Ell i el seu professor, van recórrer uns quants quilòmetres per trobar-me al Poblenou barceloní i parlar-me del seu objectiu, aquest T.R. que ara teniu a les mans. Poc em costa reconèixer que hi vaig caure de quatre potes, em van convertir en còmplice immediat dels seus plans. El professor, per la seva professionalitat, la seva voluntat de servei, el seu evident desig d'ajudar l'alumne tal com cal i tal com hauria sempre de ser. L'alumne, per la seva capacitat, que salta a la vista, per la seva passió vocacional dirigida amb energia i intel·ligència cap a dues causes d'innegable potència: País i esport. Catalunya i el futur professional que ell mateix comença ja a teixir, a fonamentar de manera excel·lent.

Poblenou, Barcelona, 15 de desembre de 2014

En aquella conversa a la Rambla del Poblenou, l'autor era tot ulls i orelles, una esponja disposada a xuclar l'allau de dades que li pogués transmetre un periodista amb certa experiència en matèria d'anàlisi esportiu. Vam parlar abastament d'aspectes poc divulgats, poc reeixits d'aquest amplíssim concepte conegut com 'esport'. Terrenys encara verges que, espero i desitjo, algun dia siguin explorats en benefici del saber col·lectiu. Per exemple, em va temptar la idea de parlar-li de quelcom apassionant, com és la possibilitat d'explicar l'evolució de les societats occidentals avançades a través dels seus herois esportius. El vaig situar dient-li que als Estats Units, on més teoria i literatura han esmerçat sobre l'apassionant qüestió, podríem explicar com va discórrer el fantàstic segle XX gràcies als grans esportistes de diverses disciplines. I així, sota l'ànim i complicitat del tutor, vam recórrer abastament fites fantàstiques, gairebé mítiques que ara recordaré, si em permeteu, a cop de breu titular. Com, per començar els exemples, gent com Babe Ruth i Lou Gherig, semidéus del beisbol -passatemps nacional americà-, van aconseguir esmorteir la fòbia a Alemanya i els seus descendents integrats ja a la naixent superpotència un cop acabada la Gran Guerra. Com, abans i tot, la discriminació racial va cometre un dels seus primers pecats esportius contra el gran, enorme Jim Thorpe, el natiu-americà desposseït de dues medalles olímpiques amb l'excusa del professionalisme quan només el menystenien per ser membre d'una minoria oprimida. O com Jackie Robinson es va brindar al sacrifici d'introduir les figures de color al segregat món del bat i el diamant de beisbol, aconseguint, per fi, una igualtat aleshores només reduïda, per desgràcia, als camps de batalla de la Segona Gran Mundial...

També, amb ell atent, fent preguntes, actiu i gens tímid, vam repassar la incidència de la indissimulada manera de ser i d'actuar en defensa dels seus d'en Cassius Clay, després conegut com Muhammad Alí, aquell enorme campió de boxa sense pèls a la llengua que denunciava la injustícia amb una naturalitat capaç de desmuntar tòpics i arguments dels poderosos poc disposats a cedir. Tan gran va arribar a ser la seva ascendència, tan fort el seu exemple d'insubmissió, que

forçà fins i tot Martin Luther King a abandonar les mitges tintes i les prudències en la seva lluita pels drets civils en aquella prodigiosa dècada dels 60. Sense aquest nivell de transcendència, repassarem també el lligam emocional entre diverses arts, l'esportiva i la cinematogràfica, per exemple, amb el matrimoni de la famosíssima Marilyn Monroe amb Joe Di Maggio, l'italoamericà líder dels Yankees de Nova York que aquí coneixem, entre altres detalls culturals, per la cançó *«Mrs. Robinson»* de Simon & Garfunkel, lletra en la que glosen el seu exemple com pura representació de la innocència americana perduda. Di Maggio va aconseguir, a base d'erigir-se en exemple modèlic, que el país esmorteís la pèssima imatge que la creixent Màfia imposava com segell indesitjable sobre l'ampla minoria provinent d'Itàlia. I també vam parlar, recordo, del *Black Power* a Mèxic-68, de com la confessió d'alcoholisme realitzada per Mickey Mantle, un altre vell heroi, ajudà a situar el fenomen de la beguda i les seves seqüeles entre milions de contemporanis que no volien ser conscients d'aquest problema de salut pública...

No havia massa temps per més exemples, ens havíem de centrar en les intencions, en els plans de l'alumne alhora d'afrontar aquest treball. Volia escriure sobre aspectes no afrontats ni pels mateixos professionals del periodisme esportiu a casa nostra, temes d'evident rellevància, com la importància de l'esport a Catalunya, terra enamorada de la pràctica i seguiment d'aquest fenomen a tots nivells. L'autor del T.R va plantejar una ambiciosa hipòtesi: Què significaria l'esport català en el concert internacional cas de representar un nou estat europeu? I el resultat de la seva tasca ha estat espectacular, ultrapassa inclús -creiem humilment- les fronteres d'un Treball de Recerca fins convertir-se en tema d'evident interès periodístic, digne d'interessar i satisfer la curiositat d'una opinió pública que ha convertit el procés sobiranista en tema prioritari d'informació en la nostra agenda col·lectiva actual.

El treball, expressat en tres grans cossos, arrenca del temps pretèrit, d'aquells originals Jocs Olímpics que, temps després, deixaren el *«Citius, Altius, Fortius»* de la definició llatina com exemple d'humana superació a través de l'esport. Explica amb detall rigorós com, evidentment, tot és política a la vida i com els règims, des del primer dia i fossin del signe que fossin, han sabut valorar la seva importància popular, intentant arrimar-lo als seus interessos. Comunistes, capitalistes i feixistes per igual -i es detallen un munt de casos en aquestes pàgines- han pretès demostrar la superioritat moral de les seves creences a través de les figures esportives. Amb l'alumne, que ja no és fill del Teló d'Acer, rememoràvem les simbòliques curses, els polsos viscuts per USA i l'URSS amb els Jocs Olímpics com excusa, convertides les delegacions d'esportistes en exèrcits simbòlics de cada país, per sort no violents, que buscaven la victòria per altres mètodes menys sagnants. També vam repassar, per exemple, l'artificial plet viscut durant dècades entre l'Alemanya Federal i la Democràtica, pugna de bàndols que volien resoldre al medaller diferències creades per la partició artificial del país després de la derrota del nazisme.

Per no abusar ni estendre'm, l'autor i qui signa aquesta reflexió, ens vam tornar a veure dies enrere, ja acabat el T.R. Ell volia que li donés una ullada, segurament que validés l'excel·lent feina que ha fet i així ho vaig fer, com si li passés un examen oral. T'has recordat d'això? Aquí està. Has posat allò? I ell, girava la mirada recordant dates, conceptes, titulars de tot allò que ha hagut d'estudiar, les aigües del coneixement on ha hagut de capbussar-se constantment durant llargs mesos per acabar aquesta feina que l'ha de fer sentir orgullós del que ha aconseguit, de tot el que ha après sobre els humans, del gran nombre de lliçons rebudes per la via d'aquesta fantàstica metàfora vital que anomenem esport. M'ha encantat participar en el procés posant-hi un simple gra de sorra, parlant perquè ell escoltés. La seva obra, com ha sabut teixir-la poc a poc, a base de treball, voluntat i paciència, val molt la pena. I em fa sentir orgullós de manera indirecta. Feliç de col·laborar amb l'enorme potencialitat d'un noi fantàstic que té un gran professor i una vocació que ha de seguir per força. S'hi ha de dedicar a l'esport, a la branca que ell triï, lliurement. Aquest és el

primer pas d'una aposta vital, personal. I apostaria esportivament que se'n sortirà amb escreix. Al final l'autor d'aquest treball aconseguirà allò que es proposi, qualsevol fita o medalla de coneixement i excel·lència, primer acadèmica, després ja serà professional. Gràcies pel vostre temps.

Frederic Porta i Vila
periodista

PRÒLEG

> *"For to be free is not merely to cast off one's chains, but to live in a way that respects and enhances the freedom of others." "Perquè ser lliure no és només desamarrar-se les pròpies cadenes, sinó viure d'una forma que respecti i millori la llibertat dels altres".* **Nelson Mandela**

A nivell personal, encaro l'últim curs de batxillerat amb la il·lusió de superar-me i arribar a la Universitat amb la millor formació possible. Amb ganes de poder estudiar Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, ja que l'esport és una de les meves aficions més importants i un dels motius que m'ajuden a seguir endavant. La Universitat serà l'última etapa acadèmica però com tothom, penso que mai deixaré d'aprendre ja que la vida mateixa és un matèria de la qual aprens cada dia.

Actualment estem vivim una època políticament molt intensa a Catalunya, després de 300 anys de repressió per part dels estats espanyol i francès, els catalans tenim l'oportunitat de recuperar la nostra sobirania, els nostres drets i deures i, les nostres llibertats i constitucions. És en aquest moment, quan els catalans hem pres consciència col·lectiva, en què som més a prop que mai de la llibertat i és per això que no podem defallir. ÉREM, SOM I SEREM!

Aquests són els dos grans motius que m'han portat a crear i desenvolupar el meu treball de recerca. La vessant política de la història, i més en aquests moments tan importants per Catalunya, i l'esport, una manera de viure, de fer i d'entendre el món. És per això que el treball de recerca té com a hipòtesi principal la possible existència d'una relació entre la política i l'esport espectacle o esport de masses.

> *"L'important dans la vie ce n'est point le triomphe mais le combat; l'essentiel, ce n'est pas d'avoir vaincu mais de s'être bien battu." "L'important a la vida no és el triomf sinó la lluita. L'essencial no és haver vençut sinó haver lluitat bé".* **Pierre de Coubertain**

INTRODUCCIÓ

El meu treball de recerca o TREC parteix de la hipòtesi d'una relació existencial entre la política exercida per les administracions públiques estatals o nacionals, i l'esport de masses o esport espectacle que mou milions d'aficionats i beneficis econòmics al seu voltant. Cal tenir en compte que els mitjans de comunicació, la societat i el poder econòmic van estretament lligats i juguen un paper important en les ingerències en l'esport de la política d'un estat.

El treball està conformat per tres parts que conjuntament corresponen al cos d'aquest. Així doncs, les tres parts en què es divideix són les següents:

- Primera part: faig una revisió històrica a nivell mundial de tots els tipus d'interferències que hi ha hagut entre la política i l'esport espectacle durant l'últim segle. Seguidament classifico els tipus segons els agents que els han portat a terme, siguin estats, aficionats o esportistes, i alhora els ordeno pel tipus d'interferència o utilització que provoca aquest agent.
- Segona part: em centro a estudiar aquesta mateixa relació en el procés d'independència de Catalunya, que considero que s'inicia en el període de preparació dels Jocs Olímpics de 1992, al voltant dels quals va néixer l'Associació per la Delegació Olímpica de Catalunya (ADOC), que reclamava tenir comitè olímpic propi als Jocs del 92. I s'allarga fins als nostres dies, és durant aquest període que exposo diferents cassos de reconeixement oficial i internacional de les seleccions catalanes i els obstacles polítics i jurídics contra els quals han hagut de lluitar per obtenir-lo.
- Tercera part: em dedico a crear una prospectiva de futur de la participació de Catalunya en els Jocs Olímpics, basant-me en l'anàlisi de les dades objectives obtingudes del Comitè Olímpic Espanyol (COE) de les medalles aconseguides per esportistes catalans dins de la representació espanyola dels últims sis Jocs Olímpics (des dels JJOO de Barcelona de 1992 i fins als JJOO de Londres de 2012). Posteriorment comparo els metalls olímpics de Catalunya amb les medalles olímpiques aconseguides per països semblants en quant a població i mida territorial tals com poden ser Àustria, Suïssa o Israel en base a informació estadística obtinguda en el Comitè Olímpic Internacional (COI) i en els seus respectius Comitès Olímpics Nacionals. A més, em dedico a preveure les institucions i organismes esportius que hi hauria d'haver en una Catalunya independent així com el seu futur funcionament.

REVISIÓ HISTÒRICA DE LA RELACIÓ ENTRE LA POLÍTICA I L'ESPORT

ORÍGENS DE LA RELACIÓ ENTRE LA POLÍTICA I L'ESPORT DE MASSES

La paraula *política* prové del grec "*polis*", que significa *ciutat*, i en l'actualitat la política és el procés de presa de decisions en grups humans, és tot allò que té a veure amb la ciutadania i les seves preocupacions. Per altra banda, la paraula esport prové del mot anglès "*sport*" que s'utilitzava per designar activitats com la pesca o la cacera, i que avui utilitzem com a sinònim d'activitat física planificada.

Segons les definicions, la política i l'esport són dues paraules sense cap relació semàntica però amb un origen comú, la Grècia Clàssica, tot i que la paraula "esport" no s'utilitzés en aquella època però sí el concepte. A més, són dos aspectes de les societats que al llarg de la història han estat relacionats i han anat evolucionant.

ELS JOCS OLÍMPICS DE LA GRÈCIA CLÀSSICA

Els Jocs Olímpics de l'antiguitat van començar a Olímpia, una ciutat situada al nord-oest de la península del Peloponès (Grècia), cap a l'any 776 aC com un festival religiós en honor a Zeus, déu dels déus. I es van allargar fins a finals del segle IV dC (vora l'any 393 dC) quan l'emperador Teodosi I el Gran[1] va decidir suspendre'ls en relacionar-los amb el paganisme, un conjunt de creences llatines i hel·lèniques anteriors a la Grècia Clàssica, i per tant no cristianes.

Eren els Jocs més famosos que se celebraven a la Grècia Clàssica i eren una competició esportiva entre diferents homes, representants de les ciutats-estat gregues i regnes de Grècia que es celebrava cada quatre anys a la ciutat d'Olímpia, d'aquí el seu nom. Els Jocs representaven una "treva" de les hostilitats entre les diferents ciutats-estat gregues, que començava mesos abans per tal que els atletes es poguessin preparar físicament, i s'allargava fins que els Jocs acabaven.

El santuari on tenien lloc s'anomenava Altis, i eren un conjunt d'edificis on es disputaven les diferents modalitats dels Jocs que inicialment eren d'un sol dia però que es van anar allargant fins als cinc dies al segle V aC. Els Jocs constaven de set proves esportives: pentatló, atletisme (carrera, salt de llargada i llançament de disc), llançament de javelina,

[1] Teodosi I el Gran va ser un emperador romà, originari d'Hispània, que va governar durant el S. IV dC. Va acabar amb els Jocs Olímpics de l'antiguitat, i va ser l'últim emperador que va governar tot l'Imperi Romà, ja que després de la seva mort es va dividir en dos parts (l'Imperi Bizantí i l'Imperi Romà d'Occident), repartides entre els seus dos fills.

boxa, lluita, pancraci[2] i competicions eqüestres. El pentatló de l'Antiga Grècia, diferent a la modalitat d'avui dia, consistia en cinc proves tal com indica el nom, i aquestes eren salt de llargada, llançament de javelina, llançament de disc, *stadion* (una cursa breu) i lluita.

Ruïnes del Filipeu, edifici del Santuari d'Altis.

Llançament de disc a la Grècia Clàssica.

ELS JOCS D'HERA O LES HERAIA

La participació als Jocs Olímpics de la Grècia Clàssica era exclusiva per homes i les dones tenien prohibit sota pena de mort participar-hi o solament assistir-hi com a espectadores. És per això que es van crear els Jocs d'Hera o les Heraia de la Grècia Clàssica, un esdeveniment esportiu celebrat a Olímpia en honor a la deessa Hera (esposa de Zeus i deessa del matrimoni) i reservat a les dones. Aquests Jocs van començar a principis del segle VI aC i se celebraven a l'estadi d'Olímpia uns mesos abans que els Jocs Olímpics, i el seu final va ser el mateix que el dels Jocs Olímpics de l'antiguitat, l'emperador Teodosi I el Gran. Són considerats els avantpassats de l'esport femení de competició i la versió femenina dels Jocs Olímpics de l'antiguitat.

ELS JOCS OLÍMPICS MODERNS I ALTRES ESDEVENIMENTS ESPORTIUS INTERNACIONALS

D'ençà del segle IV dC, es van anar succeint diferents rèpliques dels Jocs Olímpics per tota la riba de la Mediterrània. Quan la Grècia Clàssica va passar a ser una província més de l'Imperi Romà, les seves influències van arribar a Roma i és per això que van començar uns Jocs, l'esperit dels quals era molt diferent ja que els romans no intentaven que aquests exercicis formessin part de l'educació sinó que només volien divertir-se. Aquests Joc mai van arribar a ser tant importants ni van ser tan competitius com els Jocs Olímpics de l'antiguitat.

[2] El pancraci era la combinació de lluita i pugilat (antecedent de la boxa) en què es permetia tot (cops, mossegades...) per aconseguir que un dels dos lluitadors abandonés primer.

LA REINSTAURACIÓ DELS JOCS OLÍMPICS

A partir del segle XV dC es va utilitzar el terme *olímpic* per definir diferents competicions esportives, més o menys organitzades, principalment a Anglaterra i França. Però el ressorgiment del Jocs Olímpics no va ser fins a la Guerra d'independència de Grècia (1821-1832) respecte de l'Imperi Otomà.

L'any 1856 el filantrop Evangelos Zappas va oferir-se per finançar els Jocs Olímpics de 1859 i per això se'ls coneix com a Jocs Olímpics de Zappas, el 1870 i el 1875 es van repetir els Jocs. L'any 1890 el baró Pierre de Coubertin[3] va viatjar a Anglaterra per veure els *Jocs Olímpics de la Wenlock Olympian Society*[4], i quatre anys més tard va fundar el Comitè Olímpic Internacional (COI) amb l'objectiu de d'establir uns Jocs Olímpics cada quatre anys.

Cartell dels JJOO d'Atenes de 1896.

EL COMITÈ OLÍMPIC INTERNACIONAL

El Comitè Olímpic Internacional (COI) (en anglès, International Olympic Committee, IOC) és una organització no-governamental i no-lucrativa amb seu a Lausana, Suïssa. És el màxim representant del moviment olímpic a nivell mundial i va ser fundat el 23 de juny de 1894 pel baró Pierre de Coubertin. Durant el primer Congrés Olímpic, format per 12 països i celebrat l'any 1894, es va decidir que Atenes seria la seu dels primers Jocs Olímpics moderns l'any 1896 i que el primer president del COI seria l'escriptor grec Dimitros Vikelas. Vikelas (15 de febrer de 1835 – 20 de maig de 1908) va ser un empresari i escriptor grec que va ser el primer president del Comitè Olímpic Internacional, càrrec que va abandonar passats els Jocs Olímpics d'Atenes de 1896.

Actualment, el Comitè Olímpic Internacional està format per 106 membres actius i més de 35 d'honorífics, que s'encarreguen de "representar i promoure els interessos del COI i del Moviment Olímpic en els seus països i en les organitzacions del Moviment Olímpic a què serveixen". Tots els membres del Comitè tenen dret a vot en les sessions o reunions anuals

[33] Pierre de Coubertain (1 de gener de 1863 – 2 de setembre de 1937) va ser un historiador i pedagog que tenia interès en la cultura de l'esport i que va iniciar els Jocs Olímpics moderns.

[4] Els Wenlock Olympian Games, que van començar l'any 1850, són un dels precursor dels Jocs Olímpics moderns. Eren organitzats per la Wenlock Olympian Society (WOS), i es portaven a terme cada any a Shropshire (Anglaterra).

on es qüestionen accions sobre el moviment olímpic i, entre d'altres es determinen les seus que acolliran els Jocs Olímpics o els esports i les modalitats que formaran part d'aquests. El COI té representacions nacionals a 204 països, aquestes delegacions són els Comitès Olímpics Nacionals (CONs), presents a la majoria de països reconeguts internacionalment. A més, el Comitè és l'encarregat d'organitzar els Jocs Olímpics moderns, que tenen lloc cada quatre anys a l'estiu i a l'hivern, amb un interval de dos anys entre ells. Els primers Jocs Olímpics d'estiu van ser els d'Atenes de 1896 i els primers Jocs Olímpics d'hivern van ser els de Chamonix (França) l'any 1924. A la vegada, des de fa quatre anys el COI també porta a terme els Jocs Olímpics de la Joventut, que funcionen de manera similar als JJOO. La primera edició dels Jocs Olímpics de la Joventut d'estiu va ser l'any 2010 a Singapur i els primers JJOO de la Joventut d'hivern van ser a Innsbruck (Àustria) l'any 2012.

CRONOLOGIA DE LES INTERFERÈNCIES POLÍTIQUES ALS JOCS OLÍMPICS DEL SEGLE XX

LA PARTICIPACIÓ FEMENINA ALS JOCS DE 1896 I 1900

En els primers Jocs Olímpics de l'època moderna, celebrats a Atenes l'any 1896, les dones van ser excloses de les competicions, igual que a l'Antiga Grècia on les dones no podien participar-hi ja que no eren considerades ciutadans. Però tot i no competir oficialment, en aquests mateixos Jocs, hi va haver una dona anomenada Stamata Revithi, que va córrer la marató el dia després de la cursa oficial dels homes. Revithi va acabar la marató en cinc hores i trenta minuts sense poder entrar a l'estadi, però va trobar testimonis que van verificar els temps de sortida i arribada, i va intentar presentar la documentació al Comitè Olímpic Grec de qui no va tenir resposta.

Pierre de Coubertin considerava que la presència de dones als estadis, com a públic com a esportistes era poc interessant i incorrecta, però no va poder evitar que als Jocs Olímpics de París de 1900, comptessin per primera vegada amb representació femenina. Concretament van participar-hi 23 dones que van competir en tenis, golf i croquet[5], i

[5] El croquet consisteix en un circuit d'arcs pels quals ha de passar una pilota de fusta o de plàstic colpejada per un jugador mitjançant una massa.

alhora amb les primeres campiones olímpiques[6]. La primera dona que va guanyar una prova individual va ser l'anglesa Charlotte Cooper en el torneig de tenis, però abans la navegant suïssa Hélène de Pourtalès va guanyar una prova de vela en la modalitat d'equips mixtos.

ELS JOCS OLÍMPICS DE SAINT LOUIS DE 1904 I LA SEGREGACIÓ RACIAL

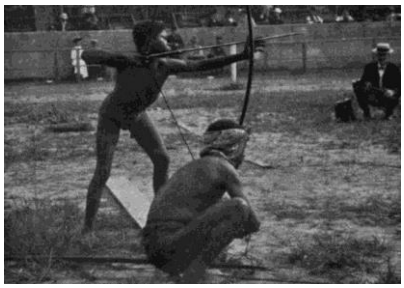

Indígenes americans participen als Jocs Antropològics de Saint Louis de 1904.

La seu de la tercera edició de les olimpíades va ser per primera vegada el continent americà. Els Jocs havien de celebrar-se a Chicago però els organitzadors van decidir seguir amb el model implantant en els anteriors Jocs, en que l'olimpíada formava part de l'Exposició Universal[7], i és per això que finalment la seu que va organitzar els Jocs va ser Saint Louis, una ciutat situada a l'est de l'estat de Missouri i propera al riu Mississipí. Els JJOO de Saint Louis van ser els primers en què es van repartir medalles entre els guanyadors i els primers en incloure al programa olímpic la natació.

Aquest olimpíada va estar marcada per la celebració d'un campionat paral·lel, anomenat "Anthropology Days" (Jocs antropològics[8]), en que participaven els africans negres, els indis sioux i altres tribus americanes, els moros i els pigmeus. Els "Anthropology Days" eren un conjunt de proves esportives (llançament de pes, tir amb arc, escalar un arbre...) que es van allargar durant dos dies amb la justificació d'estudiar i comparar les diferents races humanes, però amb la finalitat de demostrar la suposada superioritat física i moral de la raça blanca. Precisament a causa dels "Anthropology Days" hi va haver un boicot a l'olimpíada per part dels atletes afroamericans.

Tot i això, durant als Jocs de Saint Louis, George Poage, fill d'esclaus de Missouri i que no va participar en el boicot malgrat les nombroses crides, va ser el primer afroamericà en

[6] En els Jocs Olímpics de París de 1900 encara no existien les medalles d'or però si copes o trofeus que es donaven als guanyadors.

[7] Les exposicions universals són organitzades per un comitè internacional, i una de les seves característiques és que s'hi representen tots els països i es mostren les diferents gastronomies, cultures i folklores entre d'altres.

[8] L'antropologia és la ciència que estudia l'evolució biològica de l'espècie humana, i el seu comportament social i cultural.

guanyar una medalla olímpica. Més concretament en va guanyar dues de bronze, una en els 200 metres tanques i l'altra en els 400 metres tanques.

En la següent olimpíada, els Jocs de Londres de 1908, l'equip de relleus mixtos[9] dels Estats Units va guanyar la cursa. John Taylor era un dels membres d'aquest equip i va ser el primer atleta afroamericà en guanyar una medalla d'or olímpica. La història de John Taylor va acabar amb un final tràgic en morir, mesos després dels Jocs, víctima de la febre tifoide[10] amb només 26 anys.

L'any 1912 Jim Thorpe, un esportista nord-americà d'origen indígena que havia jugat a futbol americà, beisbol i bàsquet a la universitat, va participar a les olimpíades que se celebraven a Estocolm i va guanyar dues medalles d'or en les proves de pentatló i decatló respectivament. Però, un any després, li van ser retirades després de descobrir-se que havia jugat en una lliga semi professional de beisbol (ja que en aquella època no estava permès que esportistes professionals participessin en els Jocs). Això va crear molta controvèrsia, no tant per haver jugat en una lliga de beisbol semi-professional, sinó perquè en aquells moments els Estats Units vivien en una època de desequilibri racial o racisme. Finalment, l'any 1983, trenta anys després de la seva mort, Jim Thorpe va recuperar les medalles de les quals havia estat desposseït.

LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL I LA CANCEL·LACIÓ DELS JOCS OLÍMPICS DE BERLIN 1916

La Primera Guerra Mundial, també anomenada Gran Guerra, va ser un conflicte bèl·lic situat principalment al continent europeu que va començar l'any 1914 i es va allargar fins el 1918. Un dels motius que va propiciar la Primer Guerra Mundial va ser l'imperialisme de les grans potències mundials però els detonants van ser l'assassinat de l'Arxiduc Francesc Ferran d'Àustria per part d'un nacionalista serbi i la invasió alemanya de Bèlgica i Luxemburg.

Soldats britànics a la batalla de Somme, regió de Picardia (França).

[9] Els relleus mixtos era una prova atlètica en que competien equips formats per quatre atletes, els dos primers recorrien 200 metres cadascun, el tercer 400 metres i l'últim en corria 800.

[10] La febre tifoide és una malaltia infecciosa produïda per uns bacteris anomenats Sallmonella. El contagi és via fecal-oral (a través d'aigua i aliments contaminats amb femta).

Els dos bàndols enfrontats van ser per una banda la Triple Aliança; formada per l'Imperi Alemany, Àustria-Hongria, l'Imperi Otomà i Bulgària, i per l'altra la Triple Entesa; formada per França, Regne Unit, l'Imperi Rus, Itàlia, el Japó i els Estats Units. Es van mobilitzar més de 70 milions de militars i uns 6 milions van perdre la vida durant els quatre anys de guerra.

Com a conseqüència de la guerra els imperis alemany, austro-hongarès, rus i otomà van desaparèixer i van donar lloc a la creació de nous estats que van provocar un canvi complet al mapa d'Europa (República de Weimar[11], Àustria, Hongria, Txecoslovàquia, Iugoslàvia, Turquia...). Després de la guerra va haver-hi la Revolució Russa, de la qual en va sortir el primer estat socialista de la història, la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS). A més, es va fundar la Societat de Nacions, organisme internacional predecessor de l'Organització de Nacions Unides (ONU).

La ciutat de Berlin, capital d'Alemanya, va ser seleccionada l'any 1912 durant la 14a Sessió del Comitè Olímpic Internacional, com a seu dels Jocs de la VI Olimpíada que s'havien de celebrar el 1916. L'Estadi Olímpic de Berlin va ser estrenat un any després de l'elecció amb la presència de 60.000 persones. Els Jocs Olímpics havien de comptar amb una setmana hivernal, que es podria considerar que eren els primers Jocs Olímpics d'hivern, durant la qual s'havien de realitzar diferents proves de patinatge artístic, patinatge de velocitat, hoquei sobre gel i esquí nòrdic. Però finalment, l'any 1914 va esclatar la Primera Guerra Mundial i el 1916 encara no havia acabat. Va ser per aquest motiu pel qual els organitzadors van considerar oportú cancel·lar l'esdeveniment, i posteriorment el COI va tenir-ho present i va atorgar a Berlin els Jocs Olímpics de 1936, pels quals Barcelona també havia optat.

LA COPA DEL MÓN DE FUTBOL D'ITÀLIA DE 1934

La Copa del Món de Futbol, popularment Mundial de Futbol, és la competició oficial internacional més important del món on participen les seleccions nacionals masculines dels països membres de la FIFA[12]. La competició té lloc cada quatre anys des de l'any 1930, exceptuant els anys 1942 i 1946 degut a la Segona Guerra Mundial.

[11] La República de Weimar va ser el règim polític en que es va constituir l'Alemanya posterior a la Primera Guerra Mundial.

[12] La Federació Internacional de Futbol Associació, FIFA (en francès, Fédération Internationale de Football Association) és l'organisme internacional de govern del futbol. Va ser fundada el 21 de maig de 1904, i té la

La segona edició de la Copa del Món de Futbol va tenir lloc a la Itàlia feixista de 1934. Benito Mussolini[13] va aprofitar l'esdeveniment per promoure el feixisme i les pressions polítiques van marcar l'organització i el desenvolupament dels partits. Alguns exemples són les pressions als arbitres perquè Itàlia aconseguís el títol de campió mundial, o la disputa de la final del mundial a l'Estadi Nacional del Partit Nacional Feixista, que va guanyar Itàlia per 2-1 davant de Txecoslovàquia.

ELS JOCS OLÍMPICS DE BERLIN DE 1936 I ELS COMBATS DE BOXA LOUIS-SCHMELING

La decisió de donar a Berlin els Jocs Olímpics de 1936 va ser una decisió política per mantenir la pau a Europa després de la Primera Guerra Mundial. L'any 1923 França va envair la regió alemanya del Ruhr, una de les més industrialitzades i principal productora de carbó, ferro i acer, com a conseqüència del deute que la República de Weimar tenia amb l'estat veí. Un any més tard finalitzava l'ocupació francesa, amb la intervenció de la Societat de Nacions.

Els Jocs Olímpics de Berlin de l'any 1936 van celebrar-se a la capital alemanya i van ser organitzats pel dictador Adolf Hitler[14] amb la intenció, però no consecució, de mostrar al món la superioritat de la raça ària[15]. Un dels motius del fracàs de la idea de Hitler va ser l'atleta afroamericà Jesse Owens, que va donar-se a conèixer aconseguint un rècord en guanyar 4 medalles d'or (100m, 200m, 4x100 i salt de llargada), i que va quedar per davant de l'atleta més representatiu de la raça ària, Lutz Long.

Mesos abans, els Estats Units d'Amèrica i l'Alemanya nazi, també s'havien enfrontat en un altre esport. En aquest cas va ser la boxa, que va ajuntar en un mateix ring a Joe Louis i Max Schmeling. Aquest últim va viatjar als Estats Units el 1936, per reptar a l'estrella de la boxa Joe Louis. El combat va tenir lloc el 19 de juny de 1936 i Schmeling va guanyar

seu a Zuric, Suïssa. Agrupa 209 federacions de futbol, s'encarrega de les reglamentacions del futbol i alhora organitza diversos campionats mundials i continentals.

[13] Benito Mussolini (29 de juliol de 1883 – 28 d'abril de 1945), el Duce ("el líder") va ser un polític, militar i dictador italià líder del Partit Nacional Feixista d'Italià. Va ser primer ministre d'Itàlia des de l'any 1922, però a partir del 1925 va imposar una dictadura feixista que va durar fins el 1943, quan va ser afusellat.

[14] Adolf Hitler (20 d'abril de 1889 – 30 d'abril de 1945) va arribar a la presidència d'Alemanya democràticament quan el COI ja havia decidit que Berlin seria la seu dels Jocs Olímpics de 1936, i com a canceller va assumir el projecte. Però va aglutinar poders i va acabar sent un dictador de facto. Va suïcidar-se el 30 d'abril de 1945 per evitar ser presoner.

[15] Un exemple d'això va ser el documental "Olympia" dels mateixos Jocs del 1936, que Hitler va manar fer a Leni Riefenstahl i que es va estrenar l'any 1938.

contra tot pronòstic per K. O al 12è assalt. Després d'aquesta victòria Max Schmeling va ser utilitzat pels nazis com a arma de propaganda de la superioritat ària en ser fotografiat amb Hitler, tot i que no es va afiliar al partit nazi i que el seu manager era jueu. Louis va demanar la revenja i el 1938 va derrotar en el primer assalt a Schmeling, que va acabar amb dues costelles trencades.

L'OLIMPÍADA POPULAR DE BARCELONA DE L'ANY 1936

En el mateix any en que es va celebrar els Jocs de Berlin de 1936, Espanya vivia sota el govern del *Frente Popular* de la II República Espanyola, que va boicotejar els Jocs de Hitler i no va enviar-hi representants, com a protesta pel poc esperit olímpic i per la ideologia feixista que havien agafat els Jocs. A més a més, el govern republicà va decidir celebrar a Barcelona, una Olimpíada Popular, organitzada com a contrapès als Jocs de Berlin.

Cartell de l'Olimpíada Popular del 36.

El COOP (Comitè Organitzador de l'Olimpíada Popular) va permetre la participació de 23 delegacions que aportaven un total aproximat de 5.000 atletes dels quals 1500 eren francesos, i va dividir les classificacions en tres nivells territorials (nacional, regional i local) per tal de recuperar l'esperit olímpic dels Jocs de la Grècia Clàssica. Alhora preveia disputar 16 competicions entre elles la d'escacs.

El 18 de juliol de 1936, un dia abans de que comencés l'Olimpíada Popular, ja hi havia més de 20.000 visitants a Barcelona, però llavors va esclatar la Guerra Civil Espanyola i es va haver de suspendre l'Olimpíada. Tot i així, una part dels 5.000 atletes internacionals van decidir quedar-se a Barcelona per lluitar al bàndol republicà, i aquest va ser l'origen de les brigades internacionals que van participar en la Guerra Civil.

LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA I LA DICTADURA FRANQUISTA

La Guerra Civil Espanyola va ser un conflicte bèl·lic que va enfrontar el govern de la Segona República Espanyola i les organitzacions d'esquerres (el bàndol republicà), contra una part de l'exèrcit i de la dreta política (el bàndol nacional).

Durant les primeres dècades del segle XX Espanya vivia en contradiccions socials, polítiques i ideològiques, que van portar a un cop d'estat militar i una posterior guerra civil. El conflicte es va iniciar amb un alçament militar el 17 de juliol de 1936 a la guarnició de Melilla, i l'endemà es va estendre per tot l'Estat. Les tropes de l'exèrcit africà van creuar

l'estret de Gibraltar i a Sevilla s'hi van unir més militars fins a estendre la revolució militar per tot el país. Durant el 1937 la guerra es va lliurar en tres fronts: l'intent franquista de conquerir Madrid i el nord industrial, mentre els republicans intentaven infructuosament dominar les principals ciutats de l'Aragó. El general Francisco Franco va llançar una ofensiva en el front d'Aragó el maig de 1938 per arribar al Mediterrani i dividir el territori dominat pels republicans, objectiu que va assolir amb l'ocupació de Vinaròs el mes d'abril d'aquell mateix any. La reacció republicana va ser una ofensiva sobre la línia de l'Ebre, coneguda com la Batalla de l'Ebre, que va significar la campanya més llarga i sagnant de la guerra civil. La batalla va acabar amb la derrota de l'exèrcit republicà i va deixar via lliure per a l'ocupació franquista de Catalunya; fet que va precipitar la fi de la guerra juntament amb la caiguda de Madrid. Franco va donar per acabada la guerra l'1 d'abril de 1939.

La zona nacional va tenir una direcció política i militar molt centralitzada, amb el suport de l'Alemanya nazi i la Itàlia feixista, i una repressió que va continuar durant la dictadura franquista contra els moviments d'esquerra i la cultura i la llengua catalana, basca i gallega.

Bombardeig de Barcelona per part d'avions de la Itàlia feixista el 17 de març de 1938.

Després de la victòria militar del bàndol nacional a la Guerra Civil, a Espanya es va instaurar una dictadura o franquisme. El franquisme, va ser un règim polític autoritari i dictatorial d'ideologia feixista vigent a entre els anys 1939 i 1975. Es basava en el lideratge del general Francisco Franco Bahamonde, el poder del qual es va fonamentar en el control de tots els ressorts de l'Estat: cap d'estat, de govern, del partit únic (*Movimiento Nacional*), i de l'exèrcit. Les corts franquistes no van tenir iniciativa legislativa perquè Franco concentrava el poder executiu i el legislatiu en un govern altament centralitzat, saltant-se el principi de separació de poders propi d'un règim democràtic. La dictadura franquista es caracteritzava per tenir un fort aparell propagandístic, per la persecució de membres de partits i sindicats clandestins, i per la imposició de la llengua nacional, el castellà.

El règim va durar més de 36 anys, i va acabar el 20 de novembre de 1975 amb la mort del dictador Franco. Oficialment Franco va morir el 20 de novembre del 1975 al Palau del Pardo, però mesos abans havia estat sotmès a nombroses intervencions mèdiques,

després de patir nombrosos infarts i crisis de salut, que li haurien provocat fallades multiorgàniques i per tant la mort. Va ser enterrat al Valle de los Caídos, com el falangista José Antonio Primo de Rivera, i va ser substituït en el càrrec per Joan Carles I de Borbó dos dies després de la seva mort.

Pel que fa al món de l'esport, durant la Guerra Civil i la posterior dictadura franquista, el futbol va ser l'arma més utilitzada per promocionar el règim i per aquest motiu es van perseguir tots aquells jugadors, directius o clubs que s'oposessin al règim establert després del conflicte bèl·lic. Un exemple d'això és la Federació Nacional de Futbol, fundada el 1937 i reconeguda per la FIFA el mateix any, que tenia com a objectiu impulsar els campionats futbolístics en el bàndol nacional o feixista. Mentre, a la zona republicana es disputava la Lliga Mediterrània, formada per equips de futbol catalans i valencians integrats en dues federacions: la Federació Llevantina (Athletic Club de Castelló, Gimnàstic F.C. Llevant F.C i València F.C) i la Federació Catalana (F. C. Barcelona, C. D. Espanyol, Girona F.C i Granollers S. C.). El Barcelona va guanyar la primera edició de la Lliga però no es van poder disputar cap altra edició ja que el 1938 els nacionals van aïllar Catalunya de la resta de la zona republicana, i la van deixar pràcticament incomunicada. També es va arribar a disputar el Trofeu President de la República, que el Llevant es va emportar per 0-1 davant del València. Tot i així, aquestes competicions mai no van ser reconegudes per la Federació Espanyola de Futbol.

Josep Sunyol i Garriga va ser un destacat polític d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) i president del Futbol Club Barcelona, des del 17 de juliol de 1935 i fins el seu assassinat. Va ser diputat d'ERC al Congrés dels Diputats els anys 1931, 1933 i 1936, i el 1930 va fundar "*La Rambla*", una publicació republicana de masses que pretenia lligar els conceptes d'esport i ciutadania, i que també intentava fer pedagogia catalanista i republicana a través de la crònica esportiva. És per això, que aquesta revista va generar polèmica i va ser suspesa pel govern espanyol durant anys. L'assassinat del dirigent d'ERC i president del FC Barcelona el 6 d'agost de de 1936 va ser un cas rellevant pel que fa a la relació entre el règim franquista i l'esport. Josep Sunyol va ser detingut per les tropes franquistes quan visitava el front de la Guerra Civil a la serra de Guadarrama (província de Madrid), i tots quatre van ser afusellats sense judici previ.

Per últim, un altre clar exemple de barreja entre política i esport a l'Espanya franquista, és el cas de Santiago Bernabéu de Yeste. Durant la República, Bernabéu va simpatitzar

amb membres de la CEDA[16] i amb l'esclat de la Guerra Civil es va fer voluntari de l'exèrcit franquista. Des de la Zona Nacional va ser destinat com a Caporal al Front d'Aragó, al Cos de l'Exèrcit Marroquí, i a la Divisió 150. El 26 de març de 1938 va participar en l'ocupació de Fraga, per després passar a Lleida, Balaguer i Tremp. Aleshores va ser condecorat amb la Medalla de la Campanya de l'Exèrcit Franquista i va participar la desfilada triomfant de l'exèrcit franquista en l'ocupació de la ciutat de Barcelona.

Pel que fa a la vida esportiva, Santiago Bernabéu va ser designat president del Reial Madrid el 15 de setembre de 1943, càrrec que va tenir fins a la seva mort l'any 1978. Sota la seva presidència el Reial Madrid va guanyar 16 lligues espanyoles, 6 copes d'Espanya, 6 Copes d'Europa i 1 Copa Intercontinental. Va ser un dels creadors de la Copa d'Europa de Clubs i va construir l'estadi que avui porta el seu nom, l'Estadi Santiago Bernabéu. També va fitxar personalment jugadors com Luis Molowny, Amancio Amaro, Francisco Gento o Alfredo Di Stéfano. Va ser l'anomenat "Cas Di Stéfano": el jugador procedent del *Millonarios de Bogotá* va arribar a Barcelona per jugar amb el Barça, però finalment el Reial Madrid va aconseguir fitxar el futbolista en una maniobra de l'Estat que va obligar a la junta del Barça a signar el traspàs sota amenaces.

LA COPA DEL MÓN DE FUTBOL DE FRANÇA DE 1938

La tercera edició de la Copa del Món de Futbol va tenir lloc a França l'any 1938. Jules Rimet[17], president de la FIFA en aquells moments, va pressionar per tal d'aconseguir-la, ja que inicialment la seu del mundial havia de ser Argentina. Aquesta decisió va tenir com a efecte secundari el boicot de la majoria dels països sud-americans.

La Copa va ser el darrer gran esdeveniment abans de la Segona Guerra Mundial, però arreu del món ja es vivia en un ambient pre-bèlic que es va plasmar en la competició.

[16] La Confederació Espanyola de Dretes Autònomes (CEDA) va ser una coalició de partits polítics de dretes fundada el 4 de març de 1933. Va ser el gran partit de masses de la dreta espanyola durant la II República.

[17] Jules Rimet (14 d'octubre de 1873 – 16 d'octubre de 1956) va ser un dirigent futbolístic francès. Va ser el tercer president de la FIFA, i va estar al càrrec més de 33 anys. Alhora va ser el màxim impulsor de la Copa del Món de Futbol.

Un exemple n'és Àustria, que havia estat classificada per jugar al mundial, però mesos abans, concretament el 12 de març de 1938, havia estat annexionada per Hitler al III Reich[18]. Com a conseqüència, Àustria no va poder participar amb una selecció pròpia al campionat, i alguns dels futbolistes austríacs van incorporar-se al combinat nazi.Però, una de les estrelles de l'equip austríac, Matthias Sindelar, conegut amb el sobrenom de "el Mozart del futbol", no va participar a la Copa del Món amb la selecció alemanya per problemes físics, tot i que s'especula que va ser per diferencies ideològiques amb el règim nazi.

Matthias Sindelar amb la samarreta de la selecció d'Àustria.

El 23 de gener de 1939 Sindelar va ser trobat mort juntament amb la seva esposa, Camilla Castagnola, italiana d'origen jueu. Els informes oficials apuntaven a una inhalació accidental de monòxid de carboni però altres versions apuntaven a un sabotatge nazi o simplement al suïcidi de la parella per les pressions del règim. Al funeral van assistir-hi més de 15.000 persones, una mostra de la popularitat que havia aconseguit.

Itàlia, que va brillar per mèrits propis, va ser el país guanyador en derrotar Hongria a la final per 4-2, i alhora va ser el primer país que guanyava el títol per segona vegada.

LA SEGONA GUERRA MUNDIAL I ELS JOCS OLÍMPICS DE 1940 I 1944

L'1 de setembre de 1939 l'exèrcit nazi va envair Polònia amb la finalitat de construir un imperi alemany que abastés tot Europa, això va comportar la declaració de guerra de França al III Reich, i va desencadenar la Segona Guerra Mundial.

La Segona Guerra Mundial va ser el conflicte bèl·lic més important de la història humana: es van mobilitzar més de 100 milions de persones de 30 països, van morir entre 50 i 70 milions de persones (al voltant d'un 3% de la població mundial de llavors) i es van utilitzar per primera vegada armes nuclears. Va ser una guerra que va involucrar la majoria de països del món al voltant de dues aliances: els Aliats (amb el Regne Unit, França i els Estats Units), i les potències de l'Eix (l'Alemanya nazi, la Itàlia feixista i l'Imperi Japonès).

La guerra va acabar el 2 de setembre de 1945, amb la rendició del Japó i la victòria dels Aliats. Com a conseqüència es va fundar l'Organització de les Nacions Unides (ONU), que

[18] Aquest episodi històric, l'annexió d'Àustria a l'imperi nazi, es coneix amb la paraula alemanya "*anschluss*", la traducció literal de la qual seria unió o annexió.

lluita per evitar altres conflictes com aquest, i alhora van sorgir dues superpotències, la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS) i els Estats Units d'Amèrica, que durant els 45 anys posteriors van estar immerses en la Guerra Freda.

Pel que fa a Espanya, al començament de la Segona Guerra Mundial era un país en ruïnes degut a la Guerra Civil que feia pocs mesos que havia acabat. Franco acabava d'arribar al poder en vèncer la guerra espanyola i Espanya va declarar-se neutral per dos motius: no podia anar contra els seus aliats a la Guerra Civil (l'Alemanya nazi i la Itàlia feixista), i tampoc contra França (amb qui compartia frontera terrestre) ni Anglaterra (que era una potència naval i podia bloquejar la península).

Amb el món sencer en guerra, els Jocs de la XII olimpíada havien de celebrar-se a Tòquio l'any 1940, però el país va veure's obligat a renunciar als Jocs quan l'any 1937 va esclatar la Segona Guerra Xino-Japonesa. Llavors el Comitè Olímpic va elegir Hèlsinki com a seu alternativa, però finalment l'olimpíada es va haver de suspendre per l'inici de la Segona Guerra Mundial. Un fet a destacar és que durant aquests Jocs s'havia d'incorporar al programa olímpic el vol sense motor però amb la suspensió dels Jocs no va poder ser.

Quatre anys més tard, Londres havia de ser la seu dels Jocs Olímpics de 1944 però la Segona Guerra Mundial també va impedir-ne la celebració. Malgrat el conflicte bèl·lic, el COI va organitzar a Lausana "Les celebracions del jubileu del COI", per celebrar el cinquantè aniversari de la seva fundació. I el mateix any, els presoners de guerra polonesos del camp de concentració de Oflag II-C, proper a la ciutat de Dobiengniew (nord-oest de Polònia), van organitzar uns Jocs Olímpics no oficials de presoners de guerra. Durant els Jocs va onejar una bandera olímpica feta amb un llençol i peces de mocadors de colors. L'esdeveniment és considerat com una manifestació de la transcendència de l'esperit olímpic per sobre de la guerra.

ELS JOCS OLÍIMPICS DE 1968 I LA SALUTACIÓ DEL BLACK POWER

Ciutat de Mèxic va ser la seu escollida per albergar la XIX edició dels Jocs Olímpics moderns, que van tenir lloc del 12 al 27 d'octubre de 1968. Van ser organitzats per primera vegada a l'Amèrica Llatina, en una nació hispanoparlant i en un país en vies de desenvolupament.

En total van participar 5516 atletes (4735 homes i 781 dones) de 112 països, que van competir en 20 esports. La participació de la República de Sud-Àfrica va ser vetada per les

polítiques racials que estava aplicant, les dues Alemanyes[19] van participar per primera vegada per separat en uns Jocs[20] i El Salvador, Hondures, Kuwait i Paraguai, entre d'altres, van debutar als Jocs Olímpics.

L'exèrcit mexicà a la Plaça de la Constitució de la Ciutat de Mèxic el 28 d'agost.

En la dècada dels anys 60 Mèxic vivia una època convulsa motivada per protestes socials i manifestacions a favor de la Revolució Cubana i en contra de la Guerra del Vietnam, o contra el totalitarisme del govern mexicà i l'ús de la força de la policia i els militars contra estudiants i obrers[21].

Un dels moments que va passar a la història va ser el que van protagonitzar conjuntament Tommie Smith i John Carlos, ambdós afroamericans, al realitzar la salutació dels Black Power[22] en la cerimònia de lliurament de medalles dels 200 metres llisos. Smith i Carlos, primer i tercer respectivament, van pujar al podi descalços i lluint una insígnia del Projecte Olímpic pels Drets Humans, que l'australià Peter Norman (guanyador de la medalla de plata) també portava en ser convidat pels dos nord-americans. Quan va començar l'himne nacional dels Estats Units, Tommie i John van abaixar el cap i van alçar un puny, Smith va aixecar el dret i Carlos l'esquerre, tot i que la salutació dels Black Power era amb el dret. Els dos americans havien acordat portar dos guants negres, per simbolitzar la pobresa de la població negra, i Carlos se'ls va oblidar a

[19] En acabar la Segona Guerra Mundial, Alemanya va ser dividida en quatre parts repartides entre els EE.UU, França, Regne Unit i la URSS. Més tard les tres potències occidentals van unificar els seus territoris i van crear la República Federal Alemanya (RFA), mentre que la Unió Soviètica va crear la República Democràtica Alemanya (RDA).

[20] Cap Alemanya va participar als Jocs del 48, però als Jocs de 1952 un combinat d'esportistes de les dues Alemanyes va participar-hi sota la mateixa bandera. I des de 1956 i fins al 1968 els esportistes de l'Alemanya Oriental no van poder participar-hi.

[21] El Moviment Estudiantil de 1968 va ser un moviment social basat a la Ciutat de Mèxic, i que va ser reprimit pel govern mexicà el 2 d'octubre de 1968, 10 dies abans de la inauguració dels JJ.OO, en el que es coneix com la Matança de Tlatelolco. Aquell dia es va celebrar una concentració a la Plaça de les Tres Cultures (barri de Tlatelolco) que va acabar amb la mort de molts dels assistents per l'acció de la policia i grups paramilitars. L'episodi es va silenciar però es calcula que van morir més de 200 persones.

[22] Black Power és un eslògan polític associat a diferents moviments en defensa dels drets de les persones de raça negra per tot el món, però principalment als Estats Units. Va tenir una forta presència durant la dècada dels 60 i principis dels 70, i el seu objectius és la defensa contra l'opressió racial i la supremacia blanca.

la Vila Olímpica, va ser per això que un va aixecar el braç dret i l'altre l'esquerra. Smith també portava un mocador negre al voltant del coll per representar l'orgull de ser negre. Després d'aquesta acció, Smith i Carlos van ser expulsats de la delegació dels Estats Units i de la Vila Olímpica, i en arribar als Estats Units van ser escridassats i fins i tot amenaçats de mort. Peter Norman, l'atleta australià que va quedar segon en la prova dels 200m, va ser condemnat a l'ostracisme[23], va ser aïllat i no el van deixar participar als Jocs de Munic de 1972, tot i haver estat classificat. Als Jocs de Sydney de l'any 2000, va ser l'únic atleta olímpic australià exclòs de la volta d'honor, i finalment, després de patir problemes de salut i alcoholisme, va morir el 3 d'octubre del 2006 víctima d'un infart agut de miocardi. Sis anys després, el 2012, el parlament australià va aprovar una disculpa oficial i va reconèixer els seus mèrits esportius i la seva lluita pels drets dels afroamericans.

LA REPÚBLICA DE SUD-ÀFRICA I L'APARTHEID

L'apartheid (en afrikaans, "separació" o "apartament") va ser el sistema polític de segregació racial que es va portar a terme a Sud-àfrica entre l'any 1948 i el 1990 amb els governs del Partit Nacional.

La segregació racial va començar oficialment després de les eleccions generals de 1948, tot i que anteriorment, amb el colonialisme anglès ja n'hi havia hagut. Després dels comicis, es va redactar una legislació que classificava els habitants del país en quatre grups racials (blancs, negres, color i indis) i que també consistia en la creació de llocs separats per les diferents races (platges, escoles, zones residencials, hospitals...).

Cartell a una platja de Durban l'any 1989. Segons la llei estava reservada exclusivament a la població blanca.

Es van arribar a prohibir els matrimonis interracials i es castigaven les relacions sexuals entre persones de diferents races. A més a més, amb la prohibició de votar als negres, la minoria blanca s'assegurava el poder i la supremacia enfront de la majoria negra.

A nivell internacional, la Sud-àfrica de l'apartheid va ser sotmesa a una sèrie de boicots, sobretot esportius, amb l'objectiu de posar fi a la segregació en l'esport i a l'apartheid en conjunt. L'esport a Sud-àfrica estava dividit amb clubs i òrgans esportius independents per cada raça, i només els atletes blancs podien participar als JJOO.

[23] L'ostracisme és l'acció d'excloure de la comunitat durant un temps de deu anys o de forma permanent a les persones incòmodes per les institucions o administracions.

Al principi el COI es va mantenir neutral sobre aquest tema amb l'argument que era un afer intern de Sud-àfrica, però durant la dècada del 1950 el bloc de l'est i la Unió Soviètica van començar a qüestionar aquesta postura. L'any 1960 Sud-àfrica va declarar-se una república independent i es va crear el Comitè Olímpic Nacional de Sud-àfrica (SANOC, South African Nacional Olympic Committee), que va ser expulsat del COI per afinitat amb la política racial que s'aplicava al país. L'any 1968, el SANOC, en resposta a la seva exclusió dels Jocs d'aquell mateix any, va organitzar els Jocs Oberts de Sud-àfrica amb participació exclusiva d'atletes blancs. Un any més tard, el COI va nomenar una comissió per investigar una possible violació de la Carta Olímpica, i l'informe de la comissió va acusar Sud-Àfrica i el seu Comitè Olímpic de discriminació racial, entre d'altres. Amb l'informe sobre la taula es va votar l'expulsió de Sud-àfrica i aquesta va ser efectiva.

Set anys més tard, el 1976, Sud-àfrica va ser la causa indirecta del boicot olímpic de 1976, motivat per una gira de la selecció de rugbi de Nova Zelanda que va jugar amistosos a la República de Sud-àfrica. Això va provocar que els països africans exigissin l'exclusió de Nova Zelanda dels Jocs de 1976 però el COI va posar objeccions, i finalment 26 dels 28 països africans que havien de participar a l'olimpíada no van participar-hi. El 21 de juny de 1988 el COI va aprovar una declaració en contra de "l'apartheid en l'esport".

A principis de 1991 es va formar un Comitè Interí Olímpic Nacional de Sud-àfrica que amb l'abolició de l'apartheid va passar a ser el Comitè Olímpic Nacional de Sud-Àfrica (NOCSA, National Olympic Committee of South Africa). Va entrar a formar part del COI i va competir per primera vegada als Jocs Olímpics de Barcelona de 1992, amb un himne i una bandera provisionals. La República de Sud-Àfrica havia estat 28 anys sens poder participar als Jocs Olímpics, des del 1964 i fins el 1988.

L'escenari de la política mundial del 1990 amb la caiguda del Mur de Berlin i les revolucions de 1989 a l'Europa Oriental obligava Sud-àfrica a realitzar canvis polítics. De Klerk, ministre del Partit Nacional que va esdevenir president de Sud-àfrica, va abandonar ràpidament les posicions conservadores per posar fi juntament amb altres polítics a l'apartheid. Va abolir la majoria de la legislació racista que havia estat vigent durant els últims 40 anys i va aixecar la prohibició contra els partits polítics de l'oposició, inclòs el Congrés Nacional Africà (*African Nacional Congress*, ANC) que havia estat declarat il·legal 30 anys abans. Va alliberar Nelson Mandela, el líder negre empresonat durant més de 30 anys juntament amb 120 integrants més de l'ANC.

L'any 1992 es van començar les negociacions per redactar una nova Constitució i es va fixar una data per a unes noves eleccions presidencials i parlamentàries, les primeres de la història del país en que la població negra va poder exercir el seu dret al sufragi en igualtat de condicions. L'ANC va guanyar les eleccions de 1994 i va suprimir els últims vestigis de l'apartheid, i Nelson Mandela va ser escollit per una àmplia majoria com a president del país.

Pel que fa a l'esport nacional de Sud-àfrica, el rugbi, durant l'apartheid es va prohibir als jugadors no blancs jugar a l'equip nacional de Sud-àfrica, i això va provocar un rebuig de la població negra en considerar-lo un símbol del nacionalisme afrikaner[24]. A més, quan els Springboks rebien a un altre equip, aquest tenia prohibir jugar amb atletes negres.

Aquestes normes es van anar modificant fins a començar a admetre no-blancs el 1970, l'any 1981 els Springboks van fer la seva primera gira per Nova Zelanda però se'ls va prohibir jugar partits internacionals fins que s'acabés l'apartheid, fet que va suposar no poder participar als dos primers mundials de rugbi.

Nelson Mandela felicita Francois Pienaar, el capità de la selecció, després de guanyar la final de la Copa del Món de Rugbi de 1995.

Una vegada va arribar al poder, Nelson Mandela va adonar-se del poc suport que tenien els Springboks dels sud-africans negres, i va intentar que el país s'unís sota l'equip nacional. Sud-àfrica havia de guanyar el mundial que acollia l'any 1995, i finalment ho va aconseguir. Mandela va ser-hi present, va vestir la samarreta dels Springboks i va donar la mà al capità de l'equip, François Pienaar. Una escena clarament reproduïda a la pel·lícula "Invictus".

LA GUERRA FREDA: PAÏSOS COMUNISTES VERSUS CAPITALISTES

El terme Guerra Freda fa referència a l'enfrontament tàctic entre la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS) i els Estats Units d'Amèrica, després de la Segona Guerra Mundial. Els països de l'òrbita americana defensaven el capitalisme (d'aquí el nom de bloc

[24] Els afrikaners o bòers són un grup ètnic d'origen neerlandès assentats a l'àrea de Sud-àfrica i Namíbia. Tenen llengua pròpia, derivada del neerlandès, i la seva religió és la calvinista (cristiana protestant).

capitalista, units per l'OTAN[25]), mentre que els aliats russos es basaven en el comunisme (anomenat bloc comunista, units pel Pacte de Varsòvia de 1955).

La Guerra Freda, pròpiament dita, va començar l'any 1947, després de molts tensió entre els dos blocs. Era un enfrontament no declarat, sense ofensives militars, basat en la mútua amenaça d'una guerra atòmica, i en l'intent d'expandir les àrees d'influència respectives. Va afavorir l'espionatge, les curses espacials i armamentista així com diversos conflictes armats de baixa intensitat. Va acabar l'any 1991 amb el desmembrament de la URSS i la caiguda del comunisme, que es va començar durant la caiguda del mur de Berlin de 1989. Aquest enfrontament va tenir lloc als nivells polític, ideològic, econòmic, tecnològic, militar, informatiu i esportiu. Durant les dècades posteriors, els Jocs Olímpics van arribar a ser un dels fronts ideològics de la Guerra Freda, els Estats Units i la Unió soviètica es disputaven la supremacia política i les olimpíades eren una manera de demostrar la seva força.

El Comitè Olímpic Internacional va admetre la Unió Soviètica el maig de 1951 i va debutar als Jocs Olímpics de Hèlsinki de 1952, en un moment de màxima tensió de la Guerra Freda per la Guerra de Corea[26].

Employment at All-Time High

Los Angeles Times

LATE FINAL

Mitchell Denies Any Link to Bugging

FISCHER IS KING

Portada de Los Angeles Time l'endemà de la victòria de Fischer al mundial d'escacs de 1972.

Paral·lelament a la participació soviètica als Jocs Olímpics, l'any 1972 va haver-hi un duel entre les dues superpotències, URSS i Estats Units, a la final del món del campionat d'escacs. Bobby Fischer (EUA) i Borís Spasski (URSS) van aconseguir una rellevància mai vista en una final que va durar 21 de les 24 partides que havia de durar. Fischer va aconseguir el títol mundial guanyant 7 partides, Spasski en va guanyar 3 i les altres 11 van acabar en taules o empat. Amb aquesta victòria Bobby Fischer va trencar 35 anys d'hegemonia soviètica en el món de l'escac, i el matx Fischer-Spasski va situar-se com un dels enfrontaments llegendaris de l'esport mundial.

[25] L'OTAN (Organització del Tractat de l'Atlàntic) és una organització internacional establerta el 1949 amb l'objectiu de col·laborar en la defensa política, econòmica i militar. Va néixer arran de l'acord del Tractat de l'Atlàntic Nord, i va ser dissenyat per a ser una garantia de seguretat dels estats d'Europa davant la URSS .

[26] La Guerra de Corea (1950-1953) va ser un enfrontament bèl·lic entre Corea del Sud, recolzada pels Estats Units i l'Organització de les Nacions Unides, i Corea del Nord, que tenia el suport de la República Popular de la Xina i la URSS. Va ser el resultat de la divisió de Corea per un acord dels aliats de la Segona Guerra Mundial.

Però un dels fets més destacables de la Guerra Freda en el terreny olímpic, van ser els boicots dels Jocs de Moscou de 1980 i dels Jocs de Los Angeles de 1984. Els dos blocs van boicotejar cadascun els Jocs de l'altre.

L'any 1980 la ciutat de Moscou va acollir la XXII edició dels Jocs Olímpics, en que van participar 5.179 atletes (4.064 homes i 1.115 dones) de 80 comitès nacionals diferents, competint en 203 proves de 23 esports. Hi va haver un boicot per part dels països capitalistes o occidentals, amb el pretext de la invasió russa d'Afganistan, que va resultar molt nombrós i significatiu. Els Estats Units es van negar a deixar participar els seus esportistes i 65 països més van recolzar aquesta postura, però Espanya, França i Itàlia entre d'altres, van participar sota la bandera olímpica. Quatre anys més tard es van celebrar els Jocs Olímpics d'estiu de 1984, que van tenir lloc a la ciutat nord-americana de Los Angeles. Hi van participar 6.829 atletes (5.263 homes i 1.566 dones) de 140 comitès nacionals que van competir en 24 esports i 221 especialitats o proves.

La resposta comunista al boicot dels seus Jocs, va ser un altre boicot que van protagonitzar la Unió Soviètica i 15 estats més durant els Jocs de Los Angeles de 1984. La URSS defensava que no participava a les olimpíades del 84 perquè no es podia garantir la seguretat dels seus atletes i, perquè s'estava exaltant el sentiment antisoviètica als Estats Units. Els països que no van participar a les olimpíades van celebrar un esdeveniment esportiu alternatiu anomenat Jocs de l'Amistat.

LA GUERRA DEL FUTBOL

La Guerra del Futbol o la Guerra de les 100 hores va ser un conflicte armat ocorregut el 14 al 18 de juliol de 1969 a l'Amèrica Central, entre les repúbliques d'El Salvador i Hondures.

Hondures 2 - 3 El Salvador. El Salvador va aconseguir la classificació abans de la guerra.

S'anomena la "Guerra del Futbol" per la coincidència de la tensió entre els dos països amb els partits que van enfrontar les dues seleccions nacionals amb motiu de les eliminatòries per a la Copa del Món de Futbol de 1970 de Mèxic.

El primer dels partits disputat a Hondures, va acabar amb victòria dels locals per 1-0, mentre que la selecció d'El Salvador va guanyar la tornada a casa per 3-0. Després d'aquesta

victòria, els seguidors locals van protagonitzar greus incidents influenciats per la campanya de la premsa contra Hondures. L'hostilitat va anar creixent de manera exponencial fins a la disputa del matx definitiu, el 27 de juny a Mèxic. Aquell mateix dia, El Salvador va trencar formalment les relacions diplomàtiques amb Hondures i el seu president va cridar a la unitat nacional. A la nit, la selecció de El Salvador va guanyar 3-2 i es va classificar per a la fase de grups del mundial.

El 14 juliol va començar la Guerra, quan es va establir un front de foc en la línia divisòria dels dos països. Durant els quatre dies de conflicte van morir entre 4.000 i 6.000 civils.

La Guerra del futbol va ser un conflicte generat per la reforma agrària que Hondures va tirar endavant l'any 1969, que va expropiar camps als camperols salvadorencs expatriats, i va obligar-los a retornar al seu país. No obstant això, el desenvolupament i els successos dels tres partits de les eliminatòries va ser l'espurna necessària perquè s'arribés a la guerra.

ELS JOCS OLÍMPICS DE 1972 I LA MASSACRE DE MUNIC

Els Jocs Olímpics de la XX Olimpíada es van celebrar a la ciutat de Munic (República Federal d'Alemanya, RFA) entre els dies 26 d'agost i 11 de setembre. Hi van prendre part 7.123 atletes (6.065 homes i 1.058 dones) de 121 comitès nacionals diferents, competint en 21 esports i 195 modalitats.

L'olimpíada de Munic de 1972 van ser els segons JJOO d'estiu que es van celebrar a Alemanya, després dels Jocs de 1936 realitzats a la ciutat de Berlín durant el Tercer Reich, i per primera vegada es va introduir la figura de mascota olímpica.

Un dels fets a destacar dels Jocs de 1972 va ser la Massacre de Munic. La matinada del 5 de setembre, el grup terrorista palestí Setembre Negre va assaltar la residència de l'equip israelià de lluita i van matar dos atletes i en van agafar nou més com a ostatges. Els palestins exigien l'alliberament de 236 presos palestins confinats en presons israelianes, però Israel no va voler negociar. Després d'un intent frustrat de rescat per part de la policia germànica, els terroristes van matar sis ostatges més i només en van sobreviure tres. Tot i això, els Jocs Olímpics van seguir amb una certa normalitat, després de ser suspesos durant vint-i-quatre hores i de celebrar-se un memorial pels morts. El dia 6 de setembre, la delegació israeliana va abandonar els Jocs i s'hi van unir Egipte, Filipines i Algèria.

LA COPA DEL MÓN DE FUTBOL D'ARGENTINA DE 1978

El 24 de març de 1976 Argentina va patir un cop d'Estat que va portar el país a una dictadura militar autodenominada *"Proceso de Reorganización Nacional"* o *"el Proceso"*, que va enderrocar el govern constitucional de la presidenta María Estela Martínez de Perón i que va allargar-se fins al 10 de desembre de 1983, dia en que es va votar per sufragi el govern de Raúl Alfonsín.

La Junta Militar, encapçalada pels comandants de les tres Forces Armades, va ocupar el poder durant una etapa que es va caracteritzar pel terrorisme d'Estat, la violació constant dels drets humans, la mort de milers de persones, el robatori sistemàtic de nadons i altres crims en contra de la humanitat.

Durant l'1 i el 25 de juny de 1978, Argentina va ser la seu de la XI Copa del Món de Futbol. El torneig es va disputar en 6 estadis, repartits per cincs ciutats argentines. La semifinal del torneig va enfrontar l'Argentina i el Perú, la primera selecció necessitava guanyar per un marge de quatre gols per passar a la final i ho va fer en derrotar al Perú per 6-0. Va ser considerat com un dels partits més polèmics de la història del futbol, protagonistes d'aquell esdeveniment van declarar anys després que part de l'equip peruà va ser pressionat o subornat, tot i que altres van dir que hi havia un acord entre els governs del Perú i l'Argentina. Així doncs, la gran final es va jugar entre Argentina i els Països Baixos. Va ser un partit molt disputat, on els equips van haver d'anar al temps suplementari, ja que en els 90 minuts havien empatat a 1. Finalment, la selecció "albiceleste" es va imposar per 3-1, aixecant la copa per primera vegada en la seva història, després que se li escapés el 1930, al ser derrotada per 4-2 davant Uruguai.

El dictador Videla aprova la selecció argentina en la celebració del triomf 3-1 davant d'Holanda.

Com Mussolini l'any 1934, la dictadura militar argentina va fer del Mundial de 1978 una causa nacional per presentar al món exterior una imatge neta de la dictadura.

L'ANÀLISI DE LES INTERFÈRENCIES SEGONS ELS SEUS AUTORS

A partir de les diferents interferències entre la política i l'esport espectacle que s'han exposat anteriorment, una mera revisió dels casos més rellevants a nivell mundial, classificaré els successos en funció de l'agent principal que duu a terme les interferències, és a dir, el protagonista sobre el qual recau la responsabilitat de l'acció, ja sigui professional de l'esport, aficionat o administració pública. Val a dir, que tots els agents utilitzen o intenten utilitzar l'esport com a aparador, tot i que amb matisos, i que l'esport i concretament l'olimpisme han estat des dels seus inicis relacionats amb la política.

El primer subjecte són els professionals de l'esport o esportistes, dels quals en podem diferenciar tres relacions amb la política: els esportistes que aprofiten esdeveniments internacionals per exiliar-se, els professionals que fan el salt de l'esport a la política, i els que utilitzen esdeveniments mundials per reivindicar posicions polítiques o ideològiques, així com els drets humans.

Pel que fa als socis, aficionats o seguidors de clubs i seleccions nacionals, podem classificar el seu comportament en tres tipus: la posició ideològica de clubs o entitats esportives, la utilització d'esdeveniments mundials per reivindicacions polítiques o socials, i la utilització de figures esportives com a símbol d'alguna reivindicació.

Per últim, quan l'agent és una administració pública, un govern o un estat, podem diferenciar quatre tipus d'interferències: quan un govern utilitza un esdeveniment internacional per exhibir el seu poder nacional, quan un executiu utilitza figues esportives per fer reivindicacions, quan un estat promou pressions i boicots, i per últim, quan un govern utilitza esdeveniments mundials per reivindicacions polítiques.

S'inclou en un annex les biografies d'alguns dels personatges citats a continuació.

ANÀLISI DE LES INTERFERÈNCIES ENTRE LA POLÍTICA I L'ESPORT

AGENT	TIPUS D'UTILITZACIÓ	ANY	ESDEVENIMENT	
A) Professionals de l'esport o esportistes	*A1. Exili en esdeveniments internacionals.*	1936		Jugadors del Barça s'exilien durant una gira per Amèrica, durant l'estiu del 1936, quan comença la Guerra Civil Espanyola.
		1991/2013		*René Arocha* i *José Abreu*, jugadors de beisbol cubans que van aprofitar competicions mundials, com molts d'altres, per exiliar-se als EUA, on existeixen lligues professionals (a Cuba totes les lligues són amateurs).
	A2. El salt de l'esport a la política.			*Joan Antoni Samaranch:* jugador hoquei patins i seleccionador espanyol, regidor d'Esports a l'Ajuntament de Barcelona, Delegat Nacional de l'Esport i president de la Diputació de Barcelona, entre d'altres.
				Carl Lewis: nou vegades campió olímpic. Es retira de l'esport professional i comença la carrera política al senat de Nova Jersey pel Partit Demòcrata.
				Carlos Espínola: regatista argentí quatre vegades campió olímpic. L'any 2009 va ser elegit intendent a la Ciutat de Corrientes pel Partit Justicialista, i el 6 de febrer de 2014 va ser designat Secretari d'Esports de la Nació.
				Garry Kasparov: jugador d'escacs professional i campió del món d'escacs des del 1985 i fins l'any 1993. L'any 1984 es va afiliar al Partit Comunista de la URSS, i també va ser fundador del Partit Demòcrata el 1990. Actualment viu exiliat als EE.UU i és un símbol d'oposició a Putin.
				Joan Laporta i Estruch: advocat i 38è president del Barça. Durant la seva presidència va assolir 67 títols. El 2010 Laporta va impulsar la creació de Solidaritat Catalana per la

				Independència (SI), i el novembre del 2010 va ser escollit diputat al Parlament de Catalunya.
				Ivan Tibau i Ragolta: polític, ex-jugador i ex-entrenador de hoquei patins català. Va aconseguir el Campionat del Món B d'Hoquei Patins de Macau el 2004. El 2007 es va retirar, va ser regidor a Lloret de Mar i el 2011 va ser nomenat Secretari General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya.
	A3. Utilització d'esdeveniments mundials per reivindicacions polítiques.	1896	Jocs Olímpics d'Atenes	*Stamata Revithi*: atleta grega que intenta participar a les olimpíades corrent la marató [reivindicació igualtat de gènere i participació de la dona als Jocs].
		1934	Copa del Món de Futbol	*Matthias Sindelar*: futbolista austríac decideix no participar en la selecció germànica, oficialment té problemes físics, però s'especula que no va participar-hi per diferencies ideològiques [boicot al nazisme o feixisme].
		1968	Jocs Olímpics de Mèxic	*Tommie Smith* i *John Carlos*: durant una cerimònia d'entrega de medalles, els dos atletes fan la salutació dels Black Power [reivindicació dels drets civils dels negres dels EEUU].
				FC Barcelona- Reial Madrid FC: són els dos clubs de futbol més importants d'Espanya. L'enfrontament també s'anomena "el clàssic". La rivalitat es va adquirir durant les dictadures de Primo de Rivera i de Franco. El lema del Barça, «més que un club», és la significació d'un símbol d'identitat catalana, de creença progressista i d'oposició a la centralització. Per contra, el Madrid se'l considerava "el club del règim".
B) Quan l'agent són els aficionats, seguidors o socis	*B1. Posició ideològica dels clubs o entitats esportives.*			*Celtic FC – Rangers FC*: són els dos clubs de futbol més importants d'Escòcia. El terme Old Firm va referència a la seva rivalitat, centrada en Irlanda del Nord. Els seguidors dels Rangers són escocesos i irlandesos de religió protestant, i unionistes (defensen la unió d'Irlanda del Nord amb el Regne Unit). Mentre que el Celtic és l'equip tradicional dels catòlics

				irlandesos i escocesos, són republicans (defensen la unió Irlanda del Nord amb Irlanda).
		1936	Olimpíada Popular de Barcelona	L'Olimpíada Popular de Barcelona, també anomenada l'Olimpíada Obrera, van ser els Jocs que es van fer per mantenir l'esperit de l'olimpisme.
	B2. Utilització d'esdeveniments mundials per reivindicacions polítiques.	2008	Jocs Olímpics de Pequín	Durant el recorregut per diferents països de la flama olímpica l'any 2008, hi va haver protestes i manifestacions, que van fer aturar la flama, en contra de la repressió xinesa al Tibet.
		2014	Copa del Món de Futbol	Al llarg del mundial de futbol del Brasil de 2014, hi va haver protestes socials motivades per la gran despesa pública que havia assumit el govern, que per contra no assumia els costos dels serveis més bàsics de la població.
		1904	Jocs Olímpics de Saint Louis	George Poage: va participar per primera vegada als JJOO l'any 1904, tot i haver-hi una crida al boicot en protesta per la segregació racial. Va ser el primer afroamericà en aconseguir medalles als Jocs en guanyar el bronze en els obstacles de 200 iardes i 400 iardes, i va esdevenir un símbol.
	B3. Utilització de figures esportives com a símbols d'alguna reivindicació.	1912	Jocs Olímpics d'Estocolm	*Jim Torphe*: l'any 1912 va participar als Jocs i va guanyar la medalla d'or en pentatló i decatló, però li van ser retirades per haver jugat com a professional en un club de beisbol. Això va generar molta controvèrsia i va esdevenir un ídol de les races minoritàries.
		1934	Copa del Món de Futbol	Mussolini aprofita la Copa del Món per ensenyar al món el feixisme i les seves idees.
C) Quan l'agent és un estat o una administració pública.	*C1. Exhibició del poder nacional en una competició mundial.*	1936/ 1938	Jocs Olímpics de Berlin/ Copa del Món de Futbol	Hitler intenta utilitzar aquests dos esdeveniments internacionals per mostrar una ideologia racista o feixista, intenta demostrar la superioritat de la raçaària enfront d'altres races que considera inferiors.
		1978	Copa del Món de Futbol	La Copa del 78 va ser organitzada sota la dictadura militar argentina, que va intentar aprofitar-la per mostrar un país estable i pròsper.

		1936	Jocs Olímpics de Berlin	*Jesse Owens* i *Lutz Long*: atletes nord-americà i alemany respectivament, van competir per la victòria, i van ser utilitzats com a símbols de la democràcia i del feixisme, tot i mantenir amistat entre ells.
	C2. Utilització de figures esportives per part de governs.	1936		*Max Schmeling i Joe Louis*: boxejadors alemany i nord-americà respectivament, que van ser utilitzats per simbolitzar les ideologies dels seus països, tot i mantenir amistat a nivell personal.
		1972	Final del Campionat del Món d'Escac	*Bobby Fischer i Borís Spasski*: l'any 1972, enmig de la Guerra Freda entre els EE.UU i la URSS, va haver-hi un duel entre aquestes dues superpotències a la final del món del campionat d'escacs. Bobby Fischer (EE.UU), representava el capitalisme, i Borís Spasski (URSS), el comunisme. Va acabar amb la victòria de Fischer, utilitzada com una victòria del capitalisme .
		1968	Jocs Olímpics de Mèxic de 1968	El 1960 el COI va expulsar el SANOC (*South African Nacional Olympic Committee*), per afinitat amb la política racial que es portava a terme al país, i per això, el 1968 la República de Sud-àfrica no va poder participar als Jocs.
	C3. Pressions polítiques i boicots.	1980/ 1984	Jocs Olímpics de Moscou/ Jocs de Los Angeles	Els Jocs de 1980 van patir un boicot per part dels països capitalistes, que van justificar-lo per la invasió russa d'Afganistan. Els Estats Units i 65 països més no hi van participar. El 1984, els comunistes, és a dir, la URSS i 15 països més, van boicotejar els Jocs de Los Angeles. Defensaven no participar-hi perquè no hi havia garantida la seguretat dels seus atletes.
		2014	Copa del Món de Futbol	La FIFA suspèn indefinidament la Federació Nigeriana de Futbol (NFF) de participar en campionats mundials, després d'iniciar-se un procés judicial contra la Federació i la posterior ordre judicial de l'Alt Tribunal de la República Federal de Nigèria que impedia a la NFF administrar el futbol nigerià.

		1936	Olimpíada Popular de Barcelona	El govern del Frente Popular va portar a terme l'Olimpíada Popular durant la II República Espanyola, per denunciar l'ús partidista de Hitler dels JJ.OO de Berlin d'aquell mateix any.
	C4. Utilització d'esdeveniments mundials per reivindicacions polítiques.	1968	Jocs Oberts de Sud-àfrica	El SANOC, en resposta a la seva exclusió dels Jocs Olímpics de Mèxic d'aquell mateix any, va organitzar els Jocs Oberts de Sud-àfrica amb participació exclusiva d'atletes blancs.

LES SELECCIONS CATALANES I LES INTERFERÈNCIES POLÍTIQUES

INTRODUCCIÓ

Les seleccions esportives catalanes són les formacions esportives que competeixen representant les respectives federacions catalanes en competicions oficials i amistoses, tant internacionalment com dins de l'Estat Espanyol.

Des de principis del S.XX Catalunya va competir oficialment en diferents disciplines esportives entre les quals destaquen bàsquet, futbol i rugbi. El primer partit de la selecció catalana de bàsquet va ser una derrota per 50-16 contra l'Hindú Club de Córdoba a Buenos Aires, en motiu de l'Exposició Universal de Barcelona l'any 1929 la selecció catalana es va enfrontar a l'Ambrosio de Milà, a qui va guanyar per 42-29. Pel que fa al futbol, la selecció catalana es va enfrontar durant la inauguració de l'Estadi Olímpic de Montjuïc, també l'any 1929, contra els Bolton Wanderers d'Anglaterra i va guanyar per 4-0. Catalunya va disputar dos partits de rugbi durant l'Exposició de 1929, el primer enfrontament contra Itàlia va acabar amb un empat a 5, mentre que el segon partit, contra França, va acabar amb un marcador de 15-22.

Amb la Guerra Civil Espanyola i la posterior dictadura militar de Franco, les seleccions catalanes van haver de desaparèixer i no va ser fins a mitjans de la dècada del 1990 que es van tornar a disputar regularment partits amistosos i oficials de caràcter internacional per part de les seleccions absolutes de diversos esports.

L'any 1997, va néixer la Plataforma Pro Seleccions Esportives Catalanes que lluita per obtenir el reconeixement internacional de les federacions catalanes que no el tenen, i així poder competir de forma oficial com va ser el cas d'abans de la Guerra Civil.

Precisament, va ser la Plataforma Pro Seleccions qui l'any 1999 va presentar al Parlament de Catalunya, una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que tenia el suport de 521.249 signatures, a partir de la qual va ser aprovada una nova llei en suport a les seleccions esportives catalanes[27] com a resposta a la voluntat del poble català d'aconseguir que les federacions catalanes puguin ser reconegudes internacionalment. La nova llei de l'esport, va ser recorreguda l'any 1999 al Tribunal Constitucional pel govern de José María Aznar, del Partit Popular, i no va ser fins l'any 2012 que l'alt tribunal va emetre la següent sentència: les seleccions catalanes podien competir internacionalment *"siempre que*

[27] LLEI 9/1999, de 30 de juliol, de suport a les seleccions catalanes DOGC núm. 2948, 9.8.99

cuenten con la autorización del Consejo Superior de Deportes (CSD) o, [...] cuando no exista Federación deportiva española en una determinada modalidad deportiva" ja que "*en los terminos de* ***seleccions españolas*** *también se incluye las selecciones autonómicas"*.

Tot i així, actualment hi ha 21 federacions catalanes reconegudes internacionalment: Ball esportiu, Beach tenis, BikeTrial, Bowling, Curses de muntanya, Dards, Físic-culturisme, Fistball, Futbol australià, Futbol sala, Futtenis, Futvòlei, Corfbol, Patinatge (Hoquei sobre patins, patinatge artístic i patinatge de velocitat), Pitch-and- putt, Ràquetbol, Raquetes de neu, Rugbi Lliga, Tamborí, Touch rugbi i Twirling. I per això, Catalunya és actualment un dels 50 "països esportius[28]" que hi ha al món, és a dir un territori que participa en competicions oficials de determinades modalitats esportives sense disposar d'un estat independent. Això ha estat possible ja que en molts esports són les federacions internacionals (entitat privades), i no els Estats, les que donen reconeixement a les federacions territorials, i per tant de les respectives seleccions per tal de participar en competicions oficials internacionals.

La Unió de Federacions Esportives de Catalunya, també coneguda per les seves sigles UFEC, és una associació esportiva privada i sense ànim de lucre, d'interès públic i social, constituïda el 1933 amb el nom d'Unió Catalana de Federacions Esportives, i re-instaurada el 1985 per la Generalitat de Catalunya, té com a objectiu coordinar i potenciar les federacions esportives de Catalunya.

LA FEDERACIÓ CATALANA DE PATINATGE I EL CAS FRESNO

Els inicis del patinatge en el nostre país daten de principis del segle XX, es creu que el primer partit d'hoquei patins celebrat a Espanya va ser a Barcelona l'any 1905. La moda del patinatge va arrelar amb força a partir d'aleshores, i la ciutat comtal es va convertir en el bressol del patinatge català. L'any 1924 es va fundar a Montreux la *Fédération Internationale de Roller Sports* (FIRA), i arran d'això es van crear els primers clubs catalans que a partir de 1930 van constituir la Federació Catalana d'Hoquei Patins presidida per un italià afincat a Barcelona, Luis Pirenti di Campagna.

[28] Un país esportiu és qualsevol territori geogràfic i històric homogeni per cultura i societat, que té les seves pròpies institucions polítiques, més enllà del seu reconeixement polític, i que disposa del seu propi sistema esportiu que agrupa voluntàriament la majoria de federacions, clubs i associacions del seu territori.

A principis de la dècada dels 30 es van celebrar els primers campionats de Catalunya d'hoquei patins, però després de la Guerra Civil Espanyola, amb la creació de la *Real Federación Española de Patinaje y Hockey* l'any 1943, i la posterior refundació el 1954 sota la presidència de Samaranch, la Federació Catalana va quedar diluïda en quatre federacions provincials. Durant la dècada dels 50, coincidint amb els campionats del món de 1951 i 1954 celebrats a Barcelona l'hoquei patins va rebre un gran impuls a Catalunya. A nivell esportiu, la dècada dels 60, 70 i 80 va convertir l'hoquei patins català en un referent mundial. De fet, les seleccions estatals es van formar íntegrament a partir de jugadors catalans.

A nivell institucional, no va ser fins l'arribada de la democràcia que es va regular la constitució i funcionament de les federacions catalanes, va ser llavors quan la Federació Catalana de Patinatge (FECAPA) va tornar a funcionar com a entitat jurídica.

La selecció catalana absoluta celebra el títol aconseguit a Macau l'any 2004.

Posteriorment, la Federació Catalana es va donar a conèixer internacionalment amb la voluntat de poder participar amb veu pròpia al món. A resultes d'això, el 26 de març de 2004 el Comitè Central de la Federació Internacional de Patinatge (en francès, *Fédération Internationale de Roller Sports*, FIRS), en una assemblea celebrada a Miami, va reconèixer provisionalment a la Federació Catalana com a nou membre provisional de ple dret per participar en competicions oficials. Com a conseqüència d'aquest reconeixement la selecció catalana d'hoquei patins va poder participar en el 36è Campionat del Món B que es va celebrar a Macau l'octubre d'aquell any. El balanç de la participació catalana va ser de vuit victòries en vuits partits disputats i 78 gols a favor davant només un en contra. Així doncs Catalunya es va proclamar campiona del món B, en derrotar a la final Anglaterra per 6-0, i va guanyar-se - esportivament- el dret a participar en el campionat del Món A.

Tanmateix, a la FECAPA li quedava un partit decisiu. Es tractava de l'Assemblea de la Federació Internacional en la què calia ratificar l'ingrés. Un cop a Fresno (EE.UU), l'ingrés de la FECAPA no va ser admès en una assemblea plena d'irregularitats i sense les mínimes garanties democràtiques. Com a conseqüència d'aquesta votació, el president de la

Federació Internacional, el català Isidre Oliveras, va dimitir del càrrec, i el va substituir l'italià Sabatino Aracu.

Davant d'això la FECAPA va presentar un recurs al Tribunal d'Arbitratge de l'Esport (*Tribunal Arbitral du Sport*, TAS). Mentrestant, la societat civil del nostre país es va mobilitzar per fer costat i denunciar el tracte rebut, i el 29 de desembre, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC), va congregar a més de 20.000 persones als carrers de Barcelona per expressar el seu suport al reconeixement internacional de la FECAPA i per extensió a la resta de federacions esportives catalanes.

Un any després, el 15 de juliol del 2005, el TAS, la màxima instància jurídica de l'esport mundial, va considerar que a l'assemblea de Fresno es van vulnerar els estatuts de la FIRS i va donar la raó a la federació Catalana, instant la FIRS a repetir-la. Igualment, va dictar que no existien impediments legals perquè la FECAPA s'integrés a la FIRS. La sentència, però, no va retornar l'estatus de membre provisional a la FECAPA i Catalunya es va quedar sense prendre part en el Mundial A (San José, EUA).

El 24 de novembre, el president de la FIRS va convocar una assemblea extraordinària a Roma, per tractar la qüestió catalana. Es repetia la votació però aquest cop de forma secreta, i amb pressions a delegats d'algunes federacions que no van poder viatjar a Roma. L'assemblea va ratificar la decisió presa a Fresno per 125 vots en contra i 43 a favor de l'entrada de la FECAPA a la Federació Internacional.

Tot i això, la Federació Catalana no es va donar per vençuda i va iniciar un període de replantejament estratègic que va culminar a Buenos Aires l'11 de novembre de 2006, amb l'ingrés a la *Confederación Sudamericana de Patín* (CSP), fet que va permetre a Catalunya participar en competicions de caire oficial al continent sud-americà. Des d'aleshores la Federació Catalana, ha participat en diverses competicions oficials organitzades per la per la Confederació Sud-americana del Patí.

La selecció catalana masculina va guanyar, a més del Campionat del Món B, la Golden Cup[29] dels anys 2004, 2005, 2008, 2009, 2010, 2011. I l'any 2007 Catalunya va participar per primera vegada a la Copa Amèrica d'Hoquei sobre patins i va quedar en segona posició, per darrera d'Argentina. L'any 2008 també va quedar en segona posició i l'any

[29] La Golden Cup és una competició internacional d'hoquei patins amistosa organitzada pel Blanes Hoquei Club amb el reconeixement del Comitè Internacional d'Hoquei sobre patins (CIRH). Es disputa des de l'any 2004, i la gran dominadora de la competició, tant en categoria masculina com femenina, és Catalunya.

2010, Catalunya va guanyar per primera vegada la III edició de la Copa Amèrica d'Hoquei sobre patins, celebrada a Vic. Pel que fa a la selecció catalana femenina, va guanyar la Golden Cup en tres edicions (anys 2006, 2007 i 2009), i la Copa Amèrica de l'any 2011 davant la selecció xilena per 2-0.

LA FEDERACIÓ CATALANA DE RUGBI I LA SEVA EXPULSIÓ FRANQUISTA DE LA FIRA

A la Catalunya Nord, el rugbi es va començar a jugar a finals del segle XIX. El seu introductor va ser Albert Lincou, originari de Portvendres, que havia après rugbi al nord de l'estat francès, i que va fundar un equip al Liceu Aragó de Perpinyà, la Unió Esportiva del Liceu. El rugbi va entrar per primer cop a la Catalunya del Sud el 21 de maig de 1911 amb un partit entre l'Espanyol i una selecció francesa de residents a Barcelona, que van guanyar els darrers per 7 a 0. Més endavant, el 1919 al camp de l'Espanyol es van enfrontar l'*Stade Toulousain* i l'Associació Esportiva Perpinyà (fundada el 1902). A la Catalunya Nord ja era un esport arrelat amb altres clubs com la Unió Esportiva Perpinyà (fundada el 1919), el Club dels Arlequins Perpinyanesos i l'Sporting Club Vernet.

El rugbi es va començar a jugar a Catalunya l'any 1921, amb la fundació de la Unió Esportiva Santboiana, club degà[30] d'aquest esport a Catalunya. El seu fundador va ser Baldiri Aleu Torras, que havia après l'esport mentre estudiava veterinària a la ciutat francesa de Tolosa de Llenguadoc. Aquell mateix any el Club Natació Atlètic també va constituir un equip de rugbi.

L'any 1922, Baldiri Aleu publicava un manifest titulat "Entorn el Futbol-Rugby" al diari La Veu de Catalunya, i dos clubs més es van afegir a la pràctica rugbística: el Club Natació Barcelona i el Catalunya Sporting Club. Aquests quatre clubs van jugar el primer trofeu rugbístic del país, embrió d'una futura lliga, i la Santboiana en va resultar guanyadora.

El setembre de 1922 es va fundar la Federació Catalana de Rugbi (FCR) pel Govern Civil de Barcelona, amb Baldiri Aleu com a president. L'any següent, la Selecció Catalana va jugar el seu primer partit oficial contra el *Tolouse Lanlade Olimpique* al camp de l'Hipòdrom de Can Tunis, perdent pel resultat de 9 a 0. Un any més tard, el 1923, es van crear les seccions de rugbi del Reial Club Deportiu Espanyol i del Futbol Club Barcelona.

[30] Degà: més antic, el primer en fundar-se.

El desenvolupament del rugbi en aquests anys va ser molt gran, tant que l'Estadi Olímpic de Montjuïc va ser inaugurat oficialment el 19 de maig de 1929, durant la dictadura militar del general Primo de Rivera i amb la presència del rei Alfons XII, amb un partit de rugbi entre Espanya i Itàlia.

El 1933 es va fundar la Unió Esportiva Arlequins de Perpinyà-Rosselló, més coneguda com a USAP, de la unió dels clubs de la capital del Rosselló (l'US Perpinyà i el Club dels Arlequins).

L'any 1934 es va fundar a Paris la Federació Internacional de Rugbi Amateur (FIRA) entre les federacions nacionals de França, Itàlia, Alemanya, Txecoslovàquia, Romania i Catalunya. Això va provocar un incident polític i esportiu notable a l'època, la Federació Espanyola va protestar perquè també en volia formar part i gràcies al paper de la FCR, va entrar-hi com a federació adherida. Tot i això, a Madrid hi havia un gran malestar i la Federació Espanyola va expulsar la FCR de les competicions estatals i com a conseqüència Catalunya va organitzar la seva pròpia competició fins l'any 1940, i també va disputar diferents partits oficials contra França i Itàlia.

Cartell de la disputa d'un partit de rugbi entre Catalunya i França per les festes de la República.

El 14 d'abril de 1934 es va celebrar a l'estadi de Les Corts un partit oficial entre Catalunya i Itàlia en motiu de les festes de la República. La selecció catalana va empatar a 5 contra una potent selecció italiana, i va reunir 20.000 espectadors. Però l'apoteosi va arribar el 27 de maig del mateix any, al mateix escenari, Catalunya es va enfrontar a la selecció francesa en un estadi ple fins la bandera, i el partit va acabar amb una derrota catalana per 15-22.

Però en el moment més àlgid del rugbi al principat va esclatar la Guerra Civil Espanyola (1936-39), i amb la victòria franquista, es va esborrar el teixit de la pilota ovalada a Catalunya. La Federació Espanyola de Rugbi, que havia entrat a la FIRA de la mà de Catalunya, va obligar l'any 1940, al màxim organisme del moment a suprimir la Federació Catalana dels membres de ple dret i a la seva expulsió. El rugbi català va patir la guerra i la posterior dictadura franquista, molts clubs van desaparèixer, i jugadors i directius van ser repressaliats. Malgrat tot, els clubs catalans més potents, Barça i Santboiana, van monopolitzar el panorama estatal espanyol fins ben entrada la dècada dels 70.

La Federació Catalana de Rugbi va iniciar l'any 1983 els tràmits per a tornar al estatus anterior a 1940, és a dir, el de membre de ple dret a la FIRA. La FCR va presentar l'any 2006 una demanda al Tribunal de Gran Instància de París contra la FIRA, per tal de que la demandant fos readmesa a la internacional. Però dos anys més tard, el tribunal francès va dictar una sentència que considerava vàlid el decret franquista que eliminava la Federació Catalana, i que alhora condemnava la Federació Catalana a pagar les costes del procés judicial que ascendien a 12.000 euros. Com a conseqüència considerava que la FCR actual, i la d'abans del franquismes no són la mateixa, i per això l'actual catalana no pot ser membre fundadora de la internacional: "*[...] la demandant no aporta una prova suficient de la identitat jurídica existent entre la persona jurídica que ha estat integrada dins la Delegación Nacional de Deportes, a la qual el decret de 22 de febrer de 1941 va atribuir la representació d'Espanya a l'àmbit esportiu, i la que va ser registrada el 10 de febrer de 1983 a la Secretaria General d'Esports de la Generalitat de Catalunya"*

Actualment Catalunya no competeix oficialment a nivell internacional en rugbi a XV, però si en Touch Rugby o Futbol Australià, dues variant del rugbi. Catalunya també ha competit oficialment en el rugbi lliga o rugbi a XIII: l'any 2007 va néixer l'Associació Catalana de Rugby Lliga (ACRL), i des del 2008 i fins el 2011 va formar part de la *Rugby League Eurpean Federation* (RLEF), la federació internacional de rugbi lliga. L'any 2011 l'ACRL va deixar de competir de manera oficial ja que va aparèixer l'*Asociación Española de Rugby League*, seguint així la sentència dictada pel TC l'any 2008 anteriorment explicada.

EL RECONEIXEMENT INTERNACIONAL DEL BOWLING CATALÀ

El joc de bitlles és un dels més antics que es coneixen, i pel que fa a la pràctica d'aquest esport als Països Catalans, trobem traces de les bitlles catalanes actuals des del segle XIII en el llibre Contemplació (1273) de Ramon Llull.

La Federació Catalana de Bitlles i Bowling (FCBB) és una entitat privada fundada l'any 1949, de la qual en formen part més de 170 clubs de 25 comarques i 4.000 llicències (dades de l'any 2010[31]), comptant les sis disciplines que aplega: bowling tenpin (10 bitlles) i bowling ninepin (9 bitlles), que pertanyen a la federació internacional FIQ, bitlles catalanes (bowling six) d'àmbit català, bitlla palma, bitlles lleoneses i bitlla celta.

[31] Segons la FCBB: http://www.fcbb.cat/clubs_catalana.asp/ http://www.fcbb.cat/clubs_bowling.asp

El 1952 es va fundar la *Fédération Internationale de Quilleurs* (FIQ)[32], reconeguda pel Comitè Olímpic Internacional, i que actualment compta amb més de 140 federacions. El bowling se situa entre els tres esports més practicats al món, i es calcula que hi ha més de 150 milions de jugadors habituals. Va ser esport d'exhibició en els Jocs Olímpics de Seül de l'any 1988 i va estar molt a prop de ser present en els Jocs de Barcelona 92.

El 28 d'agost del 2007 a Monterrey (Mèxic), la FIQ va acordar la condició de membre provisional a la FCBB tant en l'especialitat ninepin com en la tenpin. Dos dies després, també a Monterrey, el Congrés de la FIQ va aprovar per unanimitat la condició de nou membre de la FCBB, i per tant la federació catalana passava a ser membre de la WNBA (*World Ninepin Bowling Association*) i de la WTBA (*World Tenpin Bowling Association*), alhora va entrar a formar part de l'ETBF (*European Tenpin Bowling Federation*). D'altra banda, en el mateix Congrés de la FIQ, Joan Ricart, actual president de la FCBB, va ser elegit com a vicepresident primer de la FIQ per aclamació, càrrec que ha exercit fins al setembre del 2011.

Des de l'admissió catalana a la FIQ, hi ha hagut una persecució aferrissada des de la federació espanyola perquè es fes marxa enrere en aquesta decisió, emprenent un seguit d'accions per intentar anul·lar l'admissió. El 6 de novembre del 2007 a Sant Petersburg, la FIQ va rebutjar el recurs presentat per la FEB en contra de l'admissió de la FCBB a la FIQ. El 20 de novembre del 2007 el comitè de competició i disciplina de la FEB va sol·licitar la baixa de la FCBB de la Federació Espanyola, i va presentar un recurs al Tribunal Arbitral de l'Esport (TAS), que el 23 d'abril del 2008 va ratificar la FCBB com a membre de la FIQ, sentència que també va ser recorreguda al Tribunal Federal Suís per la FEB sense cap èxit.

Alguns dels representants de la selecció catalana de bowling a la Copa del Mediterrani de l'any 2012.

A partir d'aquí, les demandes espanyoles han continuat però la sentència favorable del TAS és un precedent i un model per a altres esports que aspiren a competir amb una selecció catalana oficial. La FCBB és actualment l'única federació esportiva catalana membre de ple dret d'una federació internacional, i reconeguda pel Comitè Olímpic Internacional, juntament amb la federació espanyola corresponent.

[32] Quilleures: de quille (bitlles), jugadors de bitlles.

La Federació Catalana de Bitlles i Bowling organitza anualment dues proves del circuit europeu de bowling: el Catalonia Open i el Ciutat de Barcelona. La FCBB també organitza bianualment des del 2008 la copa Federació, competició destinada a la promoció. I pel que fa a la selecció catalana, la primera participació internacional de bowling tenpin va ser en el campionat del món juvenil (sub-23), a Orlando (EUA) el juliol 2008, mentre que en bowling ninepin, Catalunya va participar internacionalment per primer cop en el campionat del món sub-23 que va tenir lloc a Rijeka (Croàcia) el maig del 2010.

FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA

El moviment excursionista neix amb l'associacionisme català de finals del segle XIX, un corrent que acull les diferents tendències culturals, nacionalistes i esportives de l'època.
Des de la fundació del primer club a l'estat espanyol el 1876, el Centre Excursionista de Catalunya, la història de l'excursionisme català ha passat per diferents etapes. No cal dir que les dictadures i la guerra civil van afectar greument l'associacionisme català, però afortunadament l'associacionisme català va sobreviure.
El 26 de juny de 1910 es va celebrar un Aplec Excursionista al monestir de Poblet. Davant de l'èxit d'assistència es va proposar la celebració un congrés excursionista per tal de debatre d'una manera concreta totes les qüestions que en l'aplec s'havien plantejat. El gener de 1920 va ser nomenada una comissió per a redactar les bases d'una federació d'entitats excursionistes i, com a conseqüència, es va constituir la Lliga de les Societats Excursionistes de Catalunya, presidida per Cèsar August Torras. El IV Aplec Excursionista al castell de Claramunt va ser el darrer coordinat per la Lliga. Pocs mesos després va haver-hi el cop d'estat del 1923.
L'any 1930 es va recuperar l'esperit de la Lliga amb la denominació de Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) i amb una actuació totalment normalitzada, presidida pel Centre Excursionista de Catalunya. El 1932 el Centre Excursionista de Catalunya funda, a Chamonix (França), juntament amb 19 entitats excursionistes d'arreu del món, la *Union Internationale des Associations d'Alpinisme* (UIAA).
Els estatuts de la FEEC es van aprovar l'1 de juny del 1933. Dintre de la federació es va promoure, l'any 1933, la Federació Catalana d'Esquí, que actuava com a filial, així com també ho feia el Càmping Club de Catalunya (Federació d'Acampada). Posteriorment, el 1985, es va crear la Federació Catalana d'Espeleologia.

L'any 1939, després de la desfeta d'entitats, les autoritats del moment van crear una "*Federación de Montañismo y Esquí de los Pirineos Orientales*", que va ocupar la seu de la dissolta Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, i van dotar-la d'estatut el 30 de setembre de 1940. L'octubre de 1941 es va crear una "*Federación Catalana de Esquí*", la "*Delegación Regional para Cataluña*" de la "*Federación Española de Montañismo*", amb seu a Madrid. Aquesta delegació, el febrer de 1962, va ser convertida en "*Federación Catalana de Montañismo*".

Finalment, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya va recuperar la seva denominació el 3 d'octubre de 1976 i el juny de 1978 les entitats de la FEEC reunides a Manresa van acordar un nou estatut, que havia d'enllaçar amb l'esperit dels del 1933.

L'any 1982 es va reformar l'estatut per tal d'adaptar-lo a les noves disposicions de la Generalitat de Catalunya. El pas dels anys i una nova legislació van fer necessària l'actualització, i és per aquest motiu que el 3 de març de 1991 es va aprovar l'estatut que ha arribat fins a l'actualitat.

Kilian Jornet és sis vegades campió del món de curses en altura (Skyrunner World Series), dels anys 2007, 2008 , 2009, 2012, 2013 i 2014. És el corredor de muntanya amb més campionats.

Núria Picas és l'actual campiona de l'Ultra Trail World Tour, un circuit de 10 curses de més de 100 quilòmetres cada una.

L'any 1998 la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya va entrar a formar part de la *Federation for Sport at Altitude* (FSA) com a membre de ple dret. Però l'any 2008 la FSA es va dissoldre per donar lloc a la *International Skyruning Federation* (ISF), amb un membre de ple dret per cada país. Va ser una maniobra de sotamà del govern espanyol, que va excloure les federacions catalana i basca, al mateix temps que propiciava la creació de la *Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada* (FEDME), que fins aleshores no s'havia constituït ni havia participat en l'àmbit internacional de les curses. Tot i aquesta jugada bruta, la federació catalana va aconseguir ser membre associat de la ISF l'any 2009, però es va quedar sense dret a vot.

Actualment Catalunya segueix dins la Unió Internacional d'Associacions Alpinistes, com a predecessora del Club Excursionista de Catalunya (membre fundador de la UIAA), tot i les pressions de la Federació Espanyola. I com a conseqüència d'aquesta acció política que

va fer perdre a la FEEC la qualitat de membre de ple dret, la mateixa federació catalana va plantejar la desvinculació efectiva de la FEDME i la recuperació de posicions de la FEEC en l'àmbit internacional. És per això que els corredors catalans que volen participar en competicions internacionals i de manera oficial, només ho poden fer amb la samarreta de la selecció espanyola, tot i que Catalunya és una de les primeres potències mundials en els esports de muntanya tal i com demostren habitualment Núria Picas i Kilian Jornet. És el cas dels Sky Games del 2012, on els esportistes que competien amb la selecció catalana no formaven part de les classificacions oficials, i de retruc no guanyaven medalles ni pujaven al podi, tot i rebre una dotació econòmica de premi.

PROSPECTIVA DE FUTUR DE LA PARTICIPACIÓ DE CATALUNYA ALS JOCS OLÍMPICS

INTRODUCCIÓ

En aquest apartat faré una síntesi de la participació olímpica del principat català en les darreres olimpíades, des de Barcelona 1992 fins a l'últim cicle olímpic, Londres 2012, considerant que és l'època més contemporània o recent, i que el fet de ser la seu dels Jocs de 1992 va suposar un impuls per a l'esport català i l'inici de la projecció internacional de les reivindicacions polítiques dels catalans. Finalitat a la qual també va ajudar l'Operació Garzón, que va tenir lloc mesos abans dels Jocs, i en la qual es van detenir i torturar més de 40 independentistes catalans als quals s'acusava de pertànyer a l'organització armada Terra Lliure, que s'havia dissolt mesos abans. El cas va arribar al Tribunal Europeu dels Drets Humans, que va condemnar Espanya per haver-se negat a investigar les denúncies de maltractaments.

Analitzo els Jocs Olímpics d'Estiu, que segons el meu criteri, són els esdeveniments que recullen les disciplines més rellevants o importants del món de l'esport, i que per això mateix reflecteixen una gran diversitat de disciplines.

Per altra banda considero que Espanya i Catalunya competirien per separat en cas que els catalans decidissin ser un estat independent d'Espanya, i que per tant Catalunya partiria d'un mínim de metalls que seria el que els esportistes catalans han obtingut fins a l'actualitat, dins la delegació espanyola.

Una primera part del treball és l'exposició de les medalles catalanes dels últims Jocs i l'anàlisi de les seves característiques i particularitats tals com són el tipus de medalles aconseguides, la igualtat de gènere en obtenir-les o la diversitat i especificació en diferents esports i, la comparació amb els metalls aconseguits per la resta de l'Estat. També plantejo **la hipòtesi de si Catalunya aporta més esportistes als Jocs Olímpics de la població que representa dins l'Estat Espanyol**.

La segona part és la comparativa amb altres països de quantitat de població semblant a Catalunya i de desenvolupament similar com són Àustria, Suïssa i Israel, per tal de poder comparar-los en l'obtenció de metalls olímpics i tenir una base sòlida i fiable d'una possible futura participació d'una Catalunya independent als Jocs Olímpics d'Estiu. Plantejo **la hipòtesi de la posició que ocuparia una Catalunya independent en la classificació de medalles de les olimpíades** i la hipòtesi **d'una possible relació entre la població d'un país i els metalls que aconsegueix als Jocs**.

INICIS DE L'OLIMPISME A L'ESTAT ESPANYOL

Al començament del segle XX Coubertin va tenir contacte amb la Casa Reial Espanyola, sol·licitant la designació d'un membre del Comitè Olímpic Internacional a Espanya. La Reina Regent, Maria Cristina d'Àustria, va seleccionar per a aquesta comesa a Gonzalo de Figueroa i Torres, Comte de Mejorada del Campo i Marquès de Villamejor. Gonzalo de Figueroa i Torres, tot i les seves responsabilitats polítiques i el seu delicat estat de salut, va impulsar els principis del Comitè Olímpic Internacional, del qual era membre a Espanya.

El primer esportista olímpic i medallista espanyol del qual es té constància és el noble asturià Pedro Pidal i Bernaldo de Quirós, Marquès de Villaviciosa, que va assistir als Jocs de París de 1900, i va participar en la competició de tir de colom, quedant en segona posició.

Després de l'assassinat de José Canalejas al novembre de 1912, el seu substitut com a president del Consell de Ministres va ser el liberal Álvaro de Figueroa i Torres, Comte de Romanones, i germà de Gonzalo, membre del COI a Espanya. Això va donar inici a un nou període, que va començar amb la creació el 23 de novembre de 1912 del Comitè Olímpic Espanyol (COE).

Des de la primera participació olímpica l'any 1900, Espanya ha obtingut un total de 133 medalles als Jocs Olímpics, 131 als Jocs Olímpics d'Estiu i 2 als Jocs Olímpics d'Hivern. D'aquests metalls aconseguits, 38 són d'or, 59 són d'argent i 36 de bronze, això situa Espanya al 26è lloc de la classificació de medalles olímpiques aconseguides, per darrera de països com Suïssa (307), Romania (292) o els Països Baixos (266).

Delegació espanyola als Jocs Olímpics de Pequin de 2008

1992-2012: ETAPA OLÍMPICA DE L'ESPANYA CONTEMPORÀNIA

Durant un període de 20 anys, des de l'any 1992 i fins a l'any 2012, Espanya com a país, ha aconseguit un total de 105 medalles als Jocs Olímpics d'estiu, de les quals 32 són d'or, 47 d'argent i 26 de bronze.

		Medalla			
		Or	Argent	Bronze	Total
Competició	1992 Barcelona	13	7	2	22
	1996 Atlanta	5	6	6	17
	2000 Sydney	3	3	5	11
	2004 Atenes	3	11	6	20
	2008 Pequin	5	10	3	18
	2012 Londres	3	10	4	17
Total		32	47	26	105

De les 105 medalles, 65 medalles (61,9%), han estat aconseguides per esportistes en proves individuals. La resta de les insígnies, 40 (que representen el 38,1%), han estat aconseguides per Espanya en esports d'equips als Jocs Olímpics, ja sigui futbol, bàsquet, waterpolo, hoquei patins, tennis o vela.

Esportista

	Freqüència	Percentatge	Percentatge acumulat
Individual	65	61,9	61,9
ESPANYA	40	38,1	100,0
Total	105	100,0	

La mitjana de medalles espanyoles aconseguides per cada participació és de 17,5, amb un màxim de 22 als Jocs Olímpics de Barcelona de 1992 i un mínim d'11 als Jocs de Sydney de l'any 2000. El resultat de Barcelona 92 és en part degut al Programa ADO (de l'Associació d'Esports Olímpics) iniciat l'any 1988 amb l'objectiu de donar suport al desenvolupament i la promoció dels esportistes nacionals d'alt rendiment per tal d'aconseguir un bon resultat als Jocs Olímpics de Barcelona 1992.

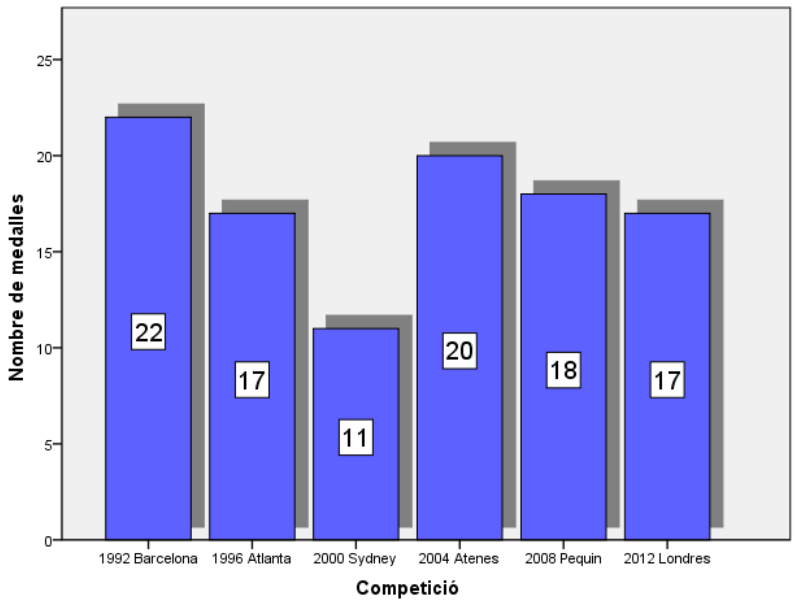

Dins d'Espanya, Catalunya és la segona comunitat autònoma que té més població, per darrera d'Andalusia, amb 7.512.982 habitants. Això representa un 16,15%[33] de la població total de l'Estat espanyol.

Durant aquests darrers vint anys de participació olímpica, del total de medalles aconseguides per Espanya, 31 han estat aconseguides per esportistes catalans, el que

[33] http://www.datosmacro.com/demografia/poblacion/espana

representa un 29,5% del total. Amb aquestes dades, **Catalunya quasi duplica el seu pes olímpic en relació al seu pes poblacional dins de l'Estat**. Del total de medalles catalanes, 7 són d'or, 16 d'argent i 8 de bronze.

El criteri utilitzat en aquest treball per atribuir medalles a un o altre país és el següent: les medalles individuals dels esportistes amb residència a Catalunya es consideren catalanes i la resta espanyoles; les medalles d'equip d'Espanya s'atribueixen a Catalunya si el pes dels esportistes catalans dins la selecció espanyola de l'esport en qüestió és superior al 50%, computen com a medalles d'ambdues nacions si la representació catalana dins l'espanyola és exactament un 50% i compten com a espanyoles si no es supera el percentatge exposat.

Medalles

	Freqüència	Percentatge	Percentatge acumulat
Or	7	22,6	22,6
Argent	16	51,6	74,2
Bronze	8	25,8	100,0
Total	31	100,0	

La mitjana de medalles aconseguides per Catalunya se situa en les 5,17 per cada olimpíada, i en concordança amb el total de medalles espanyoles, la quantitat més alta de medalles aconseguides va ser als Jocs de Barcelona de 1992 amb 8 metalls, i un mínim de 3 als Jocs Olímpics de Sydney i als Jocs de 2008.

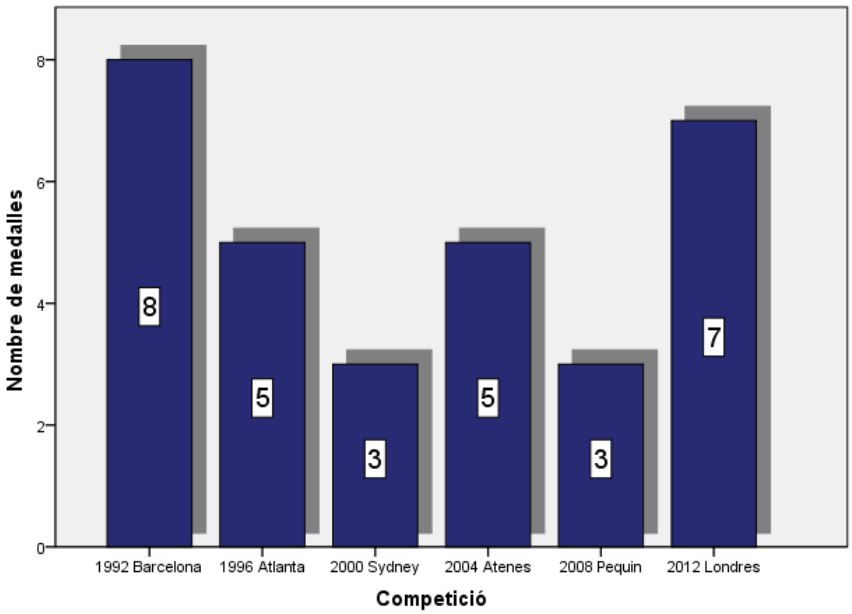

Si comparem la distribució per sexes entre Catalunya i la resta de l'Estat de les medalles obtingudes, podem observar que la relació entre les insígnies femenines i masculines és més igualitària a Catalunya (48,4% i 51,6% respectivament) que no pas a la resta d'Espanya (43,9% i 56,1%).

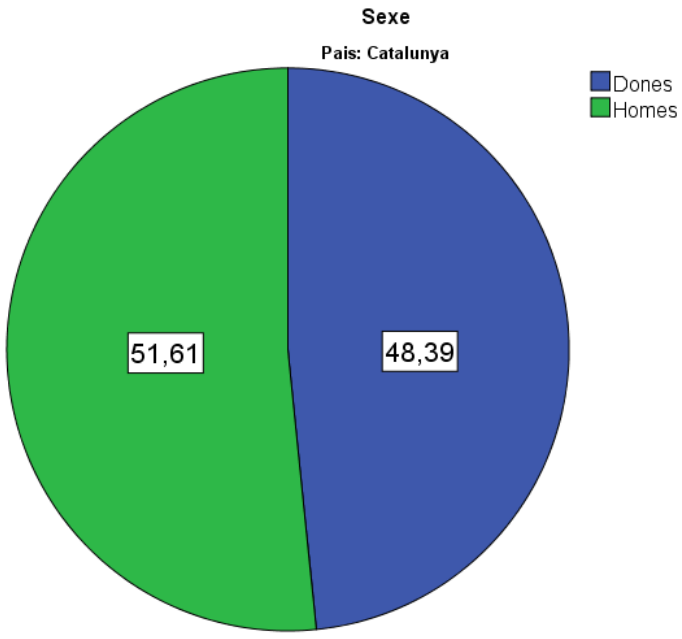

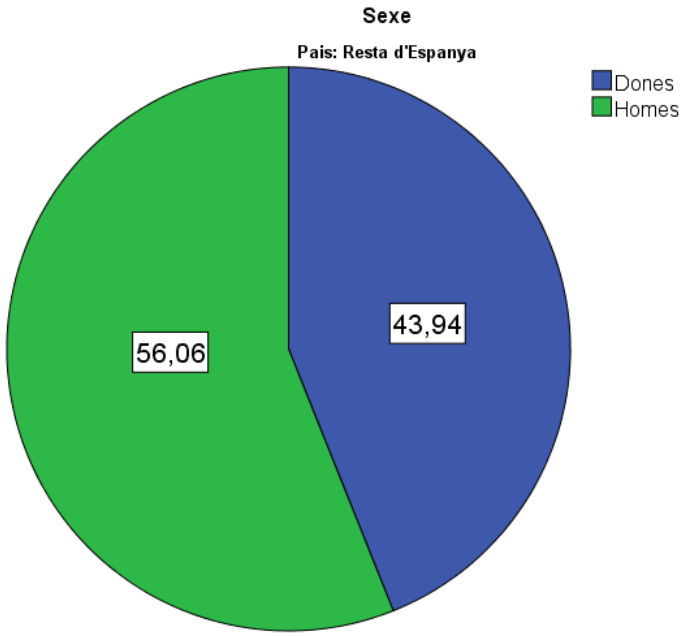

Dins d'aquesta relació, dos dels fets a destacar són que el 88,2% de les medalles espanyoles dels Jocs d'Atlanta de 1996 (15 metalls) van ser aconseguides per dones, una fita històrica en el nostre país, ja que la representació femenina al podi estava sempre al voltant d'un 30%, i només 2 medalles (11,8%) van ser masculines. I que a les últimes olimpíades de l'any 2012, un 64,7% de les medalles van ser aconseguides per dones.

Pel que fa a les diferències entre Catalunya i la resta d'Espanya, podem diferenciar les medalles aconseguides segons les diferents disciplines esportives. Per exemple, Catalunya destaca en les proves de natació, tennis, atletisme, gimnàstica i vela, mentre que la resta del país destaca en ciclisme, vela, atletisme, judo, piragüisme i handbol.

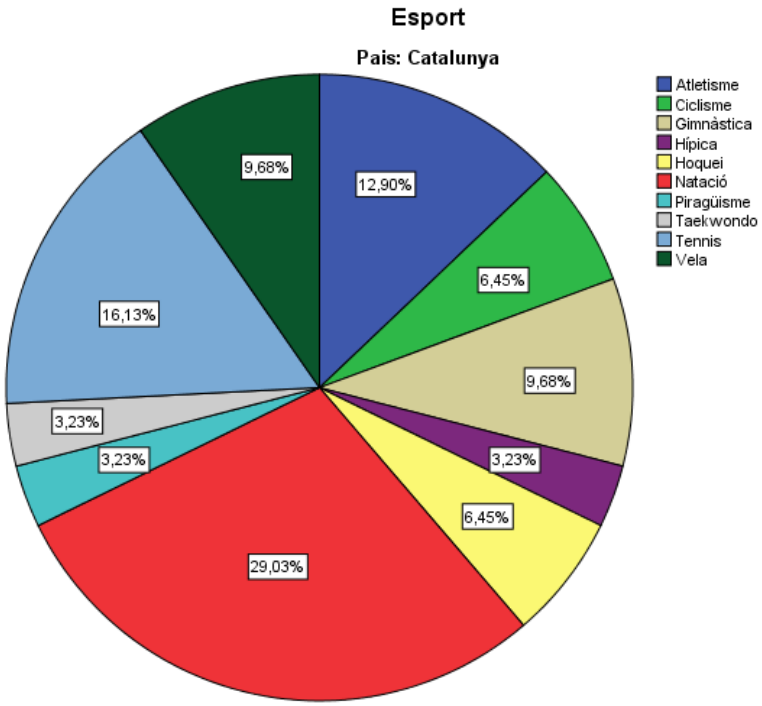
Esport
Pais: Catalunya
Atletisme
Ciclisme
Gimnàstica
Hípica
Hoquei
Natació
Piragüisme
Taekwondo
Tennis
Vela
12,90%
6,45%
9,68%
3,23%
6,45%
29,03%
3,23%
3,23%
16,13%
9,68%

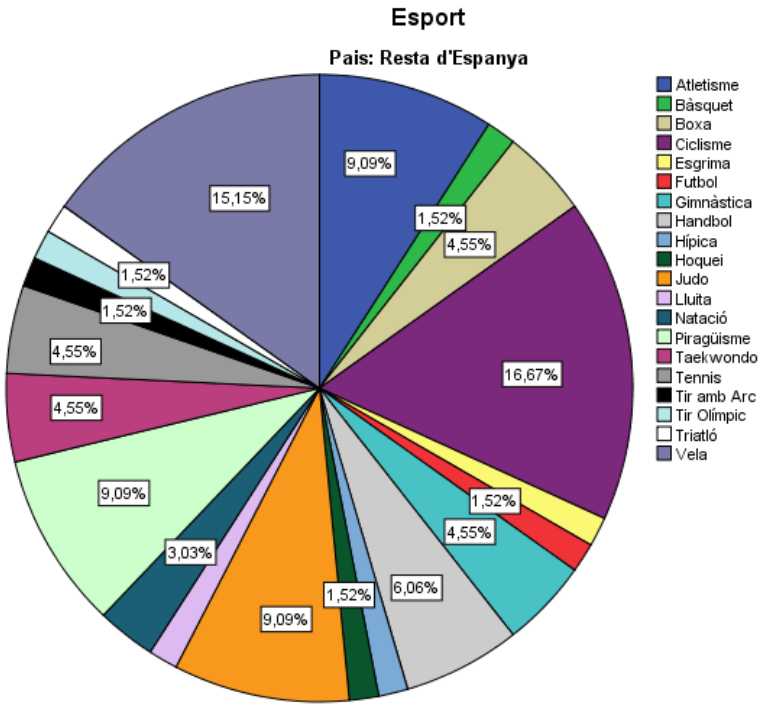
Esport
Pais: Resta d'Espanya
Atletisme
Bàsquet
Boxa
Ciclisme
Esgrima
Futbol
Gimnàstica
Handbol
Hípica
Hoquei
Judo
Lluita
Natació
Piragüisme
Taekwondo
Tennis
Tir amb Arc
Tir Olímpic
Triatló
Vela
9,09%
1,52%
4,55%
16,67%
1,52%
4,55%
6,06%
1,52%
9,09%
3,03%
9,09%
4,55%
4,55%
1,52%
1,52%
15,15%

COMPARACIÓ AMB ALTRES PAÏSOS SEMBLANTS A CATALUNYA

Existeix alguna mena de relació entre la població d'un país i les medalles olímpiques que aconsegueix aquest estat?

Catalunya, amb 7.512.982 habitants[34] se situa al voltant de la 99a posició en el rànquing de països més poblats i representa un 0,10% de la població mundial. Els països més propers pel que fa al nombre d'habitants, són Israel i Jordània, però els més desenvolupats i per tant els més semblants a Catalunya, són Àustria, Suïssa i Israel, cadascun dels quals amb més de 7,5 milions d'habitants.

Nº	País (o territori dependent)	Cens més recent	% del total població mundial
94	Àustria	8,526,429	0.12%
95	Tajikistan	8,408,947	0.12%
96	Hondures	8,260,749	0.11%
97	Suïssa	8,157,896	0.11%
98	Israel	7,822,107	0.11%
	Catalunya	7,512,982	0,10%
99	Jordània	7,504,812	0.10%
100	Papua New Guinea	7,476,108	0.10%
101	Hong Kong	7,259,569	0.10%
102	Bulgària	7,167,998	0.10%

És per aquest motiu que analitzo el comportament d'aquestes nacions a les olimpíades, busco les medalles que aconsegueixen i la seva evolució en el medaller olímpic.

Catalunya, com s'ha exposat anteriorment, ha aconseguit una totalitat de 31 medalles des dels Jocs de 1992 i fins als de 2012, això suposa una mitjana de 5,17 medalles per olimpíada, de les quals 1,17 són d'or, 2,67 d'argent i 1,33 de bronze. A l'actualitat

[34] A dia 1 de gener de 2014: http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=245

Catalunya aporta una representació mitjana de 75 esportistes que formen part de la delegació espanyola, però que aporten un 29,5% del total de medalles del país.

		Medalla			
		Or	Argent	Bronze	Total
Competició	1992 Barcelona	3	3	2	8
	1996 Atlanta	1	3	1	5
	2000 Sydney	1	0	2	3
	2004 Atenes	1	2	2	5
	2008 Pequin	0	3	0	3
	2012 Londres	1	5	1	7
Total		7	16	8	31

Així doncs, amb les medalles aconseguides en cada edició dels Jocs, **Catalunya estaria al voltant de la posició 41 en el rànquing de països que aconsegueixen més metalls** cada olimpíada, per davant d'Àustria i Israel però per darrera de Suïssa[35].

		Posició rànquing			
Competició		Àustria	Suïssa	Israel	Catalunya
	Barcelona 1992	41	37	48	20
	Atlanta 1996	57	18	72	40
	Sydney 2000	32	36	70	46
	Atenes 2004	27	47	53	44
	Pequin 2008	61	33	80	56
	Londres 2012		33		37
	Mitjana	*43,6*	*34*	*64,6*	*40,5*

[35] La classificació per medalles aconseguides es fa comptant la quantitat d'ors, i en cas d'empat la quantitat de medalles d'argent que si també coincideixen en número es desempata amb les de bronze. És per això que un país pot tenir més metalls que un altre però estar per sota en la classificació.

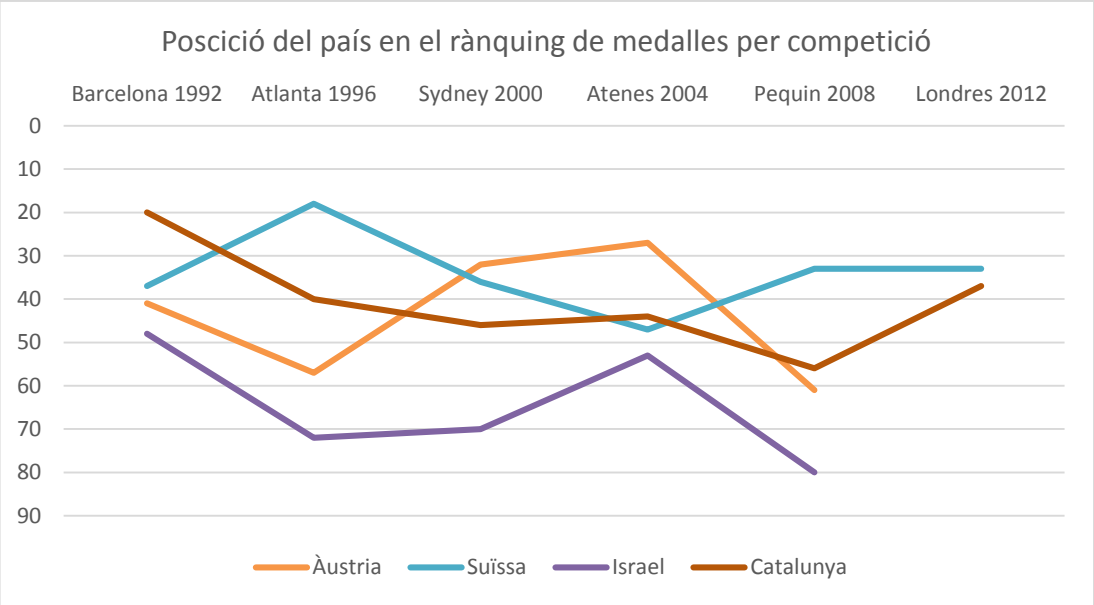

Àustria amb una població de 8,526,429 habitants, posseeix un medaller olímpic amb un total de 107 medalles (26 d'or, 39 d'argent i 42 de bronze), però també té 218 medalles aconseguides als Jocs Olímpics d'hivern.

En aquests sis últims Jocs ha tingut una representació mitjana de 80 esportistes, que han aconseguit un total de 18 medalles de les quals 4 són d'or, 9 d'argent i 5 de bronze. Això representa una mitjana de 3 metalls per olimpíada, dels quals 0,67 són d'or, 1,5 són d'argent i 0,83 de bronze. Amb aquestes dades, Àustria se situa al voltant de la 44a posició en el rànquing de països que obtenen més metalls olímpics.

Àustria	Or	Argent	Bronze	Total
Barcelona 1992	0	2	0	2
Atlanta 1996	0	1	2	3
Sydney 2000	2	1	0	3
Atenes 2004	2	4	1	7
Pequin 2008	0	1	2	3
Londres 2012	0	0	0	0
Total	***4***	***9***	***5***	***18***

Per altra banda, Suïssa és un estat alpí que ocupa una superfície de 41.285 km^2 i té 8,157,896 habitants. És precisament per això, que és el país més semblant a Catalunya.

Té un medaller olímpic amb 182 metalls, dels quals 47 són d'or, 72 d'argent i 63 de bronze, ara bé, en els sis últims Jocs, Suïssa ha obtingut 32 medalles (11 d'or, 12 d'argent i 9 de bronze). Això suposa una mitjana de 5,33 medalles per Jocs Olímpics amb una

representació nacional de 100 esportistes per la qual cosa Suïssa se situa al voltant de la posició 34 en l'obtenció de medalles.

Suïssa	Or	Argent	Bronze	Total
Barcelona 1992	1	0	0	1
Atlanta 1996	4	3	0	7
Sydney 2000	1	6	2	9
Atenes 2004	1	1	3	5
Pequín 2008	2	0	4	6
Londres 2012	2	2	0	4
Total	11	12	9	**32**

Finalment, Israel és un estat que compta amb una població de 7,822,107 persones. Ha aconseguit un total de 7 metalls olímpics (1 d'or, 1 d'argent i 5 de bronze) l'obtenció dels quals es produeix durant el període d'estudi, des dels Jocs de Barcelona de 1992. Israel aporta una mitjana de 35 esportistes i obté 1,17 medalles per cada olimpíada i per tant ocupa aproximadament la 65a posició de països amb més metalls. [36]

Israel	Or	Argent	Bronze	Total
Barcelona 1992	0	1	1	2
Atlanta 1996	0	0	1	2
Sydney 2000	0	0	1	1
Atenes 2004	1	0	1	2
Pequín 2008	0	0	1	1
Londres 2012	0	0	0	0
Total	***1***	***1***	***5***	***7***

ESTRUCTURA DE L'ESPORT EN UNA CATALUNYA INDEPENDENT

En una Catalunya independent, com en tots els països desenvolupats del nostre entorn, l'esport estarà regit per un **Ministeri**, depenent del govern nacional, encarregat del desenvolupament de l'esport i de fomentar el moviment esportiu nacional. Dins d'aquest ministeri, l'òrgan rector principal de l'esport serà una **Secretaria General** o una Direcció

[36] A l'annex corresponent podeu consultar més dades rellevants.

General de l'Esport, semblant a l'actual autonomista Secretaria General de l'Esport, les funcions del qual seran desenvolupar les competències de la Generalitat de Catalunya en el camp de l'esport i del lleure d'una Catalunya sobirana.

En relació a la participació d'una Catalunya independent als Jocs Olímpics i altres competicions internacionals, s'haurà de disposar de **federacions esportives reconegudes internacionalment i de manera oficial**, que estaran subjectes a les seves respectives internacionals. Cal tenir en compte, que les federacions esportives són entitats privades amb personalitat jurídica pròpia[37], però que tot i ser privades se'ls pot delegar funcions públiques com passa a l'Estat Espanyol, de coordinar les seves respectives disciplines esportives en territori nacional.

El COI reunit a Buenos Aires el 7 de setembre de 2013, en la 125a sessió de l'organisme.

Al mateix temps, s'ha de crear un Comitè Olímpic Nacional (CON), que segons el Comitè Olímpic Internacional (COI) ha de ser l'encarregat de cuidar el desenvolupament i la protecció del Moviment Olímpic i de l'esport en el país, en aquest cas Catalunya. El futur **Comitè Olímpic Català (COC) serà la representació de Catalunya als Jocs Olímpics** i altres esdeveniments relacionats amb el COI. Catalunya haurà de decidir quin tipus de CON vol: un Comitè que tingui únicament funcions olímpiques d'acord a la Carta Olímpica; un CON que disposi de més competències com la regulació de les normes de l'esport en el país i la mediació en conflictes esportius; o un COC que ocupi el lloc del Consell Superior d'Esports i la Secretaria General de l'Esport però que estigui sota control d'un Ministeri.

[37] Una persona jurídica és tot ens o organisme amb capacitat per estar subjecte a drets i contraure obligacions com a institució però no com a individu tot i ser creada per una o més persones físiques amb un objectiu social que pot ser amb o sense ànim de lucre.

CONCLUSIONS

Per començar, la hipòtesi principal del treball de recerca, una possible existència d'una **relació entre la política dels estats i l'esport espectacle o de masses, ha resultat certa** d'acord amb els arguments mostrats en la primera part del treball.

De la política podem diferenciar-ne dues branques: la política legislativa, que els estats utilitzen per legislar sobre determinats temes, inclosos els esportius; i les ingerències polítiques d'alguns estats en temes no legislats de l'esport. Tal i com s'ha exposat anteriorment, **d'ingerències polítiques n'hi ha de tres tipus** segons qui les duu a terme: els professionals de l'esport; els aficionats i seguidors d'un equip o una selecció nacional; i els estats o països. Els tipus d'interferències dels esportistes són els següents: exiliar-se aprofitant esdeveniments internacionals, tal i com van fer alguns esportistes cubans; saltar de l'esport a la política, com ho van fer Carl Lewis o Garry Kasparov; o reivindicar una ideologia durant una competició mundial. Pel que fa als aficionats o seguidors de l'esport de masses, podem diferenciar tres tipus d'ingerències: determinació de la posició ideològica de clubs esportius tal i com ha passat al F.C. Barcelona; utilització de la projecció d'uns Jocs Olímpics per fer reivindicacions polítiques, com en el cas de la solidaritat amb la causa tibetana durant els Jocs del 2008; o la utilització d'esportistes com a símbols d'aquest clam, com en el cas de Jim Torphe, emblema de les races minoritàries d'Amèrica. Per últim, de les connexions entre política i esport portades a terme per estats o països mitjançant els seus governs en podem diferenciar quatre subtipus: exhibició del poder nacional, com per exemple els Jocs Olímpics de 1936 o la Copa del Món de Futbol de 1934; l'ús de figures esportives per part de governs, com en el cas de les competicions de boxa entre Louis i Schmeling; pressions polítiques i boicots, tals com els ocorreguts durant la Guerra Freda amb els boicots de 1980 i 1984; o la utilització de competicions per reivindicacions polítiques dirigides des d'un govern, tal i com va passar amb els Jocs Oberts de Sud-Àfrica de 1968.

Des dels seus inicis l'esport ha estat lligat amb la política i un exemple d'això són els Jocs Olímpics de la Grècia Clàssica, que implícitament donaven lloc a la fi de les hostilitats entre les diferents ciutats-estat que hi participaven, o la vetada participació femenina als

Jocs antics on ni tan sols podien assistir com a públic, però alhora es diferenciava una competició exclusivament femenina (les Heraia).

La Carta Olímpica estableix en l' article 4t dels principis fonamentals de l'olimpisme que "La pràctica de l'esport és un dret humà. Tota persona ha de tenir la possibilitat de practicar esport sense discriminació de cap tipus...", un dret que molts cops no s'ha complert. Tal i com hem enumerat en reiterades ocasions, les dones no van poder participar als primers Jocs Olímpics de l'època moderna ni tampoc els atletes de color, que havien de participar en competicions esportives segregades.

En l'època moderna com a l'Antiga Grècia, els Jocs Olímpics s'han cancel·lat quan ha esclatat una guerra (JJOO. de 1916, de 1940 i de 1944), i **l'esport s'ha utilitzat com una arma més de lluita entre països**, com és el cas de la Guerra del Futbol, els combats de boxa, escacs i els boicots olímpics entre la URSS i els EE.UU durant la Guerra Freda, o la utilització de la Federació Espanyola de Futbol dels anys 40 per uniformitzar políticament el país.

Seguidament, durant la segona part **s'han demostrat les interferències** entre la política esportiva governamental i l'esport a nivell català i espanyol, mitjançant pressions polítiques de l'Estat Espanyol a federacions internacionals (entitats privades i per tant "independents") que han acabat amb més d'una expulsió de la Federació Catalana de l'esport en qüestió. Alguns dels exemples més rellevants són el Cas Fresno, l'expulsió de la Federació Catalana de Rugbi de la FIRA o la refundació de la Federació Internacional de Curses de Muntanya.

El Cas Fresno va ser l'expulsió de la Federació Catalana de Patinatge de la Internacional en una assemblea plena d'irregularitats i que el TAS va manar repetir. Tot i això, finalment Catalunya va ser expulsada de la FIRS i, avui en dia el Mundial B de Macau és l'únic títol que ha aconseguit la selecció catalana en un Mundial de Hoquei.

L'expulsió de la Federació Catalana de Rugbi, membre fundadora de la Internacional l'any 1934, va ser en conseqüència d'una sentència judicial que prenia com a vàlid un decret franquista que suprimia les seleccions catalanes (quan en democràcia la justícia deixa clar que no hi ha base jurídica legal en sentències d'època dictatorial). Aquesta sentència d'un jutge de Paris, considerava que la FCR de l'any 1934 i la de l'actualitat no eren la mateixa entitat i que, per tant, no n'era membre fundadora i no s'havia de readmetre a Catalunya.

En les curses de muntanya hi va haver una maniobra de sotamà, organitzada per antics dirigents esportius catalans, amb la qual es va refundar la Unió Internacional d'Alpinisme i es va deixar fora la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, també membre fundadora de la Internacional mitjançant el Centre Excursionista de Catalunya l'any 1932. Aquests casos són un breu resum d'alguns dels molts exemples de les dificultats amb què s'han trobat les nostres seleccions. Tot i aquests casos, gràcies a la lluita de la Plataforma Pro Seleccions Esportives Catalanes, Catalunya competeix en l'actualitat en 21 disciplines esportives, la majoria de les quals són esports minoritaris.

Per acabar, la primera de les hipòtesis de la tercera part del treball, el plantejament d'un suposat pes esportiu català superior a la població que representa Catalunya dins d'Espanya, s'ha pogut demostrar que **Catalunya quasi duplica les medalles olímpiques que hauria d'aconseguir en comparació amb el pes poblacional que representa dins de l'Estat**. Catalunya representa el 29,5% del total de les medalles espanyoles aconseguides durant els darrers vint anys d'etapa olímpica, és a dir 31 metalls olímpics d'un total de 105, i només representa el 16,5% del total de la població espanyola. En l'actualitat els esportistes catalans destaquen principalment en natació, tennis, atletisme, gimnàstica i vela, i les medalles són aconseguides amb igualtat de gènere, un 51,61% del total de medalles són aconseguides per homes mentre que la resta, un 48,31%, han estat guanyades per dones.

En cas que Catalunya fos un estat independent, hauria de disposar d'un Comitè Olímpic Català, que seria el seu representant per participar com a país als Jocs Olímpics. En base a estadístiques desenvolupades en la tercera part del treball, **el Principat obtindria una mitjana de 5,17 medalles per cada participació olímpica i se situaria al voltant de la 41a posició en el rànquing** de països que més medalles aconsegueixen, per davant d'Israel, un país de població superior a la de Catalunya. És per això, que l'existència d'una **relació entre la població d'un país i les medalles olímpiques que aconsegueix**, **no és quantitativament proporcional** a petita escala, tal i com s'ha demostrat amb els exemples d'Àustria, Suïssa, Israel i Catalunya.

Per últim, només afegir que les medalles olímpiques que aconsegueix un país depenen també de la inversió econòmica en l'esport així com la gestió d'aquests diners, tal i com s'ha demostrat gràficament amb el desenvolupament del programa ADO i les medalles

aconseguides als Jocs del 92. Per tant, en una Catalunya independent, si els pressupostos dediquessin una quantitat superior de diners a l'àmbit esportiu, en funció de la renda catalana, **cal preveure encara un augment en els resultats obtinguts** en relació als de les últimes olimpíades, aspecte que convindria analitzar en futurs estudis.

EPÍLEG

La part més complicada del treball de recerca va ser escollir el tema a tractar, va ser un procés que no sabia per on començar. Com en tot, primer tens una idea del que vols fer, i conforme vas avançant el treball, toques de peus a terra i varies progressivament la idea del principi.

El procés d'elaboració del meu TREC podria comparar-se amb una triatló. Fa prop d'un any, el tutor i jo vam començar a parlar de com afrontar el treball de recerca en el que seria la introducció a la triatló, i la primera planificació per afrontar-lo. Posteriorment, durant les vacances de Setmana Santa vam començar a pensar i repensar el tema a escollir, i finalment amb l'ajuda d'en Frederic Porta, periodista esportiu, vam acabar de trobar el tema. A partir d'aquí, encara ens quedava molta planificació per afrontar amb garanties el repte.

Com la triatló, que consta de les següents tres disciplines: natació, ciclisme i atletisme, vaig considerar adient dividir el cos del treball de recerca en tres parts: la relació entre la política i l'esport a nivell mundial, aquesta mateixa relació a nivell espanyol i català, i per últim la projecció futura del nivell esportiu d'una Catalunya independent.

Personalment la segona part del treball de recerca (la relació entre política i esport a l'Estat), és a la que li he dedicat més esforç potser perquè ja portava alguns "quilòmetres" acumulats i encara quedava una tercera fase. Aquesta última, ha estat la part que he gaudit més perquè en tractar-se d'una projecció no sabia com aniria i estava interessat en començar i acabar-la i alhora de preparar-me. Programes informàtics com l'Excel o PASW Stadistics m'han estat de gran ajuda en aquest apartat, com en el triatló ho és el neoprè.

Finalment, en conjunt m'he preparat al màxim de les meves possibilitats i això ha suposat que en alguns moment hi ha hagut patiment, que desapareix un cop s'ha acabat l'esforç i has aconseguit l'objectiu que et proposaves. En el meu cas el meu objectiu era fer un treball de recerca de veritat, és a dir, que desenvolupés un tema poc exposat i per la qual cosa s'hagués de fer una verdadera recerca, i que alhora gaudís en fer-lo perquè sense motivació no s'aconsegueixen els objectius. Així doncs, considero que amb la preparació portada a terme durant nou mesos, he pogut afrontar i acabar el repte de la triatló metàfora de la consecució del treball de recerca.

A més de ser un treball intens i llarg, el TREC m'ha obert els ulls d'un món que no sabia que existia però del qual ara en tinc una visió global gràcies a l'exhaustiva recerca portada a terme.

Un fet interessant durant l'elaboració del TREC ha estat la presa de consciència del poder dels mitjans de comunicació, ja siguin orals o escrits, i la seva influència en la creació d'un estat d'opinió en la ciutadania. La major part de la població s'identifica amb l'esport perquè és una acció dinàmica que enganxa i atrau visualment, i aquest fet és el que també fa que per exemple, les audiències dels mitjans de comunicació durant la retransmissió dels Jocs Olímpics, Campionats del Món de natació o atletisme, i de determinats partits de futbol com poden ser els "clàssics" entre el Futbol Club Barcelona i el Reial Madrid, sigui estratosfèriques arribant als 400 milions mundials, o amb una audiència estimada de 4.800.000.000 d'espectadors als últims Jocs Olímpics de Londres.

Per mi, el TREC ha estat una eina per créixer com a persona i començar a ser una mica més adult, és per això que penso que el treball de recerca no s'afronta adequadament en alguns casos, i que per encarar-lo tal i com caldria, faria falta per exemple alguna hora setmanal per dedicar a la recerca.

Aquest TREC no s'acaba en aquestes línies escrites és simplement l'inici d'una nova etapa personal.

AGRAÏMENTS

Pel que fa al meu tutor del treball de recerca, professor d'Educació Física de l'Intermuncipal del Penedès, només agrair-li les ganes amb que ha afrontat tot el procés i l'energia i l'optimisme que m'ha encomanat per desenvolupar la feina. Aquest TREC fa un any que es va començar a gestar i sense la seva predisposició segurament no s'hagués desenvolupat de tal manera.

És necessària també, una menció especial a en Frederic Porta, periodista esportiu, que m'ha ajudat a encarar la recerca i m'ha ajudat en tot el possible per tal de seguir endavant amb la feina. Només agrair-li doncs la seva disponibilitat i col·laboració, sense el seu paper el treball de recerca que esteu llegint no hagués estat possible.

També agrair-li a la Margarida Llavina, professora d'Història de l'institut, per la revisió del aspectes històrics del treball de recerca així com la seva col·laboració.

Per últim, agrair també de tot cor el suport rebut per part de la meva família i la seva bona predisposició i paciència per arribar fins aquí.

BIBLIOGRAFIA

LLIBRES

CASANOVA, EUGENI. *Guerra bruta i discurs de la por*. Pagès editors (Lleida 2014)

CAZORLA PRIETO, LUIS Mª. *Deporte y Estado*. Editoral Labor (Barcelona 1979)

LE FLOC'HMOAN, JEAN. *La génesis de los deportes*. Editorial Labor (Barcelona 1969)

MARCH, ORIOL. *Per què si a la independència?*. Deu i onze edicions (Barcelona 2013)

PERNAS LÓPEZ, JULI. *Els Jocs Esportius de Barcelona 1962*. Fundació Barcelona Olímpica (Barcelona 2013)

PORTA, FREDERIC. *De Blues i Grana*. Edicions Saldonar (Barcelona 2013)

PORTA, FREDERIC. *De Blues i Grana II*. Edicions Saldonar (Barcelona 2013)

SURROCA JOAN MANUEL. *Diari olímpic d'un blocaire*. Fundació Barcelona Olímpica (Barcelona 1992)

SURROCA, JOAN MANUEL. *L'esport a l'exposició internacional de Barcelona de 1929*. Fundació Barcelona Olímpica (Barcelona 2012)

ARTICLES

BOSCH, XAVIER. *Catalunya a Rússia 2018: per què no?. Diari Ara.* Dijous 10 de juliol de 2014

GUINJOAN, MODEST. *¿Com afectaria la independència a l'economia del món de l'esport? Diari Ara*. Dimecres 13 d'agost de 2014

MUÑOZ, XAVI. DI Stefano: *El mito que pudo ser del Barça. Mundo Deportivo*. Dilluns 7 de juliol de 2014

PADILLA, TONI. *Kubala i Di Stéfano, una amistat per sobre dels colors. Diari Ara*. Dimecres 2 de juliol de 2014

PADILLA, TONI. *Kubala i Di Stéfano, cracks nacionalitzats. Diari Ara*. Dimecres 9 de juliol de 2014

PORTA, FREDERIC. *El Barça i la Gran Guerra. L'Esportiu*. Dimarts 12 d'agost de 2014

SIMON, LLUÍS. *Els clubs catalans augmenten el seu poder a l'Estat. L'Esportiu*. Divendres 8 d'agost de 2014

VILAWEB (no consta autor). *La política ha estat present sempre en els Jocs Olímpics. Vilaweb*. Dissabte 4 d'agost de 2012

DOCUMENTS EN SUPORT DIGITAL

PLATAFORMA PRO SELECCIONS CATALANES. *Impacte econòmic de la independència de Catalunya en l'esport del país.* Diumenge 11 de juliol de 2014 (pdf)

COLOMÉ, GABRIEL. *La Olimpiada Popular de 1936: deporte y política. Universitat Autònoma de Barcelona. Institut de Ciències Polítiques i Socials*. Barcelona 2008 (pdf)

ASÍN FERNÁNDEZ, ENRIQUE. *La política en las olimpiadas de Berlín 1936. Universitat Autònoma de Barcelona. Centre d'Estudis Olímpics.* Barcelona 1998 (pdf)

OBSERVATORI CRÍTIC DE L'ESPORT. *Política i Esport. UAB INEFC* Barcelona 2008 (pdf)

COLOMÉ, GABRIEL I SUREDA, JERONI. *Deporte y relaciones internacionales (1919-1939): la Olimpiada popular de 1936. Universitat Autònoma de Barcelona. Centre d'Estudis Olímpics.* Barcelona 1995 (pdf)

IGLESIAS, XAVIER I TARRAGÓ, RAFAEL. *Modelos del deporte en España. Universitat de Barcelona INEFC* Barcelona 2010 (pdf)

PUJADAS, XAVIER. *El deporte y la Guerra Civil Española en la retaguardia republicana (1936-1939)*. Barcelona 2006 (pdf)

ESCRIBANO, DANIEL. *Samaranch. El olvido y el control de la memoria en la muerte de un fascista catalán. Revista SinPermiso*. Barcelona 2010 (pdf)

FEDERATION INTERNATIONALE DE ROLLER SPORTS. *Acta del Congrés Electiu FIRS, 7 de febrer de 2009*. Roma 2009 (pdf)

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT. *El pes econòmic de l'esport a Catalunya*. Esplugues de Llobregat 2010 (pdf)

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT. *Els clubs esportius a Catalunya*. Esplugues de Llobregat 2010 (pdf)

GENERALITAT DE CATALUNYA. *LLEI 9/1999, de 28 de juliol, de suport a les seleccions catalanes DOGC núm. 2948, 9.8.99*. Barcelona 1999 (pdf)

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL DE ESPAÑA. *Sentencia del TC en relació a l'oficialitat de les seleccions catalanes*. Madrid 2012 (pdf)

COMITÈ OLÍMPIC INTERNACIONAL. *Carta Olímpica*. Laussane, Suissa 2013 (pdf)

COMITÈ OLÍMPIC INTERNACIONAL. *Factsheet the Games of the Olympiad*. Lausana, Suissa 2013 (pdf)

COMITÈ OLÍMPIC INTERNACIONAL. *Factsheet Women in the olympic.* Lausana, Suissa 2014 (pdf)

MALLON, BILL. *1904 Olympic Games - Analysis and Summaries*. Durham, EUA 1998 (pdf)

BRITISH LIBRARY. *The Summer Olympics through the lens of social science: Minority black Olympic athletes in the 20th and early 21st centúries*. Londres 2009

DR. FABRICE DELSAHUT. *Les Jeux Anthropologiques de Saint-Louis*. Université Paris 2010

COMITÈ OLÍMPIC INTERNACIONAL. *Pierre de Coubertin.* Lausana, Suissa 2006 (pdf)

HONEY, ANDREW. *South Africa and the Olympic Movement*. University of New South Wales, Sydney 2000

TRIBUNAL DE GRANDE INSTANCE DE PARIS. *Sentència sobre la readmissió de la Federació Catalana de Patinatge a la FIRS*. Paris 2006

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE RUGBY AMATEUR (FIRS). *Acta de constitució de la FIRS*. Paris 1934

WEBGRAFIA

Relació política i esport:

About education. Why Weren't Women at the Olympic Games?
http://ancienthistory.about.com/od/olympics/f/080708OlympicWo.htm

African American Registry. First black wins olympic medal
http://www.aaregistry.org/?q=historic_events/view/first-black-wins-olympic-medal

As. El deporte fue uno de los pocos bálsamos en la Guerra Civil
http://futbol.as.com/futbol/2007/11/18/mas_futbol/1195370868_850215.html

As. La Federación de Nigeria ignora a la FIFA y cambia a su directiva
http://futbol.as.com/futbol/2014/07/06/mundial/1404652944_394581.html

BBC Home. 1968: Black athletes make silent protest
http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/october/17/newsid_3535000/3535348.stm

CNN México. México 1968: Las Olimpiadas 10 días después de la matanza
http://www.adnpolitico.com/2012/2012/08/07/mexico-1968-las-olimpiadas-10-dias-despues-de-la-matanza

Després de la pau. Xile-URSS: el partit fantasma de Pinochet
https://despresdelapau.wordpress.com/2014/07/01/xile-urss-el-partit-fantasma-de-pinochet/

Ecured. Juegos Olímpicos de San Luis 1904
http://www.ecured.cu/index.php/Juegos_Ol%C3%ADmpicos_de_San_Luis_1904

Efemérides culturales argentinas. La dictadura militar en Argentina
http://www.me.gov.ar/efeme/24demarzo/dictadura.html
El Mundo. Nelson Mandela: El deporte como arma política
http://www.elmundo.es/deportes/2013/12/06/52a1e2840ab740ed3f8b457c.html
El País. La política no mezcla con el deporte
http://deportes.elpais.com/deportes/2012/09/23/actualidad/1348424248_684983.html
El siglo de Torreón. Mujeres superan obstáculos y compiten con hombres
http://www.elsiglodetorreon.com.mx/noticia/78349.mujeres-superan-obstaculos-y-compiten-con-hom.html
ESPN deportes. Historia de los Juegos - St. Louis 1904
http://www.espndeportes.com/news/story?id=216365&s=oli&type=column
ESPN FC mundial. Alemania, la decepción
http://www.espndeportes.com/news/story?id=1781318&s=futbol/mundiales&type=story
ESPN FC mundial. La guerra a la vuelta de la esquina
http://www.espndeportes.com/news/story?id=1762488&s=futbol/mundiales&type=column
ESPN FC mundial. La Guerra del fútbol
http://www.espndeportes.com/news/story?id=1849337&s=futbol/mundiales&type=story
Europa press. El matrimonio entre política y futbol
http://www.europapress.es/nacional/noticia-matrimonio-politica-futbol-partidos-votan-hinchas-equipo-20140713111016.html
FC Barcelona. 1937. La gira salvadora por América
http://www.fcbarcelona.es/club/historia/detalle/ficha/1937-la-gira-salvadora-por-america
FC Barcelona. 1937. La Liga Mediterránea
http://www.fcbarcelona.es/club/historia/detalle/ficha/1937-la-liga-mediterranea
FIFA.com. Argentina se corona bajo una lluvia de confeti
http://es.fifa.com/tournaments/archive/worldcup/argentina1978/
FIFA.com. El Comité de Urgencia suspende a la Federación Nigeriana de Fútbol
http://es.fifa.com/aboutfifa/organisation/news/newsid=2402268/

Història i cultura. Esport i política: una proposta didàctica
https://historiaicultura.wordpress.com/2012/10/04/esport-i-politica-una-proposta-didactica/
Infoplease. Civil Rights Timeline
http://www.infoplease.com/spot/civilrightstimeline1.html
La carta china. Los Juegos Olímpicos y la Guerra Fría. Misha contra Sam
http://lacartachina.wordpress.com/2012/04/02/los-juegos-olimpicos-y-la-guerra-fria-misha-contra-sam/
La ciudad deportiva. El deporte y la política en 2013
http://lcd.juanfutbol.com/el-deporte-y-la-politica-en-2013/87928
La Nación blogs. Mundial Francia 1938: Italia, bicampeón mundial
http://www.nacion.com/blogs/el_buzon_de_rodrigo/Mundiales_de_Futbol-Mundial_Francia_1938-Seleccion_de_Italia_10_1409559033.html
Lainformación.com. Desmintiendo el gran mito del fútbol y la política
http://noticias.lainformacion.com/deporte/futbol/desmintiendo-el-gran-mito-del-futbol-y-la-politica-el-barcelona-tambien-ganaba-con-franco-y-el-madrid-con-el-psoe_7yyvn5oGh0tcRh61LhUMB7/
Libertad digital. Días Antropológicos en San Luis 1904, la mayor afrenta racista en la historia del deporte
http://www.libertaddigital.com/deportes/mas-deporte/2013-12-05/dias-antropologicos-en-san-luis-1904-la-mayor-afrenta-racista-en-la-historia-del-deporte-1276505672/
Olimpic Sports. Carl Lewis
http://www.sports-reference.com/olympics/athletes/le/carl-lewis-1.html
Olympic.org. Austria
http://www.olympic.org/austria
Olimpic.org. Carl Lewis
http://www.olympic.org/carl-lewis
Olympic.org. Official olympic games results
http://www.olympic.org/olympic-results
Racó català. Mesclant política i esport
http://www.racocatala.cat/editorial/18119/mesclant-politica-i-esport-ii
Real Madrid. El fundamentalismo culé vincula deporte y política

http://madrid-barcelona.com/2012-04-20/el-fundamentalismo-cule-vincula-deporte-y-politica/
Slate. Olympic-Sized Racism
http://www.slate.com/articles/sports/fivering_circus/2008/08/olympicsized_racism.html
South African History Online. South Africa and the Olympic Games
http://www.sahistory.org.za/topic/south-africa-and-olympic-games
SouthAfrica.info. Sport in South Africa
http://www.southafrica.info/about/sport/sportsa.htm#.VJGj4iuG-Gx
Tercera información. La política en el deporte: un campo de contradicciones
http://www.tercerainformacion.es/spip.php?article61943

Esport a Catalunya
Federació Catalana de Patinatge
http://www.fecapa.cat/
http://www.fecapa.cat/historia/index.asp
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
https://www.feec.cat/
Generalitat de Catalunya. Secretaria General de l'Esport
http://esports.gencat.cat/ca
Observatori de l'esport
http://www.observatoridelesport.cat/
Plataforma pro seleccions esportives catalanes
http://www.seleccions.cat/
http://www.seleccions.cat/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=17&Itemid=56&lang=ca
Rugby català
http://www.rugbycatala.org/
Unió de Federacions Esportives de Catalunya
http://www.ufec.tv/

Organismes esportius d'Espanya

Comité Olímpico Español

http://www.coe.es/

Consejo Superior de Deportes

http://www.csd.gob.es/

VIDEOGRAFIA

BELLMUNT, FRANCESC I TORRENT, FERRAN. *El complot dels anells*. Lauren Films (Barcelona 1988)

EASTWOOD, CLINT. *Invictus*. Warner Bros (Estats Units, 2009)

FINESTRES, JORDI. *Fora de Joc*. Batabat Produccions/ Sàpiens (Barcelona 2010)

GRANT, LAURENS. *Jesse Owens Documentary*. The American Experience/ PBS (Estats Units 2012)

HUDSON, HUGH. *Chariots of Fire*. Warner Bros (Regne Unit 1981)

ICHIKAWA, KON. 東京オリンピック (*Tokyo Olympiad*). Organizing Committee for the Games of the XVIII Olympiad/ Toho Company (Tòquio, 1965)

GARTNER, JAMES. *Glory Road*. Walt Disney Pictures (Estats Units 2006)

MIGUEL, EDUARD. *Operació Garzón contra l'independentisme català*. Llibertat.cat/ Zeba Produccions (Barcelona 2012)

SPIELBERG, STEVEN. *Munich*. DreamWorks Pictures (Estats Units 2005)

RIEFENSTAHL, LENI. *Olympia (AKA Olympiad*). Olympia Film (Alemanya 1938)

TORRAS, CARLES. *El Madrid real. La llegenda negra de la glòria blanca*. Televisió de Catalunya (Barcelona 2014)

CITIUS ALTIUS FORTIUS

INVICTUS

RELACIÓ ENTRE POLÍTICA I ESPORT DE MASSES: PASSAT A NIVELL MUNDIAL, PRESENT I FUTUR A CATALUNYA

ANNEXOS

CAPÍTOL I: BIOGRAFIES DELS ESPORTISTES OLÍMPICS

GEORGE POAGE

George Coleman Poage (6 de novembre de 1880 – 11 d'abril de 1962), va ser el primer atleta afroamericà en aconseguir una medalla olímpica.

El 1900, a la Universitat de Wisconsin, es va incorporar a l'equip universitari d'atletisme. Poage va ser el primer atleta negre especialitzat en les carreres curtes i obstacles.

Es va graduar en 1903 amb una llicenciatura en Història i al juny de 1904, es va convertir en el primer campió africà-americà en les 220 i 440 iardes de les "Big Tingues" o grans lligues universitàries.

Als Jocs Olímpics de 1904 de St. Louis, molts líders afroamericans havien cridat a un boicot dels Jocs en protesta per la segregació racial dels esdeveniments. S'havien construït instal·lacions segregades per als espectadors tant als Jocs Olímpics com a l'Exposició Universal. Poage va optar per competir en quatre esdeveniments i es va convertir en el primer afroamericà a aconseguir una medalla als Jocs en guanyar el bronze tant en els obstacles de 200 iardes i 400 iardes.

Geroge Poage va romandre a St Louis després dels Jocs Olímpics, on va treballar com a professor de secundària, va treballar en restaurants i el 1924 va ser contractat pel Servei Postal dels Estats Units. Es va retirar a la dècada de 1950 i es va quedar a Chicago fins la seva mort l'any 1962.

JIM THORPE

Jim Thorpe en una imatge de finals de la dècada del

James Francis "Jim" Thorpe (28 de maig de 1888 - 28 de març de 1953) va ser un atleta nord-americà d'ascendència de nadius americans i europeus. És considerat un dels atletes més versàtils dels esports moderns.

L'any 1904, va ingressar a l'Escola Industrial Índia de Carlisle (Pennsilvània), on va començar a jugar a futbol americà. Aquest mateix any va morir el seu pare i Thorpe va abandonar l'escola per retornar-hi l'any 1907. L'any 1911 va guanyar amb la seva escola el campionat nacional de futbol americà. Tot i que el futbol era el seu esport preferit, va ser en atletisme on va assolir els seus majors èxits. L'any 1912 va participar a les Olimpíades d'Estocolm de 1912 on va guanyar la medalla d'or en pentatló i decatló, a més de ser quart en salt d'altura i setè en salt de longitud. L'any següent, se li van retirades les medalles per haver jugat a un club de beisbol semi-professional de manera que va violar les normes d'amateurisme. El 1983, 30 anys després de la seva mort, el Comitè Olímpic Internacional (COI) finalment va restaurar les seves medalles olímpiques.

LUTZ LONG

Carl Ludwig "Lu(t)z" Long (27 d'abril de 1913 - 13 de juliol de 1943) va ser un atleta olímpic alemany, guanyador d'una medalla de plata als Jocs Olímpics d'estiu de 1936, tot i que és més recordat pel seu caràcter esportiu amb Jesse Owens.

Lutz long i Jesse Owens durant la disputa dels JJOO de Berlin, any 1936.

La classificació per a la final del salt d'altura va començar el 4 d'agost amb un rècord olímpic de Long, mentre que Owens va fer nul en els seus dos primers intents, quedant només una oportunitat per no ser eliminat. Probablement, els jutges de l'organització van ser pressionats pel règim nazi per donar per invàlids els salts de l'atleta nord-americà, però Lutz Long, el seu rival en aquell moment, es va apropar a Owens i li va aconsellar que calculés el salt per evitar realitzar un tercer nul que li hagués valgut l'eliminació. Owens, fent-li cas, no va arriscar tant com en els seus dos primers intents i es va classificar sense problemes. A la final, celebrada al dia següent, Long va fer una marca personal de 7,87m, sent superat pels 8,06 d'Owens, que batia així el rècord olímpic i es portava la medalla d'or. Lutz Long, desafiant de nou al règim nazi, va ser el primer a felicitar el campió i va posar al seu costat per als fotògrafs. El podi va ser completat pel japonès Naoto Tajima.

Acabats els Jocs, Long va seguir competint i després de la seva retirada, va treballar com a advocat. Quan va esclatar la Segona Guerra Mundial, Long va combatre en l'exèrcit nazi, i ferit en combat durant la invasió aliada de Sicília, va morir el 13 de juliol de 1943 en un hospital britànic.

Tots dos atletes van mantenir el contacte fins a la mort de l'alemany, a qui el COI va distingir amb la medalla de Pierre de Coubertin, màxim reconeixement olímpic.

JESSE OWENS

James Cleveland "Jesse" Owens (12 de setembre de 1913 – 31 de març de 1980) va ser un atleta nord-americà d'origen afroamericà especialment conegut per guanyar quatre medalles d'or als Jocs de 1936.

Cerimònia d'entrega de medalles als Jocs de 1936. Naoto Tajima, Jesse Owens, Lutz Long.

Owens especialitzat en proves de velocitat i salt de longitud, va assolir tres rècords mundials i en va intentar un altre en menys d'una hora el 25 de maig de 1935. Als Jocs Olímpics d'Estiu de 1936 a Berlín Jesse Owens va guanyar fama internacional en aconseguir quatre medalles d'or als 100 i 200 metres, salt de longitud i 4x100 metres relleu. Va ser l'atleta més reconegut als Jocs i, com a tal, se'l defineix com la persona que va aixafar el mite de Hitler sobre la supremaciaària. Més endavant Owens va tenir moltes dificultats i va passar a ser un animador d'espectacles, que va acabar en relacions públiques a Chicago. Fumador d'un paquet de tabac diari durant 35 anys, va morir d'un càncer de pulmó el 31 de març de 1980, als 66 anys d'edat, a Tucson, Arizona.

MAX SCHMELING

Maximillian Adolph Otto Siegfried "Max" Schmeling (28 de setembre de 1905 - 2 de febrer de 2005) va ser un boxador alemany que va ser campió mundial de pes pesant entre 1930 i 1932, les dues baralles amb Joe Louis el 1936 i 1938 van ser esdeveniments mundials per les seves associacions nacionals.

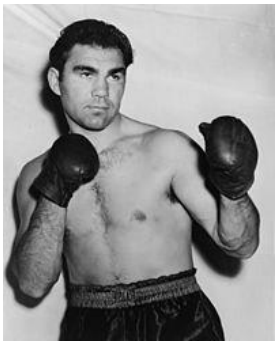

Va començar la seva carrera professional el 1924 i va arribar als Estats Units el 1928. Mentrestant, Adolf Hitler i el Partit Nazi van prendre el control a Alemanya, i Schmeling arribar a ser vist com un "titella nazi", tot i que mai es va voler afiliar al partit.

El 1936, Schmeling va noquejar l'estrella nord-americana en ascens, Joe Louis, fet que el va posar com el pretendent número u pel títol mundial que ostentava Jim Braddock, però va ser Louis qui va aconseguir el títol mundial. El 1937 Schmeling finalment va tenir l'oportunitat de recuperar el títol mundial el 1938, però Luis el va noquejar en el primer assalt. Durant la Segona Guerra Mundial, Schmeling va servir amb la força aèria alemanya com un paracaigudista d'elit i es va retirar definitivament l'any 1948.

Després de retirar-se, Schmeling va treballar per The Coca-Cola Company, i es va fer amic de Louis, una amistat que va durar fins a la mort del nord-americà.

Schmeling va morir el 2005 a l'edat de 99 anys. Temps després de la Segona Guerra Mundial, es va revelar que Schmeling havia arriscat la seva pròpia vida per salvar la vida de dos nens jueus el 1938.

JOE LOUIS

Joseph Louis Barrows (13 de maig de 1914 - 12 abril 1981), conegut com Joe Louis, va ser un boxador nord-americà anomenat el "bombarder de Detroit". Va ser campió mundial de pes pesant durant onze anys (1937-1949), un rècord que ningú ha aconseguit superar. Sovint se'l considera el millor pes pesant de la història.

Al juliol de 1934 passa al camp professional i va disputar el seu primer combat contra Jack Kracken, a qui va derrotar a Chicago en el primer assalt. El 1935 va disputar 15 combats, guanyant per K.O. 12 d'ells, però el 19 juny 1936 va patir un important revés. Es va enfrontar a l'alemany Max Schmeling al Yankee Stadium de Nova York i va ser derrotat per KO en el dotzè assalt. La desitjada revenja davant Schmeling, que es va celebrar el 1938, va acabar en el primer assalt amb la victòria de Louis, i Schmeling amb dues costelles trencades. Més tard van ser excel·lents amics, malgrat que Schmeling era considerat pels nazis un prototip de la raça ària.

Durant la guerra mundial es va allistar en l'exèrcit, i va recórrer els campaments aliats efectuant exhibicions de boxa. El seu últim combat va tenir lloc el 26 d'octubre de 1951.

Poc després de abandonar definitivament la boxa, va quedar arruïnat en ser-li confiscats tots els seus béns per la hisenda i va intentar fer lluita però va fracassar. Als anys 60 va anar a Las Vegas a treballar en relacions públiques i el 1969 va patir un col·lapse i va ser ingressat en un hospital psiquiàtric. El 1977, una operació quirúrgica com a conseqüència de tenir l'aorta obstruïda, el va deixar en cadira de rodes, i el 12 d'abril de 1981 va morir com a conseqüència d'una fallada cardíaca a Las Vegas. El seu antic amic Max Schmeling va pagar les despeses de la seva malaltia i el seu enterrament.

MUHAMMAD ALI

Muhammad Ali-Haj (nascut el 17 de gener de 1942 com a Cassius Marcellus Clay Jr.), és un boxejador retirat estatunidenc. Se'l considera un dels boxejadors més grans de tots els temps i alhora un dels més famosos, fama que va obtenir tant per la seva activitat esportiva com pel seu activisme polític.

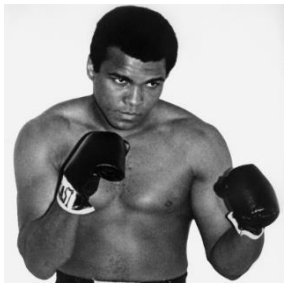

Va aconseguir una medalla d'or en els Jocs Olímpics de Roma 1960, i com a professional va guanyar el títol de campió indiscutible de la categoria dels pesos pesants el 1964 a l'edat de vint-i-dos anys, títol que recobraria deu anys després. El 1978 va aconseguir ser el primer boxejador a ostentar en tres ocasions un títol mundial en aquesta categoria. Es va caracteritzar pel seu estil de boxa allunyat de la tècnica tradicional i va sostenir memorables combats contra els més nombrats pugilistes del seu temps.

Fora del quadrilàter, Muhammad Ali es va erigir com una figura amb influència social des dels anys 60 quan es va oposar al seu reclutament per part de les forces armades del seu país durant la Guerra de Vietnam. Es va declarar objector de consciència, i va formar part de l'organització religiosa de la Nació de l'Islam i, encara que es va guanyar detractors per la seva conducta independent dels estereotips sobre els afroamericans, a partir dels anys 1970 va aconseguir el respecte com a figura esportiva de renom mundial, especialment després de la seva baralla contra George Foreman. Al final de la seva carrera, va començar a donar mostres de desgast físic i després de la seva retira va patir la malaltia de Parkinson.

Entre nombrosos reconeixements va rebre la Medalla Presidencial de la Llibertat; l'ingrés al Saló Internacional de la Fama de la Boxa; el títol de «Rei de la Boxa» per part del Consell Mundial de Boxa; i «Esportista del Segle XX» per Sports Illustrated i la BBC, entre d'altres.

CARL LEWIS

Frederick Carlton "Carl" Lewis (Birmingham, Alabama, Estats Units d'Amèrica, 1 de juliol de 1961), és un atleta nord-americà especialista en proves de velocitat i salt de llargada, considerat un dels millors atletes de tots els temps.

Carl Lewis als Jocs de Los Ángeles de 1984.

Amb només dinou anys ja formava part de l'equip olímpic nord-americà d'atletisme, però el boicot del seu país als Jocs Olímpics de Moscou en 1980 li va impedir competir. Va debutar com olímpic als Jocs de Los Angeles de 1984, en els que va obtenir quatre medalles d'or: en els 100 i 200 metres llisos, en el salt de longitud i en relleus 4 per 100 metres aconseguint amb això igualar la marca mítica de Jesse Owens als Jocs de Berlín (1936). En els dos següents jocs en què va participar (Seül 1988 i Barcelona 1992), va ampliar el seu medaller. En els primers, a més de convertir-se en el primer atleta a guanyar la competició de salt de longitud consecutivament, va protagonitzar una polèmica victòria en els 100 metres llisos, prova en què va ser medalla d'or tot i haver creuat la meta en segon lloc, ja que el vencedor, l'atleta canadenc Ben Johnson, va ser desqualificat arran d'haver consumit esteroides. El 1991 va establir el rècord mundial en els 100 metres llisos amb una marca de 9,86 segons. Als Jocs de Barcelona va renovar el seu títol en longitud i va tornar a ser or en relleus. En la següent olimpíada no va poder classificar-se per temps en les proves de velocitat, i no va formar part de l'equip de relleus nord-americà. No obstant això, va tornar a vèncer en salt longitud (el seu novè or olímpic). Carl Lewis es va retirar després dels Jocs d'Atlanta de 1996.

CARLOS MAURICIO ESPÍNOLA

Carlos Mauricio Espínola (5 d'octubre de 1971, Ciutat de Corrientes) és un regatista i polític argentí. És reconegut a nivell mundial per les seves participacions en els Jocs Olímpics, i va ser el primer esportista argentí en obtenir quatre medalles olímpiques consecutives.

Espínola va guanyar quatre medalles olímpiques, dues de plata i dues de bronze, en els Jocs Olímpics d'Atlanta (1996), Sydney (2000), Atenes (2004) i Pequín (2008). Les seves dues primeres medalles les va obtenir en la classe Mistral (windsurf) i les dues últimes en la Classe Tornat, al costat del seu company d'equip Santiago Lange. En dues ocasions (2000 i 2004), va ser abanderat de la delegació olímpica de l'Argentina. El 2009 va resultar elegit intendent de la Ciutat de Corrientes com a candidat del Partit Justicialista. El 6 febrer 2014 va ser designat per la presidenta de la Nació, Cristina Fernández de Kirchner, com a nou secretari d'Esports de la Nació Argentina.

GARRY KASPAROV

Garry Kimovich Kasparov (13 d'abril de 1963) va néixer a la ciutat de Bakú (Unió Soviètica). Va ser campió del món dins del camp del joc d'escacs des de 1985 a 1993.

El seu talent i passió pel joc d'escacs van permetre'l convertir-se en el campió més jove del món d'aquesta disciplina l'any 1985, quan només tenia 22 anys d'edat. Als 7 anys havia començat a entrenar-se sobre el tauler blanc i negre.

Pel que fa al títol mundial, Kasparov va ser campió indiscutible entre 1985 i 1993, any en què va mantenir una forta disputa amb la Federació Internacional d'Escacs (FIDE), motiu pel qual va decidir crear una organització paral·lela, fundant l'anomenada Associació d'Escacs Professional.

Es va retirar de l'activitat professional l'any 2005, quan va decidir canviar les peces i el tauler d'escacs per la política i l'escriptura, convertint-se a partir d'aquell moment en un dels més destacats polítics que van ser símbol d'oposició a Putin.

La participació política de Kaspárov va començar als anys 1980. Es va unir al Partit Comunista de la Unió Soviètica l'any 1984. Però el 1990 va deixar el partit i al maig va prendre part en la creació del Partit Demòcrata de Rússia. Al juny de 1993, es va involucrar en la creació del bloc de partits "Elecció de Rússia" i el 1996 va ser part de la campanya d'elecció de Borís Ieltsin.

JOAN ANTONI SAMARANCH I TORELL

Samaranch (17 de juliol de 1920 – 21 d'abril de 2010), fill d'una família acomodada propietària d'una empresa tèxtil amb una fàbrica situada a Molins de Rei. El maig de 1938 Joan Antoni es va incorporar a les files de l'Exèrcit Republicà, però poc després va passar a la zona nacional. Va compaginar els estudis d'empresarials amb la pràctica de diversos esports (futbol, boxa, hípica, i especialment l'hoquei patins). Va estudiar a Londres i als Estats Units i es va graduar a l'Escola d'Alts Estudis Mercantils de Barcelona i a l'Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa. Va ser seleccionador espanyol d'hoquei patins, president de la Federació Espanyola de Patinatge i vicepresident de la Federació Internacional de Patinatge. Va ser periodista esportiu durant un breu període, viatjant com enviat especial als Jocs Olímpics de Helsinki de 1952. Es va casar l'1 de desembre de 1955 amb María Teresa Salisachs amb la qual va tenir una filla i un fill. Pel que fa a la seva carrera política, va afiliar-se a la Falange Española Tradicionalista y de las JONS de molt jove, va iniciar la seva carrera política a l'Ajuntament de Barcelona en ser nomenat regidor d'Esports el desembre de 1954, càrrec que va desenvolupar fins al 1962. El gener de 1967 va ser designat Delegat Nacional d'Educació Física i Esports, i va compaginar aquest càrrec amb el de President del Comitè Olímpic Espanyol (COE), que va mantenir entre 1967 i 1970. El 17 de juliol de 1973 va ser nomenat president de la Diputació de Barcelona, càrrec que va exercir fins al juliol de 1977. L'abril de 1977 va presentar el partit polític català de dreta Concòrdia Catalana, que no va arribar a presentar-se a cap eleccions. El juny de 1977 va ser designat ambaixador d'Espanya a la Unió Soviètica i Mongòlia, moment en el qual ja era

vicepresident del Comitè Olímpic Internacional (COI). El càrrec d'ambaixador li va propiciar l'oportunitat d'establir amb l'Europa de l'Est els contactes polítics necessaris per a poder arribar el 1980 a la presidència de la institució olímpica. Fita que va assolir el 18 de juliol de 1980, quan va assolir la presidència del COI i va renunciar al càrrec d'ambaixador.

Per últim, degut al seu passat franquista l'any 1992 va rebre crítiques que en els darrers anys van ser notables. L'any 2009 la plataforma Democràcia i Dignitat a l'Esport va posar en marxa una campanya per forçar la dimissió del president honorífic del COI, degut a una fotografia en què Samaranch apareixia fent la salutació feixista.

JOAN LAPORTA

Joan Laporta i Estruch (Barcelona, el 29 de juny del 1962) és un advocat que va ser el 38è president del Futbol Club Barcelona des del mes de juny del 2003 fins a l'1 de juliol del 2010.
La seva presidència del FC Barcelona es va caracteritzar pels nombrosos èxits esportius tant en el futbol com en les altres seccions esportives, però també per diverses polèmiques i la dimissió de part dels membres de la Junta Directiva inicial. Entre els èxits de la seva gestió hi ha el fet de posar fi a la violència a l'estadi i fer fora els ultres Boixos Nois tot i les amenaces que va rebre Laporta i la seva família, lligar el Barça amb Catalunya amb un missatge catalanista, portar Unicef a la samarreta, apostar per Pep Guardiola com a entrenador i el total de 67 títols assolits durant la seva presidència.

És llicenciat en Dret per la Universitat de Barcelona i membre de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona i del Patronat i de la Comissió Executiva de la Fundació Lluch també és Màster en Dret de Societats i Experts tributaris a l'Institut d'Estudis Superiors Abat Oliba de Barcelona i Diplomat en curs de Dret de societats mercantils per l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.
Laporta és soci fundador i titular del bufet Laporta & Arbós, Advocats Associats, i professor col·laborador en Seminari de Dret immobiliari i Registral de l'Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (UPC). També ha estat assessor personal del cònsol japonès a Barcelona.
L'estiu de 2010 Laporta, juntament amb Alfons López Tena i Uriel Bertran, va impulsar la creació del moviment Solidaritat Catalana per la Independència (SI). En les eleccions primàries d'aquesta organització va ésser elegit com a cap de llista per Barcelona a les eleccions catalanes, i el novembre de 2010 fou escollit diputat al Parlament de Catalunya.

CAPÍTOL II: TAULES I ESTADÍSTIQUES DELS JOCS OLÍMPICS

Taula de les medalles olímpiques aconseguides per Espanya durant els últims sis Jocs (Barcelona 1992 – Londres 2012):

Competició	Esport	Esportista	Medalla	Sexe	Ind/Col·l	% cat	Codi	País
1992 Barcelona	Atletisme	Fermín Cacho Ruiz	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Atletisme	Daniel Plaza Montero	A) Or	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Ciclisme	José Manuel Moreno Periñán	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Futbol	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	25%	1	Espanya
1992 Barcelona	Hoquei	*ESPAÑA*	A) Or	Dones	Col·lectiu	25%	1	Espanya
1992 Barcelona	Judo	Almudena Muñoz Martínez	A) Or	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Judo	Miriam Blasco Soto	A) Or	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Natació	Martín López-Zubero Purcell	A) Or	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Tir amb Arc	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Dones	Col·lectiu	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Vela	José María Van der Ploeg García	A) Or	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Atletisme	Antonio Peñalver Asensio	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Boxa	Faustino Reyes López	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Gimnàstica	Carolina Pascual Gracia	B) Argent	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1992 Barcelona	Natació	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	53,85%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Tennis	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
1992 Barcelona	Tennis	Jordi Arrese Castañé	B) Argent	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Vela	Natalia Vía-Dufresne Pereña	B) Argent	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Atletisme	Javier García Chico	C) Bronze	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
1992 Barcelona	Tennis	Arantxa Sánchez Vicario	C) Bronze	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
1996 Atlanta	Ciclisme	Miguel Induráin Larraya	A) Or	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Gimnàstica	*ESPAÑA*	A) Or	Dones	Col·lectiu	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Natació	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	53,85%	2	Catalunya
1996 Atlanta	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Dones	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya

1996 Atlanta	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Atletisme	Fermín Cacho Ruiz	B) Argent	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Ciclisme	Abraham Olano Manzano	B) Argent	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Hoquei	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	68,75%	2	Catalunya
1996 Atlanta	Judo	Ernesto Pérez Lobo	B) Argent	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Tennis	Sergi Bruguera Torner	B) Argent	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
1996 Atlanta	Tennis	Arantxa Sánchez Vicario	B) Argent	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
1996 Atlanta	Atletisme	Valentín Massana Gracia	C) Bronze	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
1996 Atlanta	Handbol	*ESPAÑA*	C) Bronze	Dones	Col·lectiu	12,50%	1	Espanya
1996 Atlanta	Boxa	Rafael Lozano Muñoz	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Judo	Yolanda Soler Gragera	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Judo	Isabel Fernández Gutiérrez	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
1996 Atlanta	Tennis	*ESPAÑA*	C) Bronze	Dones	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
2000 Sydney	Ciclisme	Joan Llaneras Roselló	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2000 Sydney	Gimnàstica	Gervasio Deferr Angel	A) Or	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2000 Sydney	Judo	Isabel Fernández Gutiérrez	A) Or	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2000 Sydney	Boxa	Rafael Lozano Muñoz	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2000 Sydney	Futbol	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
2000 Sydney	Taekwondo	Gabriel Esparza Pérez	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2000 Sydney	Atletisme	Maria del Monte Vasco Gallardo	C) Bronze	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
2000 Sydney	Handbol	*ESPAÑA*	C) Bronze	Homes	Col·lectiu	33%	1	Espanya
2000 Sydney	Ciclisme	Margarita Fullana Riera	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2000 Sydney	Natació	Nina Alexandrovna Zhivanevskaya Ilichiova	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2000 Sydney	Tennis	*ESPAÑA*	C) Bronze	Homes	Col·lectiu	100%	2	Catalunya
2004 Atenes	Gimnàstica	Gervasio Deferr Angel	A) Or	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2004 Atenes	Piragüisme	David Cal Figueroa	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Atletisme	Francisco Javier Fernández Peláez	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Ciclisme	José Antonio Hermida Ramos	B) Argent	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2004 Atenes	Ciclisme	Joan Llaneras Roselló	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Ciclisme	José Antonio Escuredo Raimóndez	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya

2004 Atenes	Hípica	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	25%	1	Espanya
2004 Atenes	Piragüisme	David Cal Figueroa	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Tennis	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Tir Olímpic	María Quintanal Zubizarreta	B) Argent	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Vela	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	100%	2	Catalunya
2004 Atenes	Vela	Rafael Joaquin Trujillo Villar	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Voleibol	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
2004 Atenes	Atletisme	Manuel Martínez Gutiérrez	C) Bronze	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Atletisme	Joan Lino Martínez Armenteros	C) Bronze	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Ciclisme	Sergi Oscar Escobar Roure	C) Bronze	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2004 Atenes	Ciclisme	*ESPAÑA*	C) Bronze	Homes	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
2004 Atenes	Gimnàstica	Patricia Moreno Sánchez	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2004 Atenes	Hípica	Beatriz Ferrer-Salat Serra di Migni	C) Bronze	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
2008 Pequin	Ciclisme	Samuel Sánchez González	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Ciclisme	Joan Llaneras Roselló	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Piragüisme	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
2008 Pequin	Tennis	Rafael Nadal Parera	A) Or	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Bàsquet	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	50%	0	Espanya/Catalunya
2008 Pequin	Ciclisme	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Gimnàstica	Gervasio Deferr Angel	B) Argent	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2008 Pequin	Hoquei	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	81'25%	2	Catalunya
2008 Pequin	Natació	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	100%	2	Catalunya
2008 Pequin	Natació	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	44'44%	1	Espanya
2008 Pequin	Piragüisme	David Cal Figueroa	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Piragüisme	David Cal Figueroa	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Tennis	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Vela	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Handbol	*ESPAÑA*	C) Bronze	Homes	Col·lectiu	35'71%	1	Espanya
2008 Pequin	Ciclisme	Leire Olaberria Dorronsoro	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2008 Pequin	Esgrima	José Luis Abajo Gómez	C) Bronze	Homes	Individual	0%	1	Espanya

2012 Londres	Taekwondo	Joel González Bonilla	A) Or	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2012 Londres	Vela	*ESPAÑA*	A) Or	Dones	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2012 Londres	Vela	Marina Alabau Neira	A) Or	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2012 Londres	Bàsquet	*ESPAÑA*	B) Argent	Homes	Col·lectiu	33'33%	1	Espanya
2012 Londres	Natació	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	100%	2	Catalunya
2012 Londres	Natació	Mireya Belmonte García	B) Argent	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
2012 Londres	Natació	Mireya Belmonte García	B) Argent	Dones	Individual	100%	2	Catalunya
2012 Londres	Natació	*ESPAÑA*	B) Argent	Dones	Col·lectiu	61'54%	2	Catalunya
2012 Londres	Piragüisme	David Cal Figueroa	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2012 Londres	Piragüisme	Saúl Craviotto Rivero	B) Argent	Homes	Individual	100%	2	Catalunya
2012 Londres	Taekwondo	Nicolás García Hemme	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2012 Londres	Taekwondo	Brigida Yagüe Enrique	B) Argent	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2012 Londres	Triatló	Francisco Javier Gómez Noya	B) Argent	Homes	Individual	0%	1	Espanya
2012 Londres	Handbol	*ESPAÑA*	C) Bronze	Dones	Col·lectiu	0%	1	Espanya
2012 Londres	Lluita	Maider Unda González de Audicana	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya
2012 Londres	Natació	*ESPAÑA*	C) Bronze	Dones	Col·lectiu	66'67%	2	Catalunya
2012 Londres	Piragüisme	Maialen Chourraut Yurramendi	C) Bronze	Dones	Individual	0%	1	Espanya

Medalles olímpiques d'Àustria classificades per olimpíada i tipus de medalla:

Österreichs Medaillenbilanz bei Sommerspielen					
Jahr	**Austragungsort**	**Gold**	**Silber**	**Bronze**	**Gesamt**
1896	Athen	2	0	3	5
1900	Paris	0	3	3	6
1904	St. Louis	2	1	1	4
1906	Athen	3	3	3	9
1908	London	0	0	1	1
1912	Stockholm	0	2	2	4
1920	Antwerpen*)	-	-	-	-
1924	Paris	0	3	1	4
1928	Amsterdam	3	0	1	4
1932	Los Angeles	1	1	3	5
1936	Berlin	5	7	5	17
1948	London	2	2	4	8
1952	Helsinki	0	1	1	2
1956	Melbourne	0	0	2	2
1960	Rom	1	1	0	2
1964	Tokio	0	0	0	0
1968	Mexiko-Stadt	0	2	2	4
1972	München	0	1	2	3
1976	Montréal	0	0	1	1
1980	Moskau	1	2	1	4
1984	Los Angeles	1	1	1	3
1988	Seoul	1	0	0	1
1992	Barcelona	0	2	0	2
1996	Atlanta	0	1	2	3
2000	Sydney	2	1	0	3
2004	Athen	2	4	1	7
2008	Peking	0	1	2	3
Gesamt		**26**	**39**	**42**	**107**

Medalles olímpiques aconseguides per Suïssa en la seva història diferenciades per Jocs, tipus de medalla (1, or/ 2, argent/ 3, bronze), esport i esportista:

XXV 1992 Barcelone, 25.7.-9.8.
1. Tennis Marc Rosset
XXVI 1996 Atlanta, 19.7.-4.8.
17.09.12
1. Cyclisme Pascal Richard / course en ligne, sur route
1. Aviron Xeno Müller / skiff
1. Aviron Markus Gier, Michael Gier / deux de couple poids léger
1. Gymnastique Donghua Li / cheval d'arçons
2. Canoë-kayak Ingrid Haralamov, Daniela Baumer, Sabine Eichenberger, Gabi Müller /

kayak 4 places
2. Cyclisme Thomas Frischknecht / VTT
2. Equitation Willi Melliger avec Calvaro / saut individuel
(3. Sport pour les handicapés Franz Nietlispach / 1500 m fauteuil roulant, exhibition)

XXVII. 2000 Sydney, 15.9. – 1.10.

1. Triathlon Brigitte McMahon
2. Escrime Gianna Hablützel-Bürki / épée individuel
2. Escrime Gianna Hablützel-Bürki, Sophie Lamon, Diana Romagnoli / épée par équipes
2. Cyclisme Barbara Blatter / VTT
2. Equitation Willi Melliger, Lesley McNaught, Beat Mändli, Markus Fuchs / saut par équipes
2. Aviron Xeno Müller / skiff
2. Tir Michel Ansermet / pistolet feu rapide 25 m
3. Cyclisme Christoph Sauser / VTT
3. Triathlon Magali Messmer
(3. Sport pour les handicapés Heinz Frei / 1500 m fauteuil roulant, exhibition)

XXVIII. 2004 Athènes, 13. – 29.8.

1. Escrime Marcel Fischer / épée individuel
2. Cyclisme Bruno Risi, Franco Marvulli / Madison, sur piste
3. Beach-volley Patrick Heuscher, Stefan Kobel
3. Cyclisme Karin Thürig / contre-la-montre
3. Triathlon Sven Riederer

17.09.12

XXIX. 2008 Pékin, 8. – 24.8.

1. Cyclisme Fabian Cancellara / contre-la-montre
1. Tennis Roger Federer, Stanislas Wawrinka / double
2. Cyclisme Fabian Cancellara / course en ligne, sur route
3. Judo Sergei Aschwanden / poids moyen 90 kg
3. Cyclisme Nino Schurter / VTT
3. Cyclisme Karin Thürig / contre-la-montre
3. Equitation Steve Guerdat, Christina Liebherr, Niklaus Schurtenberger, Pius Schwizer / par équipes

XXX. 2012 Londres, 27.7 – 12.8.

1. Equitation Steve Guerdat avec Nino des Buissonnets / saut individuel
1. Triathlon Nicola Spirig
2. Cyclisme Nino Schurter / VTT
2. Tennis Roger Federer

Gràfic de comparació de les medalles aconseguides per Catalunya, Espanya i les medalles aconseguides en conjunt entre les dues nacions, segons les diferents disciplines esportives.

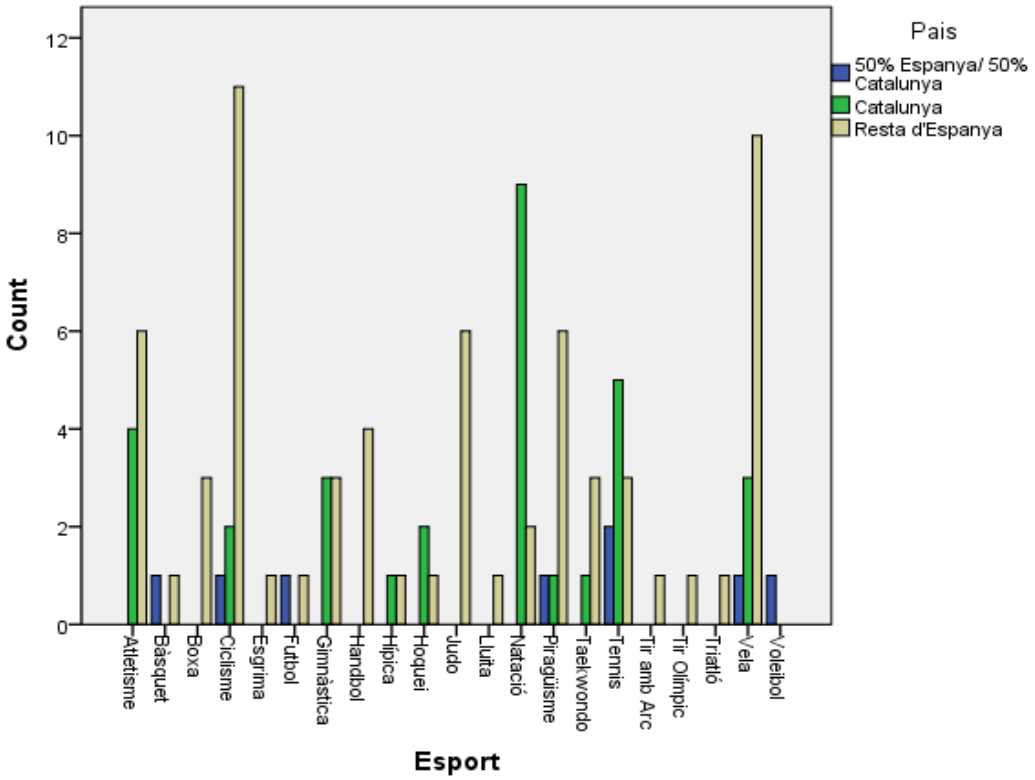

Gràfic de percentatges de les medalles aconseguides per Catalunya dins de la representació espanyola, i el percentatge de població que representa.

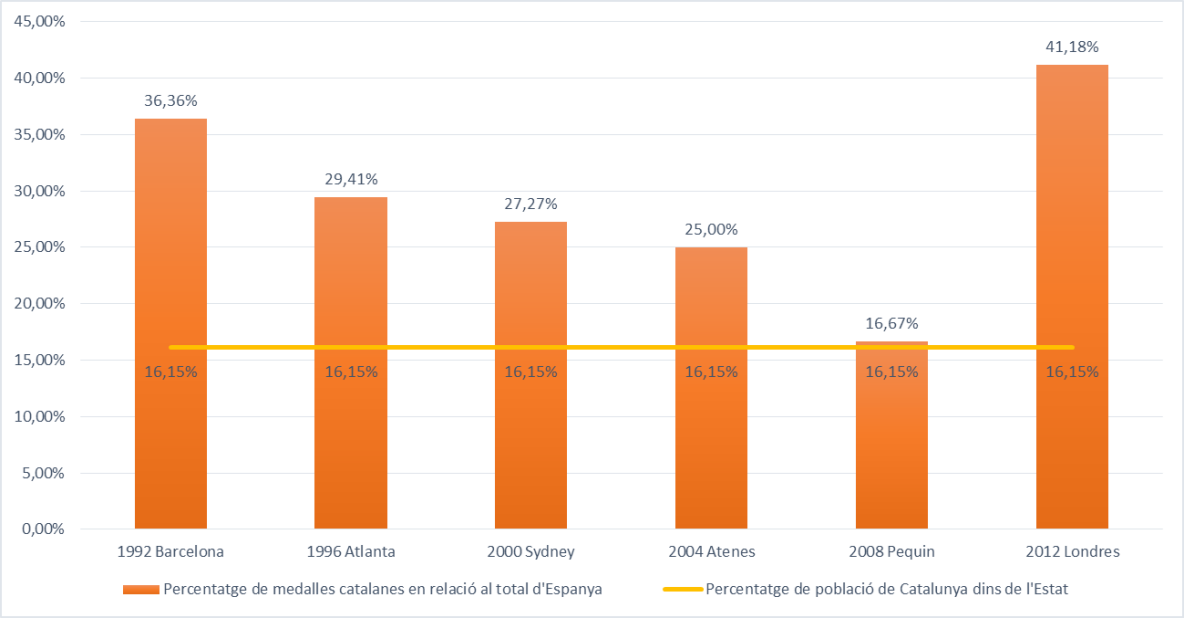

Gràfic de barres de les medalles aconseguides per esports més representatius durant les diferents olimpíades.

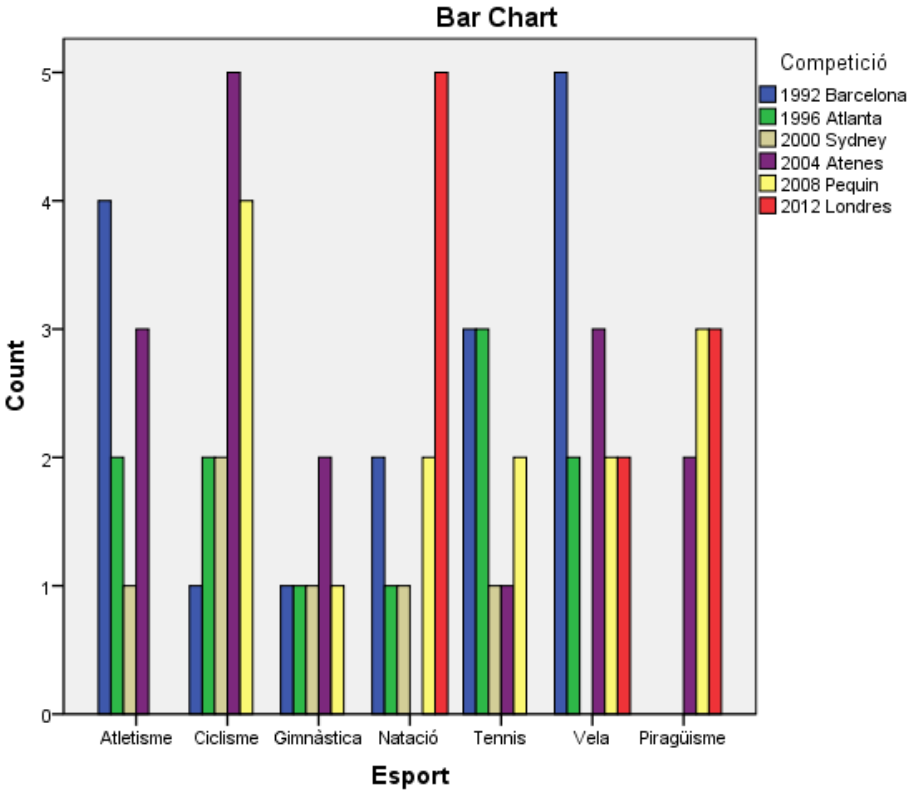

Igualtat de gènere en la consecució dels metalls olímpics.

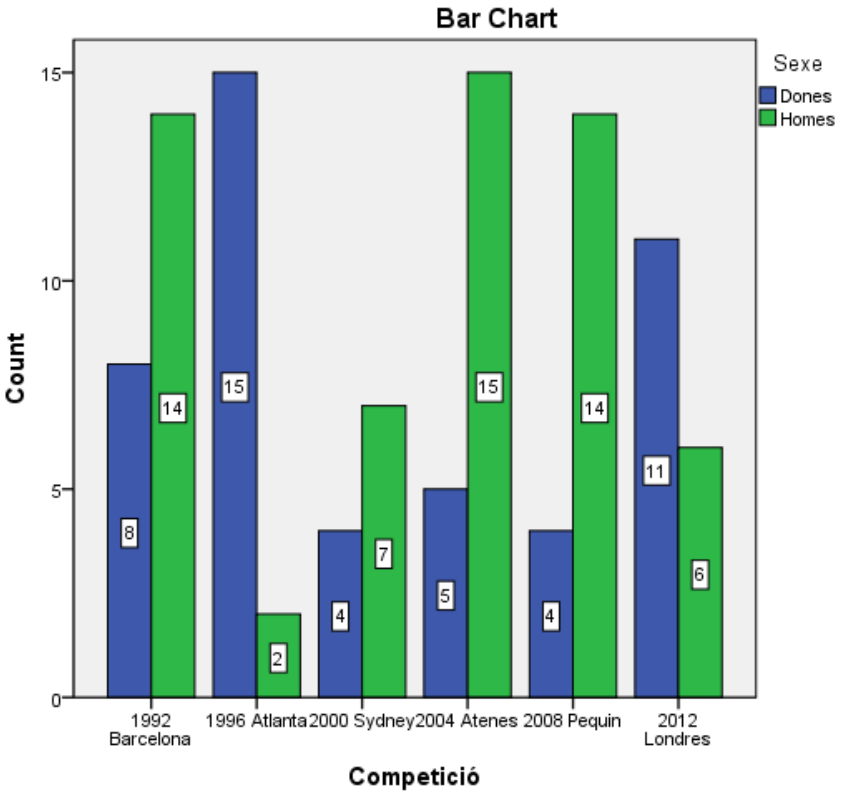

CAPÍTOL III: ENTREVISTES

ENTREVISTA AL SENYOR JAUME CASAMORT AYATS, PROFESSOR A L'INEFC DE BARCELONA

BIOGRAFIA DE L'ENTREVISTAT

Jaume Casamort Ayats, és llicenciat en Lletres, i Ciències de l'Educació a la Universiat Autònoma de Barcelona (UAB) i llicenciat en Educació Física per la Universitat de Barcelona (UB), a més és mestre d'ensenyament primari, títol que va aconseguir a la Universitat Central de Madird (UCM). És professor a l'INEFC de Barcelona des de l'any 1981 i, actualment imparteix les assignatures de Pedagogia i Principis Didàctics de l'AF i l'Esport, i la Sociologia i Història de l'Activitat Física i l'Esport

ENTREVISTA (14 de juliol de 2014 – INEFC Barcelona)

ÚS IDEOLÒGIC DE L'ESPORT

1. La professionalització de l'esport de masses va comportar una relació d'aquest amb la política que amb l'esport amateur no existia?

En l'Antiga Grècia es feien diferents Jocs però els més famosos i que van durar més de 1000 anys (des de l'any 776 aC fins al 393 dC) de forma gairebé ininterrompuda, van ser els que es celebraven a Olímpia. Aquest jocs sempre han estat relacionats amb la política, un exemple són les disputes entre diferents ciutats organitzadores, o els problemes que hi havia entre la ciutat d'Elis i la de Pisa equidistants al Temple d'Olímpia, que era on es celebraven els Jocs Olímpics. La política i l'esport és vulgui o no sempre han estat lligades, inclòs quan Pierre de Coubertin va voler reinstaurar els Jocs Olímpics i va voler agafar el model anglès (d'esports pràcticament individuals), la societat francesa se li va posar en contra ja que el seu model era un model més de gimnàstica natural. Per això els primers Jocs Olímpics que es van fer a París, van ser un fracàs. Llavors no va ser fins l'any 1924, que la societat francesa va entendre el que era l'esport, van començar a aparèixer clubs... En les olimpíades de Saint Louis, l'any 1904, va haver-hi problemes amb els negres i les dones, que no podien participar-hi. És a dir, tot estava ple d'ingerències de la política.

JOCS OLÍMPICS I COMPETICIONS MUNDIALS

2. En l'àmbit internacional, molts sovint els Jocs Olímpics i els mundials de futbol són utilitzats per diferents règims polítics, per exemple els Jocs Olímpics de 1936 volien ser una demostració de força del règim nazi, a què es degut?

Per mostrar el seu poder claríssim. Si Argentina hagués guanyat el Mundial [de Brasil 2014] segur que la presidenta d'Argentina hagués utilitzat la victòria per fer-se propaganda, per tornar-se a presentar i, per tornar a obtenir l'estatus que ja té. A més, hagués aprofitat que el Mundial era al Brasil, el país veí i futbolísticament "enemic".

3. Els boicots als Jocs Olímpics, com són els casos dels Jocs de 1980 a Moscou i el 1984 a Los Ángeles, són un altre cas de barreja de política i esport?
L'estat legisla o a vegades interfereix allò que no està legislat, les interferències es donen més en països no democràtics. En l'època de la URSS o de les repúbliques soviètiques la interferència de la política comunista en l'esport era increïble, i a la República Democràtica d'Alemanya (RDA) també. Un exemple d'això és la destitució del president de la Federació Nigeriana de Futbol (una entitat privada) que és destituït pel govern nacional al tornar eliminats de la Copa de Futbol del Brasil de 2014. El cas dels Jocs Olímpics de Moscou de 1980 i de Los Angeles de 1984 són un clar exemple de boicot entre els dos blocs que s'enfrontaven en la Guerra Freda, uns no van anar primer per la "invasió" d'Afganistan per part dels amfitrions. I els altres no van assistir a Los Angeles '84 perquè "no hi havia suficient garantia pels seus atletes".

4. Les competicions internacionals són un aparador perquè els estats mostrin el seu poder al món?
Sí, per això molt sovint es decideix la seu dels Jocs pel poder econòmic. Els Jocs de 1996 van ser a Atlanta perquè la Coca-Cola va decidir pagar-los...

FUTBOL I POLÍTICA
5. La frase "més que un club" del Futbol Club Barcelona és la metàfora de la catalanitat d'aquest i, per tant d'una posició política i ideològica d'un club esportiu?
Sí, perquè el Barcelona en alguns moments de la història, sobretot en la dictadura de Franco, s'ha demostrar que es va posar a favor d'un dels bàndols. Des del moment en què afusellen el President del Barça, que és un assassinat, és l'estat qui ho fa. El fitxatge d'Alfredo Di Stefano també va ser una mostra més de com el règim franquista utilitzava el futbol i hi interferia.

6. L'origen del nom RCD Espanyol seria un cas semblant com a contraposició a la presència de jugadors estrangers en altres clubs?
El Barça va ser creat per un suís, Joan Gamper, i el primer equip només tenia un parell de jugadors catalans. I la història diu que a Barcelona es va crear el Real Club Deportiu Espanyol, un club que feia futbol amb gent d'aquí.

7. Els clàssics Barça-Madrid són clàssics polítics? Es poden considerar un enfrontament entre Catalunya i Espanya?
Són enfrontaments polítics i si es vol veure es pot veure com un enfrontament entre Catalunya i Espanya si és això el que es vol veure si.

8. Durant el franquisme, l'Atlético de Madrid va posicionar-se primer a favor del bàndol republicà i posteriorment el règim franquista va fusionar-lo amb l'Aviación Nacional per tal de poder utilitzar-lo, quins altres casos de la relació entre la política i l'esport i podríem considerar?

Tot això son fets que demostren que l'estat va interposar-se o interferir perquè les coses fossin d'una manera o una altra, això és un altre element que demostra que va ser per pressions polítiques. A més, hi ha polítics que acaben a les juntes directives de clubs esportius i això és una altre cas clar de barreja de política i esport.

9. El patrocini d'entitats esportives pot ser una via d'interferència de la política en l'esport, com per exemple Qatar amb el Barça?

Sí, això és un exemple més de que moltes vegades, en qualsevol àmbit de les nostres vides el poder polític, el poder econòmic i el poder mediàtic es barregen i és impossible alliberar-los de la seva relació. El poder polític legisla i en els països com el nostre hi ha una mínima interferència de la política en l'esport. El poder dels mitjans de comunicació també és clar, cadascú en la seva línia, i per últim el poder econòmic cada cop és més important en els nostres temps. És per això que crec que una Catalunya independent tampoc en seria aliena.

PER ÚLTIM

10. Creus que hi ha alguna relació entre la política i l'esport?

Sí, sí, claríssim. Que feien la presidenta del Brasil, Dilma Rousseff i la cancellera d'Alemanya, Angela Merkel, a la final [de la Copa del Món de Brasil de 2014] si les federacions i els clubs de futbol són entitats privades, i la FIFA, que organitza el campionat, és també una entitat privada? D'alguna manera la política sempre hi és present [en l'esport]. La relació entre l'esport i la política ja hi era present en la Grècia antiga, quan es comença a configurar el model de l'esport.

11. Quina és la teva opinió sobre el meu plantejament de TREC? Quin tipus d'orientació em donaries al respecte?

El títol ha de dir el que trobaràs després, no cal que l'escriguis ara al principi però d'alguna manera t'ha de dir allò que et trobaràs al treball. En la part històrica has d'utilitzar un mètode que sigui descriptiu o històric i en la part prospectiva hauràs d'utilitzar un altre mètode de recerca, un de prospectiu.

Si el dia de demà, Catalunya es convertís en un estat suposo jo que hauria de tenir un Comitè Olímpic Català, un Consell Superior de l'Esport... hauria de tenir la mateixa estructura governamental o política com França, Espanya... Alhora hauria de tenir les seves federacions, això és qüestió de fer lleis i legislar.

ENTREVISTA AL SENYOR IVAN TIBAU I RAGOLTA, SECRETARI GENERAL DE L'ESPORT DE CATALUNYA

BIOGRAFIA DE L'ENTREVISTAT

Ivan Tibau i Ragolta (Lloret de Mar, 27 de gener de 1973) és un polític, ex-jugador i ex-entrenador de hoquei patins, que des del 2011 presideix el càrrec de Secretari General de l'Esport.

Ha estat internacional amb la selecció catalana i un dels èxits més importants que va aconseguir com a capità va ser guanyar el Campionat del Món B d'Hoquei Patins celebrat a Macau l'any 2004, que els donava l'accés al Campionat del Món A. Catalunya mai va poder participar al màxim campionat de l'hoquei ja que finalment no va ser admesa com a membre de ple dret de la Federació Internacional de Patinatge, tot i que si que havia estat admesa provisionalment.

Mesos abans del Mundial de Macau, Tibau va ser expulsat de la selecció espanyola a causa d'unes declaracions en que deia que preferia jugar amb Catalunya en igualtat de condicions. Finalment, l'any 2007 es va retirar com a jugador però va seguir com a entrenador al Club Hoquei Lloret i també va ser regidor d'Esports de Lloret de Mar.

L'any 2011 va ser nomenat Secretari General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, càrrec que ocupa des de llavors i mitjançant el qual intenta donar a conèixer al món el potencial esportiu de Catalunya.

ENTREVISTA (14 de juliol de 2014 – Museu i Centre d'estudis de l'Esport Doctor Melcior Colet)

JOCS OLÍMPICS I COMPETICIONS MUNDIALS

1. En l'àmbit internacional, molts sovint els Jocs Olímpics i els mundials de futbol són utilitzats per diferents règims polítics, per exemple els Jocs Olímpics de 1936 volien ser una demostració de força del règim nazi, a què es degut?

Això és degut a que l'esport dóna molta visibilitat. En el cas de les seleccions catalanes és una manera de donar a conèixer el nostre país i tenir seleccions reconegudes fa que Catalunya sigui molt més coneguda arreu del món.

2. Els boicots als Jocs Olímpics són un altre cas de barreja de política i esport?

Avui en dia per participar en uns Jocs Olímpics has de ser un estat independent i alhora membre de la ONU (Organització de les Nacions Unides) i Catalunya no ho és. Tot i que podríem estar reconeguts en qualsevol federació internacional perquè les federacions són entitats privades, moltes vegades les pressions polítiques o els boicots fan que federacions nacionals no reconeguin federacions autonòmiques o regionals.

3. Les competicions internacionals són un aparador perquè els estats mostrin el seu poder al món?
Si, s'ha vist molt clar en aquest últim mundial [Mundial de Futbol del Brasil de 2014] en que s'ha vist la situació política i econòmica. El fet de tenir un equip campió del món et dóna un potencial de visualització de país molt important. En aquest cas, l'esport encara que no el vulguem polititzar està totalment polititzat perquè és la manera més important de poder-te manifestar. L'esport és i serà sempre un instrument polític per poder ser reconegut arreu del món.

FUTBOL I POLÍTICA
4. La frase "més que un club" del Futbol Club Barcelona és la metàfora de la catalanitat d'aquest i, per tant d'una posició política i ideològica d'un club esportiu?
Com que actualment Catalunya no pot competir a nivell internacional el Barça és la bandera del nostre país, és el millor ambaixador de Catalunya.

5. Els clàssics Barça-Madrid són clàssics polítics? Es poden considerar un enfrontament entre Catalunya i Espanya?
Són clàssics esportius que van néixer d'una rivalitat política i això ha acabat derivant en un enfrontament a tots nivells. És cert que el Barça-Madrid és el partit esperat de l'any, és cert que al marge del futbol també hi ha altres interessos en aquest partit. Tot i així, el Barça és un club molt i molt gran que té moltes sensibilitats o causes al marge del resultat esportiu.
Pots considerar que és un enfrontament Catalunya-Espanya però si que és cert que aquests últims anys s'ha vinculat molt amb el catalanisme. Un partit entre el barça i el Madrid és el màxim exponent de la rivalitat entre el catalanisme i el no-catalanisme.

6. Durant el franquisme el Barcelona va estar sovint reprimit, per contra el Real Madrid era el club del règim, per què els diferents sistemes polítics utilitzen els clubs de futbol com a arma de promoció?
Està clar que el futbol és la manera de visualitzar-te. El Real Madrid era l'equip de Franco i el Barça no, això s'ha anat normalitzant però sempre s'han vinculat un equip de futbol a un règim, a uns sentiments o determinades visions polítiques. Això serà sempre així perquè és una manera de visualitzar-se i de poder tenir un segell o remolc en certs aspectes.

SELECCIONS CATALANES
7. Catalunya va guanyar la final, celebrada a Macau, del Campionat del Món B d'Hoquei Patins amb un 6-0. Va ser una fita important pel reconeixement internacional de les nostres seleccions?
Va ser una fita molt important perquè va ser un any en que una federació d'un mínim nivell va poder tenir un reconeixement de manera provisional de la internacional. És a dir, que s'acceptava provisionalment Catalunya però feia falta el reconeixement definitiu que seria al cap de dos mesos. Va haver-hi la casualitat que entre aquests dos mesos hi havia

el Mundial B de Macau i teníem l'opció de participar-hi perquè estàvem reconeguts provisionalment i llavors vam guanyar el torneig que ens donava l'accés al Mundial A. Però en el reconeixement definitiu l'assemblea [de la Federació Internacional de Patinatge] va votar que no, quan mai havia passat[38]. Va ser un boicot polític, tots els països que votaven van ser boicotejats per l'estat espanyol per tal de que la Federació Catalana de Patinatge quedés expulsada.
És una fita molt important que ha marcat un abans i un després de les seleccions catalanes però arrel d'aquí hi ha hagut molts i molts problemes per reconèixer altres federacions catalanes. Ara tenim 21 federacions reconegudes i la majoria d'elles molta gent ni les coneix, són mediàticament molt fluixes. Jo sempre dic que l'únic camí que tenim per arribar a competir i tenir federacions catalanes reconegudes a nivell internacional passa per la independència d'aquest país sinó difícilment en tindrem més.

8. La Copa del Tricentenari d'Hoquei patins va ser un èxit, tot i les amenaces del Consejo Superior de Deportes, creieu que hi haurà sancions als jugadors que hi van participar?
Era un torneig més que fem durant aquest any del tricentenari, que organitzem amb l'emblema dels tres-cents anys del 1714 i aquesta copa volia visualitzar una mica Catalunya contra França i Suïssa per tal d'intentar mostrar el nivell de Catalunya, que és molt alt, a nivell internacional.
Per jugar un partit, encara que sigui amistós, has de demanar permís a l'estat, nosaltres el vam demanar però mai hem tingut resposta i degut a això vam acordar que el silenci significava que el podíem fer. No hi ha hagut res més al darrera, molt de ressò mediàtic però nosaltres no hem rebut cap notificació de cap tipus i de moment no hi ha hagut problemes.

9. Què en penses de la llicència federativa única que es vol implementar des del govern central, és un atac amb l'únic objectiu de prendre-li a la Generalitat de Catalunya la competència esportiva?
A nivell estatal la majoria d'autonomies tenim competències en l'àmbit esportiu, per competir a Catalunya necessites una llicència catalana i aquells equips o jugadors que van a competir a l'estatal perquè s'han classificat, han d'homologar aquesta llicència a la federació estatal pagant un petit cànon. Llavors només homologaves aquelles que anaven a l'estat, que no eren la majoria, ara amb aquesta normativa el que volen és que tu les homologuis totes, perquè paguis no només pels que van a Espanya sinó també per totes. Estan entrant directament en l'àmbit competencial de l'autonomia i evidentment nosaltres hem rebutjat totalment aquesta llei i estem esperant a veure si s'aprova o no, però no acceptarem de cap manera que s'apliqui perquè estan envaint les competències que tenim delegades des de l'any 86.

[38] El documental "Fora de Joc" promogut per la Plataforma ProSeleccions Esportives explica el desenvolupament d'aquesta assemblea que més tard va ser coneguda com el "Cas Fresno".

EN UNA CATALUNYA INDEPENDENT
10. Des del món de l'esport, la independència seria un repte positiu?

Seria un repte molt i molt positiu per molts temes, però en diré dos o tres. Primer perquè tindríem una visibilitat que ara no tenir, per començar podríem competir en campionats del món, campionats d'Europa, Jocs Olímpics amb el que això suposa per les nostres entitats esportives. Ara mateix si tenim seleccions catalanes fent torneigs no oficials, competint amb federacions reconegudes menors, ara mateix en el nostre programa d'alt rendiment no tenim capacitat d'anar a buscar patrocinadors perquè no som visibles. Si tinguéssim seleccions podríem buscar recursos d'entitats privades per tal de que ajudessin al nostre alt rendiment per tal de ser visualitzats en campionats d'Europa, del món, etc. Avui en dia, sense tot això, ja estem nodrint en un 50% les federacions espanyoles perquè Catalunya si alguna cosa té és un programa d'alt rendiment paral·lel a l'espanyol. Estem formant la segona línia dels esportistes que arriben a dalt, i per aquest motiu i sense una dotació de fons alta, perquè només poden ser fons públics perquè els privats no els podem anar a buscar ja que no tenim visualització.
Per altra banda totes les seleccions directament quedarien reconegudes internacionals amb el que això suposa. Podrien competir, les lligues catalanes acabarien sent lligues nacionals amb les seves classificacions dels equips a nivells de competicions europees i mundials. És evident que una Catalunya independent a nivell esportiu faria un pas endavant molt important i estic convençut que acabaríem sent una gran potència a nivell esportiu en molts esports.

11. Creus que en una Catalunya independent es podria aportar una delegació més nombrosa als Jocs Olímpics que la que s'aporta actualment dins la representació espanyola?
No sé si més nombrosa però si que es podria aportar a competicions equips d'un altíssim nivell. Tots tenim present que tenim esportistes catalans repartits pel món que moltes vegades la selecció espanyola de futbol, de bàsquet, d'handbol, d'hoquei... la majoria d'elles estan formades per esportistes catalans i això és una garantia de que en un hipotètic estat independent estic convençut que seriem molt potents en molts esports, en molts coneguts i en molts no tant coneguts en que també som referents.

12. Al nivell de quins països estaria Catalunya en competicions mundials? En quins esports Catalunya seria una potència?
Estaria molt amunt. No sabria dir ben bé on estaríem però estic convençut que el nivell seria alt i que seriem competitius en molts esports, que podríem optar a medalla en molts d'ells i que seria una gran il·lusió poder-ho intentar per tal de poder demostrar el potencial que té Catalunya. Que ja el té, que la gent es pregunta perquè el té i que la problemàtica és que no podem visualitzar el pes que tenim.
Tots [els esports] són importants però si vas a buscar els més mediàtics estem parlant de futbol, de bàsquet, d'handbol, etc. Totes aquestes federacions tenen moltíssims catalans competint i repartits pel món tant en futbol com en bàsquet i handbol, però també en hoquei patins, hoquei herba, tenis taula... De les 70 federacions que hi ha a Catalunya a

nivell de competició autonòmica estatal gairebé en un 90% som els primers d'Espanya. Aquest gran nivell et demostraria que si poguéssim competir fora [d'Espanya] seríem una gran potència en molts esports.

13. L'esport base és l'eina per arribar a ser una potència esportiva? Es potencia prou?
Es potencia molt. A Catalunya l'esport es configura amb l'esport federat i l'esport escolar. L'esport federat seria aquell esport que s'inicia amb 6-7 anys a treballar, que va més amb l'àmbit competitiu, de resultats. I l'esport escolar, que potser és més desconegut, que el que fa és integrar els valors positius als nois i noies del nostre país. A nivell de comarques tenim més de 500.000 nens que estan vinculats amb l'esport escolar conjuntament amb aproximadament 600.000 federats. Tenim una participació esportiva molt alta i certament la promoció que es fa a tots nivells és molt alta, per això crec que som un país referent en la formació, no només per les institucions sinó perquè a Catalunya existeix una cosa que no existeix arreu del món que és el gran voluntarisme i associacionisme esportiu que hi ha. Hem creat clubs arreu del país, hem crescut amb l'esport com una manera de fer créixer els nostres joves pels valors que porten i que al final el funcionament de tot això ho fa la societat civil. Gent que apunta el seu fill en un club pensant que allò és bo per ell, el pare entra a la junta del club, el fill als 20 anys plega i el pare s'està a la junta fins als 50 anys. Gràcies a això funciona el model esportiu català i a base de tota la gent acaben sortint els èxits, això la gent que ve aquí no ho entén però és vocació, voluntarisme, són valors que hem assumit, que hem cregut en una manera de viure i de fer, i que gràcies a això el nostre país té una riquesa esportiva de primer nivell.

14. En una Catalunya independent els clubs i les entitats esportives tindries més recursos?
Estic convençut que si, perquè ara mateix un club que està jugant la lliga catalana, que li dóna accés a la lliga tercera nacional, aquesta lliga catalana donaria accés directament a competir a Europa. Això ens donaria molta més visualització, molta més capacitat d'anar a buscar recursos, ens donaria drets d'imatge que segurament ara no tindríem i tot això estic convençut que generaria recursos que ajudarien, no només a l'elit sinó també a la base de tots els clubs. Podríem tenir polítiques pròpies que ara de totes les polítiques de nivell de patrocinis i mecenatges no tenim. Espanya no fa res en aquest àmbit [de polítiques de patrocinis i mecenatges] a diferència d'Itàlia, França, Alemanya que tenen lleis de mecenatge que ajuden a que les empreses ajudin l'esport. Aquí podríem legislar, estem convençuts que són maneres positives de fer arribar diners als clubs i davant d'això com no tenim les eines no podem fer-ho i si tinguéssim un estat propi doncs això faria arribar molts més diners als clubs.

PER ÚLTIM

15. Quina és la teva opinió sobre el meu plantejament de TREC? Quin tipus d'orientació em donaries al respecte?

Em sembla molt bé, m'enorgulleix que hi hagi gent que tracti la temàtica que li preocupi. Estem en un moment complicat, incert però també il·lusionant i potser el que avui estem parlant d'aquí a dos dies queda en no-res, pot passar que fem un pas endavant o pot ser que no. Si no fem el pas endavant tot això quedarà residual perquè si és que no encara tindrem molts més problemes que ara, però si que és cert que amb la voluntat, les ganes i la il·lusió d'un poble estem convençuts que fem un pas endavant i que tot això que hem estat parlant que són avantatges per l'esport català acabaran sent una realitat. Ho veuré jo, ho veuràs tu o ho veurà qui vingui però estem convençuts que el que volem fer és treballar per un entorn, un escenari com el que tenim ara, però no només esportiu sinó també en molts àmbits perquè estem convençuts que Catalunya com a país pot generar molt més de manera independent que no pas ara vinculada a un estat que avui ens té escanyats des de dalt.

ENTREVISTA A JORDI ROMEU, NEDADOR DEL CLUB NATACIÓ VILAFRANCA

BIOGRAFIA DE L'ENTREVISTAT

Jordi Romeu (Sant Pere de Riudebitlles, 1982), és un nedador del Club Natació Vilafranca que fa més de tres dècades que està a l'aigua. És un dels millors nedadors del Penedès i alguns dels títols aconseguits són el Campionat de Catalunya Open d'Aigües Obertes i medalla de plata d'Espanya de Natació en Aigües Obertes, ambdós aconseguits l'any 2004. L'any 2013 va ser campió de Catalunya Màster d'Aigües Obertes i alhora el nedador més ràpid de l'estat espanyol en aquesta categoria[39][40].

ENTREVISTA (4 d'agost de 2014 - Complex Aquàtic de Vilafranca del Penedès)

TRAJECTÒRIA PERSONAL

1. Quants anys fa que et dediques a la natació?

Vaig començar als 2 anys i als 10 em vaig federar. Actualment tinc 32 anys, és a dir que fa uns 30 anys que nedo.

[39] Font: http://lafura.cat/noticies/vilafranqui-jordi-romeu-nedador-rapid-lestat

[40] Font: http://www.esportspenedes.cat/ep/index.php/altres10/natacio/item/7760-jordi-romeu-primer-catal%C3%A0-i-espanyol-en-aig%C3%BCes-obertes

2. Competeixes professionalment o com aficionat?

Vaig fer el salt a la natació professionals quan tenia 19 anys. Vaig competir professionalment fins als 22 anys quan ho vaig deixar degut a la fatiga crònica.

3. Quins títols has aconseguit (campió de Catalunya Màster d'Aigües Obertes)? En quina modalitat competeixes (llarga distància o proves de curt recorregut)?

L'any 2001 vaig ser subcampió d'Espanya a la prova de 15000 metres i 3r classificat en els 5.000 metres. He participat tres vegades (anys 2001, 2002 i 2003) a la Copa d'Europa d'Aigües Obertes. L'any 2002 vaig quedar 3r classificat en el Campionat Internacional de Txèquia en la prova dels 20km i el següent any vaig guanyar els 10km en el Campionat Internacional de Nàvia (Asturias). L'any 2004 vaig ser seleccionat per a participar al Campionat d'Europa Absolut però no hi vaig voler anar perquè va ser quan hem vaig començar a trobar cansat, va ser una renuncia voluntària.

ESPORT DE BASE

4. Creus en l'esport base com a mitjà per fomentar l'educació i els valors?

Crec que és un mitjà si es fa correctament, si el que es busca és el desenvolupament integral de les persones no la part competitiva.

5. Creus que es potencia prou l'esport de base? Què s'hauria de fer per potenciar-lo més?

Cada vegada es fa més. En la meva època no es feia tant però ara hi ha més programes dins de la Federació que fan un seguiment dels clubs i per això cada vegada hi ha més gent que s'hi dedica. Potser a nivell escolar hi hauria d'haver més nens que facin esport perquè encara estem lluny, hi ha molts nens que fan vida sedentària.

6. Quins valors fomenta la pràctica de la natació?

La natació fomenta l'autosuperació personal, l'acceptació de les pròpies possibilitats i el treball cooperatiu o en equip (tot el club és un equip, encara que la natació sigui un esport individual, i han d'aprendre a alegrar-se dels èxits dels companys).

ESPORT I POLÍTICA

7. Creus que hi ha alguna relació entre la política i l'esport?

Crec que si, perquè per exemple a vegades quan estava a la selecció espanyola ens deien que s'havien de sentir els colors i això és barreja de política i esport. En aquest cas tots havíem d'anar amb la selecció estatal per poder competir a nivell internacional, però tant el Roger [també nedador del CN Vilafranca] i jo els sentiments tampoc no els sentíem però a vegades era l'única manera, havíem de passar pel tub.

8. Què en penses dels esportistes i responsables esportius que es posicionen públicament sobre la consulta d'independència de Catalunya del 9 de novembre?

Penso que com que estem en un país lliure i democràtic tothom ha de poder dir la seva opinió i s'ha de respectar, per tant crec que cadascú és lliure de dir-ho o no però sempre s'han de respectar les altres posicions.

9. Els clàssics Barça-Madrid són clàssics polítics? Es poden considerar un enfrontament entre Catalunya i Espanya?

Durant el temps de Franco això era més exagerat que ara, però crec que cada vegada ho és menys. El que si que és cert, és que a vegades és com una "guerra", només cal veure les banderes de les dues parts i els grans dispositius policials.

10. Què n'opines del no reconeixement de les seleccions catalanes a nivell internacional?

Crec que qualsevol selecció hauria de tenir el dret de competir internacionalment. Si els protocols necessaris per fer una selecció s'assoleixen i hi ha molta gent que està d'acord a fer una selecció, crec que no hi hauria d'haver cap impediment. A vegades hi ha una política molt centralitzadora i crec que s'hauria de donar més llibertat a les diferents autonomies en aquest cas. I si alguna autonomia es veu capacitada per competir a nivell internacional crec que no hi hauria d'haver cap obstacle.

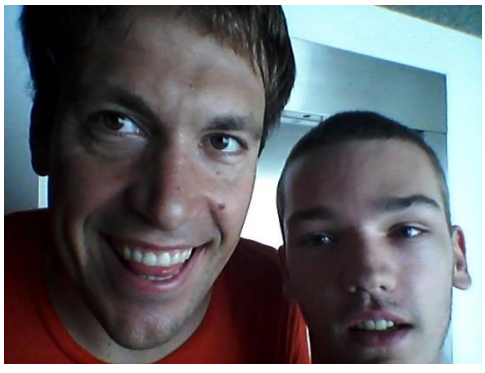

11. Has format part algun cop d'una anècdota que involucri la política amb la teva participació en la natació?

Quan tenia 12 anys vaig anar en un campus a Màlaga amb la selecció catalana i vaig tenir un parell d'anècdotes. Un exemple és que a l'hora de menjar si no demanava el menjar amb accent andalús no me'l

donaven i llavors hi havia de repetir tot. Una altra vegada en un parc d'atraccions pensava que no havien tancat bé el "seguro" i li vaig dir, i l'home em va respondre "llevo más de treinta años aquí i nadie me lo había dicho, excepto un catalán". Però tot i així, també em vaig trobar amb gent molt educada com a tot arreu.

EN UNA CATALUNYA INDEPENDENT

12. Des del món de l'esport, la independència seria un repte positiu?

A nivell d'autonomia, ja que la paraula independència podria ser referit en quant a més autonomia o una independència que fos un model federal com el dels Estats Units, crec que faria que a nivell econòmic ens poguéssim valdre per nosaltres mateixos. Això seria positiu en tots els àmbits, un d'ells seria l'esport. I per tant, si hi ha més inversió també hi hauria molta més oferta i llavors també hi hauria més gent fent esport perquè li agradaria, i més gent que arribaria a ser esportistes professionals. La gràcia és que hi hagi una bona inversió en institucions esportives ja sigui a nivell d'esport de base o d'elit.

13. En una Catalunya independent els clubs i les entitats esportives tindries més recursos?

Sí perquè penso que llavors seria com un efecte dòmino. Es veuria beneficiat l'esport, des de l'àmbit de l'esport de base com el de l'elit, hi hauria més centres d'alt rendiment, més programes educatius esportius i l'oferta educativa evitaria que hi hagués tant de sedentarisme.

PER ÚLTIM

14. Quina és la teva opinió sobre el meu plantejament de TREC?

Trobo que la hipòtesi està molt ben plantejada, crec que es pot investigar molt en aquest camí i crec que en poden sortir conclusions interessants. A més, penso que la relació entre la política i l'esport no s'ha investigat gaire fins ara, de fet jo no he llegit gaires coses sobre això. A vegades si que se'n parla però no s'ha fet cap treball en profunditat sobre la relació entre política i esport.

ENTREVISTA A FRANCESC SERRA, COORDINADOR DE LA PLATAFORMA PROSELECCIONS ESPORTIVES CATALANES

ENTREVISTA (30 de setembre de 2014 - Seu de la Plataforma ProSeleccions Esportives Catalanes)

1. Es pot deslligar la política de l'esport, o l'esport de la política?
Mai. De fet la política no es pot deslligar de res perquè qualsevol cosa què fem avui o demana pressupost o demana planificació i al final al darrera hi ha una forma o altra de política. I en el sentit que generalment s'entén l'esport dels països, l'esport organitzat, és evident [la relació de la política amb l'esport]. Hi ha política a tot arreu.

JOCS OLÍMPICS I COMPETICIONS MUNDIALS

2. En l'àmbit internacional, molts sovint els Jocs Olímpics i els mundials de futbol són utilitzats per diferents règims polítics, per exemple els Jocs Olímpics de 1936 volien ser una demostració de força del règim nazi, a què es degut?
De fet, no són utilitzats per alguns països, són utilitzats per tots. Perquè des del moment que la competició no és d'equips sinó que és de països, ja estan sent utilitzats, perquè aquell esportista al final està representant un país. I els països participen als Jocs i hi posen diners per lluir més o menys.

3. Les competicions internacionals són un aparador perquè els estats mostrin el seu poder al món?
Clar, de fet el que aspirem els catalans és poder estar en aquest aparador mundial. Senzillament, el joc és aquest i per això nosaltres volem ser-hi com tothom.

SELECCIONS CATALANES I PLATAFORMA PROSELECCIONS ESPORTIVES

4. Quin és el paper i els objectius de la Plataforma ProSeleccions Esportives Catalanes?
La motivació és una motivació esportiva i de país, o fins i tot primer de país i després esportiva. Perquè al final el que es vol és exercir un dret que tenen moltes altres nacions, per tant, som una entitat que neix perquè el país la demanda, feia falta.
De fet, la Plataforma ProSeleccions Esportives Catalanes, que va néixer el 1998, té origen en l'Associació per la Delegació Olímpica de Catalunya (ADOC), que va néixer el 1987, i que reclamava tenir comitè olímpic propi als Jocs del 92. Per arribar a tenir-ne, s'havien de tenir federacions catalanes reconegudes internacionalment i aquí és on es va obrir el precedent del que després ha fet la plataforma. És a dir, l'ADOC va néixer per un motiu de participar als Jocs Olímpics, però per poder participar als Jocs Olímpics, la carta olímpica establia que necessitaves un mínim de cinc esports que estiguessin reconeguts. És on ens vam adonar tots, que hi havia una feina prèvia a fer, que era que les federacions catalanes fossin reconegudes en les internacionals. I si això passa, automàticament la selecció catalana pot jugar, i això és el que la Plataforma després ha anat explotant. Per participar als Jocs Olímpics tots hem de tenir comitè olímpic nacional, que és el què envia la delegació. Però una de les condicions de la carta olímpica és que quan formes un comitè olímpic, és que hi hagi un mínim de federacions reconegudes, tant del programa olímpic com d'esports reconeguts com seria el corfbol.

5. I si és així, com és que no podem participar als Jocs Olímpics amb un comitè olímpic propi?
No, ara no podem perquè el Comitè Olímpic Internacional gràcies al Samaranch, va canviar les condicions [de la Carta Olímpica] i una de les que va posar, que és evident que era a mida de Catalunya, és que no podien tenir comitè olímpic internacional aquells estats que no fossin estats reconeguts per la comunitat internacional.

6. Per què els governs espanyols es centren tant en deixar de banda les seleccions catalanes a nivell mundial?
És una mica com el tema de la consulta d'aquests dies. Com s'entén si segons ells som espanyols que no ens tractin amb els mateixos drets que els espanyols? En el fons és perquè el govern espanyol, i per dir-ho així la gent que mana a Espanya, saben perfectament que els catalans no som espanyols però volen que nosaltres seguim integrats a l'Estat. Deixant massa llibertat als catalans corres el risc de que senzillament acabin marxant i per tant, en el seu moment han impedit amb la mesura del possible que poguéssim tenir seleccions catalanes perquè això no deixa de ser un tret identitari molt fort. És a dir, l'orgull dels catalans en veure les seves seleccions jugant, entenen que l'únic que fa és alimentar encara més el que ja veuen, que ens sentim diferents, que tenim una identitat.
El mateix passa amb la consulta, ens la podrien deixar fer, però tenen tan clar i tanta por del resultat que és massa llibertat. Realment amb el tema del reconeixement internacional de les seleccions hem sabut posar el dit a la llaga, perquè és un d'aquests temes que més mal feia, i fa, a l'Estat. I que alhora més ha ajudat a despertar un cert sentiment a Catalunya perquè és veu la injustícia clarament.

7. Quins obstacles us heu trobat al llarg d'aquests anys? Hi ha moltes pressions espanyoles per tal de que no es reconeguin seleccions catalanes?
Molts. Una cosa interessant va ser la de la Federació Catalana de Bowling, que va entrar l'any 2010 a la Federació Internacional, de la qual Espanya n'era membre. Això es va aconseguir però des d'aleshores Espanya no ha parat d'impugnar i fer la punyeta constantment a la Federació Catalana. Un exemple, és quan la Federació Catalana participa en un campionat del món, la Federació Espanyola té prohibit pel Consejo Superior de Deportes enviar-hi representants, el mateix Consejo impedeix a la gent que juga a bowling participar en un campionat només perquè hi ha catalans. Amb la Federació Catalana de Futvòlei també ens vam trobar en una situació similar.
Realment, tenen tanta dèria que l'estat espanyol és dels més flagrants en quant a actuació política en aquest sentit. Ells són els que demostren que l'esport és política.

8. El cas d'Escòcia, què té seleccions pròpies de futbol i rugbi però que participa als Jocs Olímpics dins la representació del Regne Unit, és diferent al de Catalunya?
Quan es va començar la reivindicació de seleccions catalanes, un dels exemples que es posava molt sovint precisament era tot el tema de les nacionalitats del Regne Unit. Doncs perquè allà no hi ha conflicte perquè els anglesos, que serien la mare de l'ou de Gran Bretanya, no tenen cap problema en reconèixer la nació escocesa i al haver-hi un

reconeixement també hi ha hagut acords perquè tinguessin federacions en alguns esports. De fet, Escòcia té federacions dels esports que ha volgut, si no en tenen d'altres quasi sempre és perquè ells no han volgut. I em sembla que van pactar anar junts als Jocs Olímpics per ser més forts, la Gran Bretanya l'entenen com un benefici al entendre Escòcia com una part del Regne Unit. En canvi, la mentalitat espanyola no és aquesta. El fet d'existir una selecció catalana no el veuen com a positiu, al revés, per ells és com una traïció.

9. El Cas Fresno, en que la Federació Catalana de Patinatge va ser expulsada de la FIRS, va ser molt sonat. Què n'opines?

La Federació Catalana era membre provisional de la Internacional, i com a membre provisional va poder jugar el Mundial B i el va guanyar, aleshores s'havia de ratificar l'ingrés. Allò també va ser una jugada política, allà hi va haver pressions per part de l'estat espanyol al que era president de la Federació Internacional, que era català, l'Isidre Oliveras. Aleshores aquest bon home va rebre pressions que no ha detallat, però si que ha dit que en va rebre, i llavors va plegar. A partir d'aquí la Internacional va quedar en mans d'un italià, que a més a més era del partit del Berlusconi, i com qui diu col·legues amb l'Aznar, etc. Allò va ser un petit drama.

El TAS [Tribunal d'Arbitratge de l'Esport] va fer repetir la votació i quan es va tornar a votar, allò ja va estar més empatat. Per dir-ho així, Catalunya tenia el favor de països que només tenien dret a un vot o dos, mentre que Espanya tenia les potències més grans, i més vots. Evidentment això va sortir endavant perquè l'estat espanyol va estar pressionant, nosaltres mateixos que hi érem, vam veure com es repartien sobres des de la Federació Espanyola.

10. Què va passar amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), que podia competir internacionalment i ara no? I la Federació de Rugbi?

En el món de l'alpinisme, l'entitat mare sempre ha estat la UIAA (Unió Internacional d'Associacions d'Alpinisme). Aleshores Catalunya va ser fundadora de la UIAA a través del CEC (Centre Excursionista de Catalunya), i quan arriba la dictadura això s'ho carreguen i el CEC desapareix. I més tard, quan es reprèn tot, perquè et facis una idea, actualment consta la Federació Espanyola com a membre fundadora de la UIAA en la data en què, qui havia entrat a formar-ne part era el CEC. Com quan es va fundar la Internacional la Federació Espanyola no existia. Amb els anys, després del franquisme, es va reclamar una mica tot això. El CEC va reclamar el dret a ser membre fundador i aleshores va recuperar la pertinença a la UIAA però sense veu ni vot, o millor dit amb veu però sense vot, quan havia estat fundador. Quan els membre fundadors no acostumen a perdre mai el seu dret a vot.

En rugbi senzillament doncs va arribar l'època de la dictadura, van fer fora els catalans i s'hi van posar ells. L'argument que ells fan servir és que la Federació Catalana que va fundar la Internacional no és la mateixa que hi ha ara, i que per tant la Federació Catalana actual no té dret a ser-ne membre, quan havia estat fundadora i en temps de Franco havia estat oprimida. Han fet i desfet perquè els tribunals francesos els hi donin la raó. A més,

els estatus de la Federació Internacional diuen que seran membres de la Federació tots els fundadors, per tant, si Catalunya era fundadora és membre i no hauria de deixar de ser-ho mai.
Imagina't si és greu, que han donat per bo l'argument que hi havia una dictadura, que ho va prohibir tot i per tant vam desaparèixer, i la federació nova fundada ja no és la mateixa.

11. Què en penses de la llicència federativa única que es vol implementar des del govern central, és un atac amb l'únic objectiu de prendre-li a la Generalitat de Catalunya la competència esportiva?
Això afecta a totes les federacions catalanes i sobretot en els seus recursos econòmics de les federacions perquè ara hi ha d'alguna manera qui mana o qui gestiona el tema de llicencies. A més, té una connotació política molt forta que és, per dir-ho així, que les federacions catalanes d'aquesta manera esdevenen delegacions de les federacions espanyoles, quan en realitat les federacions catalanes són entitats jurídiques pròpies o independents. Una federació catalana si és membre d'una espanyola és perquè vol, no per obligació. Per això el que fan amb aquest decret és a la pràctica fer passar les federacions catalanes "pel tub".
No és per res, però la solució és molt fàcil, la solució és senzillament deixar de ser-ho [membres de les federacions espanyoles], trencar... perquè quan parles de federacions estàs parlant del món privat i per tant aquí no hi ha excusa. Qui està en una espanyola és perquè vol i qui no hi està senzillament no hi és, el que passa és que sempre hi ha hagut això que els esportistes i els clubs volen jugar a la lliga espanyola... però això s'està acabant perquè la gent s'adona que jugar a l'espanyola és molt més car.

EN UNA CATALUNYA INDEPENDENT
12. Des del món de l'esport, la independència seria un repte positiu?
Sí, hem fet fer un estudi que d'alguna manera demostrar això, arguments per la part econòmica. Però és que hi ha altres factors que no són econòmics que fan veure com augmentaria tot plegat. És a dir, en el fons és molt evident que ens beneficia a nosaltres. Un exemple són els diners que rep de la UEFA un equip danès, que no déu ser millor que el Girona FC, que es classifica per participar a la fase prèvia de la Champions, i que només per classificar-se rep 8'6 milions. No hi ha cap club a Catalunya després del Barça i l'Espanyol que tingui una tercera part d'aquest pressupost. És impressionat i tot això ens ho estem perdent! És el repte que suposa, la manera i l'entusiasme amb que l'afició ho pot rebre.
El Barça i l'Espanyol són entitats privades i per tant són ells qui ho decidiran. El Barça podria tenir un petit conflicte d'interessos, de moment ha dit que prefereix la lliga espanyola doncs perquè hi ha el repte amb el Reial Madrid i la competència, però no s'ha de descartar res. El Barça potser juga a la Premier anglesa. Al final pot fer el que vulgui i tot dependrà de com negociïn la lliga espanyola i el Barça.
Hi hauria prou competència per fer una lliga catalana però és que a més, aquesta lliga pujaria de nivell pel fet de que alguns es classificarien per la Champions. Cada any n'hi hauria algun que podria jugar la Champions i l'Europa League, i això vol dir molts diners

i si tenen més diners podran fer més i millors fitxatges i per tant, no trigarien molt alguns d'aquests a poder fer la competència a l'Espanyol i al Barça.

13. Al nivell de quins països estaria Catalunya en competicions mundials? En quins esports Catalunya seria una potència?
Hi ha tot una llista d'esports que tothom més o menys la té al cap, amb la qual està claríssim que Catalunya estaria com a mínim segur entre els deu primers. Estem parlant de waterpolo, hoquei herba, hoquei patins, bàsquet, handbol, futbol,... Són molts esports.

14. L'esport base i universitari és l'eina per arribar a ser una potència esportiva? Es potencia prou?

Si es potencia prou és difícil de dir des del moment en que estàs vivint en una situació de dependència. És evident que Catalunya no gestiona tots els seus recursos i per tant segur que tot es pot fer millor, però pensem que a nivell universitari hi ha molt poca cosa. Però ara la via ràpida per veure què podem fer i què no, és primer aconseguir la independència i llavors podrem fer la nostra formulació de com s'ha d'organitzar l'esport i on s'han de destinar més recursos.

15. En una Catalunya independent els clubs i les entitats esportives tindries més recursos?
L'estudi que hem fet demostra que hi hauria un increment mínim de 170 milions d'euros per invertir en esport. Però hi ha moltes més possibilitats que les econòmiques.

PER ÚLTIM
16. Quina és la teva opinió sobre el meu plantejament de TREC? Quin tipus d'orientació em donaries al respecte?
Evidentment, jo incidiria molt en el tema de la Guerra Civil i la dictadura franquista, no sé si va ser una Guerra Civil Espanyola però les tropes de Franco quan van entrar a Barcelona s'autodenominaven l'exèrcit d'ocupació i, quan van entrar a Madrid s'anomenaven l'exèrcit de salvació, és a dir a Madrid la salvaven i a Catalunya l'ocupaven. Aleshores, els fets que van provocar l'alçament militar, en el fons eren a Catalunya. Com una dictadura ha afectat i ha trencat amb tot el que ja s'havia fet des de l'esport, hi ha altres casos.

17. Alguns aspectes anecdòtics, algun capítol especialment dolorós... que m'hagi pogut oblidar?
Des de l'inici dels Jocs Olímpics moderns, cap a l'any 1912, els catans hem tingut contacte amb Pierre de Coubertin. L'any 1912 el COI donava una medalla en reconeixement olímpic i consta que hi ha una sessió en que es debat si la medalla es concedirà a Finlàndia o a Catalunya, perquè a Catalunya hi havia una associació fundada que seria la precursora del

Comitè Olímpic Català, que era l'Associació Esportiva de Catalunya. Aleshores també hi havia uns personatges entre els quals destaca Josep Elías Juncosa, un dels màxims divulgadors de l'esport a Catalunya. El que demostra que les dates de fundació de les entitats esportives a Catalunya són molt abans que les de l'estat espanyol.
Des de l'inici dels Jocs Olímpics i dels campionats del món, diguem que la part catalana [de l'esport espanyol] és molt important, no és un percentatge que es correspongui per població. En el fons, els catalans hem format Espanya en esport, el bàsquet neix aquí, l'handbol... i per no parlar del mundial i els europeus que ha guanyat la selecció espanyola de futbol. Que les ha guanyat a partir d'un sistema de joc i una filosofia que surt d'aquí. Espanya quant de temps portava jugant a futbol i sent bons jugadors? En waterpolo i hoquei hi ha un 80-90% de representació catalana, i arriba un moment, que no és parlar per parlar, que si tu estàs posant tots els recursos, la majoria de gent i no tens cap dret, un dret tan simple com poder tenir seleccions pròpies i participar en competicions mundials, vol dir que només et volen perquè facis lluir Espanya.

ENTREVISTA A JAVIER OLIVERA, PROFESSOR DE MANIFESTACIONS BÀSIQUES DE LA MOTRICITAT DE L'INEFC

ENTREVISTA (27 d'octubre de 2014 – entrevista telefònica)

1. Es pot deslligar la política de l'esport, o l'esport de la política?

Naturalment la política i l'esport han estat sempre lligades de la mà, hi ha una relació molt directa, ja que la política busca identificacions de caràcter col·lectiu i l'esport també. L'esport és un producte que ha tingut sempre una gran relació amb la política, l'esport ha triomfat en qualsevol règim polític. Situem el naixement de l'esport al voltant del segle XVIII amb la revolució industrial, que és quan va néixer la societat liberal anglesa. Llavors l'esport s'identifica una mica amb els valors dominants de la època, i es nodreix amb tots els valors de la societat liberal anglesa, i sobretot de la societat industrial. Aspectes com el treball, l'esforç, la competició, el rendiment i el mateix rècord, són valors de la societat de la revolució anglesa.
L'esport després, traspassa aquesta frontera i va cap a altres fronteres i altres règim polítics. I a triomfat a tot arreu, per exemple als règims nazis de Hitler i Mussolini, amb les copes de futbol de 1934, 1938 i els Jocs Olímpics de 1936. Els règim autoritaris, per exemple de Llatinoamèrica, com és el cas de l'Argentina del dictador Videla en la Copa del Món de 1978, han utilitzat l'esport com un element identificador i de sortida cap endavant de situacions compromeses. Però també recordo que els països comunistes van utilitzar l'esport com un element d'identificació i de cohesió en contra de l'enemic, els capitalistes. Estic parlant de la URSS i els seus països "satèl·lits " [repúbliques soviètiques frontereres]... els Jocs Olímpics van arribar a ser un rànquing no oficial entre els països capitalistes i els comunistes. D'alguna manera això representava una confrontació.

LA DICTADURA FRANQUISTA I L'ESPORT

2. Quines vinculacions hi havia durant el règim polític de Franco amb l'esport?

A Espanya, a l'època de la República l'esport també feia el seu paper. Però sobretot va ser el franquisme qui va utilitzar l'esport com un element d'identificació i cohesió interna envers de la seva política, de la política d'identificació cap a una idea d'Espanya. Dins de tot això, el franquisme tenia les seves oposicions, tant de fora com de dintre, de dintre l'oposició que hi havia era més perifèrica que no ideològica, i d'alguna manera clubs com l'Athletic de Bilbao o el Barcelona, representaven una ideologia diferent. Portaven al camp de l'esport una oposició "autoritzada" del que representava la oposició entre Catalunya contra el poder central uniformador del règim franquista.
Pel règim de Franco l'esport era una eina més en la recerca de la cohesió política interna, molta gent que se sentia espanyola però no d'aquesta manera, anaven en contra de les seves pròpies seleccions, sobretot eren gent d'esquerres. La selecció espanyola, era la selecció d'una part de la població.

3. Un cas concret podria ser l'assassinat del president del FC Barcelona, Josep Suñol i Garriga?
La política antifranquista va ser bàsicament la política d'oposició, una política de gent d'esquerres. Parlo de republicans, de comunistes... però no tant de nacionalistes. La II República era un conjunt de forces d'esquerres (comunistes, anarquistes, nacionalistes...) i el franquisme van ser les dretes (els capitalistes, l'església i l'exèrcit). Això és el que diu la història. Durant la Guerra Civil, l'esport va jugar un paper molt secundari perquè hi havia un enfrontament armat, però l'esport més aviat unia que desunia. Aquesta identificació tant aferrissada que hi ha ara, abans no hi era [no tots els nacionals eren del Reial Madrid, ni tots els republicans del Barça].
El president del Barça va ser afusellat per ser nacionalista, i era un enemic, no tenia una significació pacífica. S'afusellava gent que anava a missa des del bàndol república que els acusava de ser nacionals, o gent que tenia un carnet de CCOO o UGT, i que també s'afusellava. Jo m'atreviria a dir que Josep Suñol va ser afusellat perquè era un enemic i no tant perquè era president del Barça, sinó que era un element significatiu de l'altra banda. No crec que fos per això, perquè el tema del Barça-Madrid no era un element de confrontació com ho és ara.
Durant el franquisme, la Catalunya insatisfeta va trobar un lloc d'expressió autoritzat que era el futbol, i concretament el Barça. Ho representava el Barça però per exemple l'Espanyol no ho representava, ni d'altres clubs catalans. Inclòs va haver-hi un president que va dir que el Barça era "més que un club", perquè darrera del club hi havia una significació política.
Penso que no és un cas rellevant de la relació entre política i esport.

4. És veritat que el Reial Madrid va ser afavorit pel règim franquista per tal de que guanyés campionats?
El règim es va aprofitar del Reial Madrid, però no va ser afavorit. Potser en algun tema puntal si però en general no es va aprofitar. Això és una mentida històrica que es diu molt des del nacionalisme català, i que consti que no sóc del Madrid.

El Reial Madrid va guanyar diverses copes d'Europa durant el franquisme, i no se li van regalar les copes. Al contrari, era el règim franquista qui estava aïllat d'Europa, no tenia prestigi, per la qual cosa no hi va haver cap favoritisme perquè guanyés les copes.

5. Què va passar amb el fitxatge de Di Stefano? Hi va haver alguna interferència de la política franquista?

Des d'aquí Catalunya hi ha moltes queixes [...]. Això no hauria tingut cap rellevància perquè aquestes baralles o disputes són molt normals, un exemple és el cas Neymar. El Cas Di Stéfano, el millor jugador del món, com que va triomfar al Madrid aquí s'han dit moltes coses. És possible que hi hagués alguna acció des dels despatxos, està clar que algú va incomplir algun pacte, però el més important és que Di Stéfano estava a gust al Madrid i en cap moment es va queixar.

Els catalans som molt victimistes, i tenim raons perquè durant molt de temps vam estar reprimits lingüística i culturalment però sempre aprofitem per queixar-nos i l'exemple de Di Stéfano n'és un més.

6. En l'actualitat, a nivell de país encara es poden trobar vinculacions similars entre política i esport?

Naturalment, però no només a Espanya sinó a tot arreu del món. No conec cap règim al món que no utilitzi l'esport com un element de propaganda i identificació del sistema adoctrinant. Quan es fa esport, s'està retroalimentant el sistema, perquè és el seu funcionament. El reglament representen les lleis i els equips són el conflicte, i per altra banda els espectadors són la societat amb les seves autoritats, l'àrbitre és la justícia i els capitans els comandants de l'exèrcit. Tot això és una simbologia que retroalimenta el sistema dominant, és una teoria sociològica del sociòleg francès Louis Althusser.

És més en l'actualitat la majoria de les constitucions dels estats reconeixen l'esport com un dret que tenen els ciutadans, i és perquè l'esport hi té un paper important. Però en canvi als països islàmics no és així, perquè representa els valors més genuïns de la societat occidental. Quan hi ha campionats del món o Jocs Olímpics això representa una oportunitat per potenciar i reforçar els sentiments d'identificació i solidaritat nacional amb el teu país.

PER ÚLTIM

7. Quina és la teva opinió sobre el meu plantejament de TREC? Quin tipus d'orientació em donaries al respecte?

Estàs fent un treball de recerca de batxillerat el meu consell és que sintentitzis la informació que vagis trobant i que et centris en un únic tema per poder-lo desenvolupar al màxim possible.

L'última cosa a afegir és que dins del procés sobiranista, on menys problemes s'han produït ha estat en el món de l'esport. Està clar que hi ha una disputa a nivell general en tot aquest procés, però l'esport continua igual, jo no veig cap ruptura ni cap renúncia de cap esportista català a participar en les seleccions espanyols. No veig cap boicot de les federacions catalanes a les espanyoles, ni cap cosa d'aquestes.

L'esport és important en qualsevol procés polític, de fet el nacionalisme ha portat a terme les seleccions catalanes per promoure una identificació del poble català més sobiranista cap a l'esport, però això ara no es produeix.
Si Catalunya volgués ser un estat independent el primer que hauria de fer és tenir seleccions catalanes perquè és una manera de significació col·lectiva.

CAPÍTOL IV: FITXES TÈCNIQUES

FITXA TÈCNICA DEL LLIBRE: DE BLUES I GRANA (II)

Títol original: De Blues i Grana (II)
Autor: Frederic Porta
Any: 2013
País: Catalunya (Barcelona)
Idioma: Català
Gènere: Narrativa
Editorial: Edicions Saldonar
Sinopsi:
Frederic Porta, periodista esportiu reconegut arreu del nostre país, fa un repàs a alguns dels mites de la memòria històrica del Barcelona de la primer meitat del segle XX. Garchitorena, que després de deixar el futbol es converteix en actor de Hollywood, l'amistat del porter Platkkó amb Gardel i Alberti, Gamper, el fundador suís del Barça que fins a cinc vegades va haver d'intervenir per evitar que desapareixes, Morera, costa-riqueny que havia de fitxar per l'Espanyol però que va acabar al Barça, i finalment el prometedor porter Iribar, que mai va acabar jugant amb el Barcelona.
Opinió personal:
Penso que és un llibre que ajuda a entendre la història del Futbol Club Barcelona i que t'obre una visió del que realment és el Barça, que és molt més que un club. M'ha agradat molt tot i que en algun moment se m'ha fet una mica pesat, sobretot la part fictícia de la novel·la.

FITXA TÈCNICA DEL LLIBRE: DEPORTE Y ESTADO

Títol original: Deporte y Estado
Autor: Luís María Cazorla Prieto
Any: 1979
País: Catalunya (Barcelona)
Idioma: Castellà
Gènere: Narrativa històrica
Editorial: Editorial Labor
Sinopsi:
El llibre "Deporte y Estado" fa una anàlisi a nivell mundial de la importància social, política i econòmica de l'esport als anys 70, i l'actitud dels diferents sistemes polítics, tant capitalistes com comunistes, davant d'aquest. Explica les diferents concepcions de l'esport i alhora exposa les diferències legislatives del fenomen de l'esport en diferents països. D'Espanya fa un resum del pas de l'esport durant el franquisme a la constitucionalització de l'esport i les seves conseqüències. Per últim, s'exposa el desenvolupament de la Copa del Món de Futbol de 1982, de la qual Espanya va ser la seu.
Opinió personal:
Personalment, "Deporte y Estado" ha estat un llibre difícil de llegir sobretot pel temari i el vocabulari en que es desenvolupava. Però com a contrapartida, crec que ha estat el llibre més profitós per desenvolupar el trec. M'ha clarificat molt els diferents tipus d'esport i els seus respectius tractes amb la política, tot interrelacionat. Penso que la concepció de l'esport que tenim a l'estat espanyol és deficitària o incompleta. L'esport no és només un

dret de les persones sinó que alhora és un deure que els governs han de facilitar i controlar per tal de que tots els ciutadans puguin gaudir-lo.

FITXA TÈCNICA DEL LLIBRE: *GUERRA BRUTA I DISCURS DE LA POR*

Títol original: Guerra bruta i discurs de la por
Autor: Eugeni Casanova
Any: 2014
País: Catalunya (Lleida)
Idioma: Català
Gènere: Narrativa històrico-política
Editorial: Pagès editors
Sinopsi:
"Guerra bruta i discurs de la por" és un llibre que relata la crònica dels quinze mesos en què Catalunya va fer els passos més importants per aconseguir la independència. Exposa els inicis del procés sobiranista, que situa cap a l'any 2006 amb les primeres manifestacions independentistes, les consultes populars sobre la independència del 2009 i la gran manifestació del 10 de juliol de 2010. A més busca les característiques del moviment que Casanova considera transversal i inclusiu, basant-se en que la gent que hi participa és de classes i edat diversa, i hi són tant catalanoparlants com castellanoparlants. I en la recerca dels motius ressalta la desavinença dels catalans amb els successius governs espanyols i els problemes d'identitat que no permeten el reconeixement de la nació catalana dins d'Espanya. El llibre també avança sobre tota mena de reaccions (sobretot de polítics estatals) que suscita, tant a nivell nacional com internacional i en cita un centenar . També explica el paper que juguen les clavegueres de l'estat i l'Espanya profunda (amb els mitjans de comunicació inclosos), i el discurs de la por i les amenaces que diuen per tal de parar-nos.
Opinió personal:
Em sembla molt bon llibre ja que relata el desenvolupament del procés que estem vivint en primera persona i t'ajuda a reflexionar el camí i els motius que ens han dut a iniciar-lo. És un recull dels esdeveniments polítics a Catalunya d'aquest inici de segle XXI interessant per a qualsevol persona, inclosos per la gent que no hi participa. Personalment, en acabar el llibre he tingut les idees una mica més clares sobre els nostres objectius i he pogut veure les coses d'una manera més freda, amb una visió més transversal. Penso que els catalans som un poble collonut i que si fem les coses bé, que de moment ho estem, tenim una oportunitat d'or per aconseguir un nou país que no desaprofitarem.

FITXA TÈCNICA DEL LLIBRE: LA GÉNESIS DE LOS DEPORTES

Títol original: La Genèse des Sports
Autor: Jean Le Floc'hmoan
Traductora: Montserrat Planell
Any: 1969
País: Catalunya (Barcelona)
Idioma: Castellà
Gènere: Narrativa històrica
Editorial: Editorial Labor
Sinopsi:

El llibre "La gènesis de los deportes" és un recull històric del desenvolupament de l'esport i les seves modalitats a nivell mundial. S'expliquen els orígens de la majoria dels esports i la seva evolució fins avui, alhora també explica l'organització en federacions i lligues dels primers clubs francesos i anglesos, i la rivalitat amb els americans. El llibre té un parell de capítols en que hi apareix el moviment olímpic, els seus orígens i els primers Jocs Olímpics, el Comitè Olímpic Internacional i alguns dels Jocs moderns més rellevants i la política que s'hi barreja.
Opinió personal:
El llibre no ha estat ni molt difícil ni molt fàcil de llegir. Al fer una lectura en diagonal m'he centrat més en els capítols que m'interessaven més, que són els que he llegit millor (són els referents als JJOO i la seva relació amb la política), i els altres capítols (orígens i evolució dels esports) han estat més pesats però els he llegit per curiositat de saber més, de conèixer les arrels de l'esport del nostre segle i també m'han agradat. Crec que és un llibre molt necessari per a la gent a qui l'interessa l'esport ja que et dona una visió més general de l'esport, un fenomen que no és nou d'ara i que sempre ha estat vinculat amb l'espècie humana.

FITXA TÈCNICA DEL LLIBRE: PER QUÈ SÍ A LA INDEPENDÈNCIA?

Títol original: Per què sí a la independència?
Autor: Oriol March
Any: 2013
País: Catalunya (Barcelona)
Idioma: Català
Gènere: Assaig
Editorial: Deu i onze edicions
Sinopsi:
El llibre "Per què sí a la independència?" és una conversa informal entre dues de les grans protagonistes d'aquest moviment, la Muriel Casals i la Carme Forcadell, en que reflexionen sobre el procés d'independència de Catalunya. Parlen de la viabilitat d'una Catalunya independent i els avantatges i inconvenients d'aquesta.
Opinió personal:
Personalment m'ha estat fàcil de llegir i de comprendre, i penso que és un llibre que també et fa reflexionar sobre el procés. Penso que està bastant bé, sobretot perquè t'exposa els motius favorables per aconseguir i tenir la independència, però també els contraris. La independència és el final del camí de l'autogovern, i si no l'aconseguim l'única solució que ens queda com a poble és desaparèixer dins d'Espanya.

FITXA TÈCNICA DE LA PEL·LÍCULA: GLORY ROAD
Títol original: Glory Road
Any: 2006
Duració: 106 min (1 hores i 46 minuts)
País: Estats Units d'Amèrica
Idioma: versió en castellà (original en anglès)
Director: James Gartner
Música: Trevor Rabin
Productora: Walt Disney Pictures, Glory Road Productions
Gènere: Drama esportiu
Protagonistes: Josh Lucas, Derek Luke, Austin Nichols, Jon Voight, Evan Jones, Schin A.S. Kerr, Alphonso McAuley, Mehcad Brooks, Sam Jones III, Damaine Radcliff, Emily Deschanel
Sinopsi:
Glory Road és un drama esportiu de l'any 2006, basada en una història real que envolta els esdeveniments que van conduir al Campionat de Bàsquet de 1966 homes de la primera divisió de la NCAA (National Collegiate Athletic Association) o lliga universitària. Josh Lucas interpreta Don Haskins, l'entrenador en cap dels Texas Western College, que per primera vegada a la història de la NCAA, va fer una alineació titular tota negra. Glory Road exposa l'atletisme i la discriminació racial dels estudiants.
Opinió personal:
"Glory Road" m'ha semblat una pel·licula interessant, sobretot perquè mostra l'evolució d'un equip de bàsquet modest que arriba al cim del campionat, tot i trobar-se amb desavantatges i adversaris. Penso que és una pel·lículaque mostra la realitat actual, on encara segueix havent racisme arreu del món i l'esport n'és un exemple més. Alhora però, crec que la gent veu que tots som iguals i que no hi ha d'haver cap tipus de discriminació, i que tothom té tots els drets a fer el que consideri més oportú, no per ser negre no pots jugar basquet.

FITXA TÈCNICA DE LA PEL·LÍCULA: CARROS DE FOC

Títol original: Chariots of Fire
Any: 1981
Duració: 124 minuts (2 hores i 4 minuts)
País: Regne Unit
Idioma: Anglès (Original)
Director: Hugh Hudson
Guió: Collin Welland
Actors: Ben Cross, Ian Charleson
Música: Vangelis
Fotografia: David Watkin
Productora: Warner Bros Pictures.
Gènere: Drama històric
Sinopsi:
La pel·lícula és la història de dos corredors del Regne Unit, amb motius i passats diferents, déus diferents i les seves pròpies motivacions. Harold Abrahams, anglès i jueu, i Eric Lidell, escocès i protestant, són dos corredors rivals però companys de selecció als Jocs

Olímpics de París de 1924, en que per motius religiosos Lidell no pot competir els diumenges.
Opinió personal:
"Carros de Foc" és la barreja de religió i esport. És una mostra més de que independentment de les creences de cadascú, i dels seus orígens, la gent pot fer-se amiga. Penso que la pel·lículaés un retrat del Regne Unit de principis del segle XX, i de la forta competència esportiva que hi havia entre França, els Estats Units i el Regne Unit. És una pel·lículamítica que personalment no m'ha agradat massa, he trobat a faltar un argument sòlid per vestir la pel•lícula, tot i així penso que tot ajuda d'alguna manera o altra per tal de desenvolupar el treball.

FITXA TÈCNICA DEL DOCUMENTAL: EL COMPLOT DELS ANELLS

Títol original: El complot de los anillos
Any: 1988
Duració: 90 minuts
País: Catalunya (Barcelona)
Idioma: Català
Direcció i Guió: Francesc Bellmunt i Ferran Torrent
Música: Manel Camp i Joan Vives Sanfeliu
Fotografia: Javier Salmones
Protagonistes: Stephen Brennan, Ariadna Gil, Mònica Huguet, Josep Maria Pou, Antoni Moreno, Marc Martínez.
Productora: Lauren Films
Gènere: Documental, Suspens
Sinopsi:
La pel·lícula va ser una ficció sobre un complot durant els Jocs Olímpics de Barcelona de 1992 per tal d'aconseguir la independència de Catalunya. Tal i com es deia al principi del documental, la possibilitat d'un enfrontament entre Espanya i Catalunya era en la dècada del 1980 d'un 8% segons el Col•legi Naval de Guerra dels Estats units. I la història parteix d'aquest percentatge, a partir del qual un periodista americà arriba a la Barcelona Olímpica com a corresponsal d'una televisió. Més endavant el protagonista es veu involucrat en l'entramat polític que té com a objectiu la secessió però que acaba amb l'acceptació d'una Espanya monàrquica i federal.
Opinió personal:
M'ha semblat important el fet de que estudis estrangers tinguessin present a finals del segle XX la possibilitat d'un enfrontament Catalunya-Espanya. També penso que el documental reflecteix molt bé la política i la societat de llavors, mentre els polítics van per una banda part de la ciutadania intenta com pot aconseguir l'anhel de llibertat. És un documental fictici però que alhora té cert realisme ja que al final els catalans acaben acceptant un pacte amb el govern espanyol per tal d'oblidar la independència, és l'exemple perfecte que molts cops ha passat.

FITXA TÈCNICA DEL DOCUMENTAL: FORA DE JOC
Títol original: Fora de Joc
Any: 2010
Duració: 52 minuts
País: Catalunya
Idioma: Català
Direcció i Guió: Jordi Finestres
Producció: Lluna Lladós
Fotografia: José Luís Pulido
Productora: Batabat Produccions/ Sàpiens
Gènere: Documental
Sinopsi:
El documental Fora de Joc promogut per la Plataforma Pro Seleccions Esportives Catalanes, és un recull dels problemes més recents que han patit les nostres seleccions, exposa els impediments legals i el joc brut polític que han utilitzat els últims governs espanyols per tal d'evitar que Catalunya competeixi a nivell internacional. Durant els 52 minuts de durada s'exposen diferents exemples d'esports com el futbol, el rugbi, el hoquei, el bàsquet... i s'entrevisten jugadors, secretaris generals i secretaris d'estat de l'esport, presidents de federacions esportives catalanes i espanyoles, i presidents de federacions sud-americanes (alguns dels quals admeten haver rebut pressions en el Cas Fresno, en que Catalunya va ser expulsada de la Federació Internacional de Patinatge).
Opinió personal:
Penso que una vegada més aquest documental acaba donant la raó als catalans que clamem per la independència. La independència és urgent perquè entre d'altres coses, si volem progressar esportivament a nivell mundial necessitem un estat que recolzi els nostres esportistes. No pot ser que al segle XXI encara estiguem perseguits i reprimits per tal de voler mostrar els nostres colors i els nostres sentiments, és impensable que a dia d'avui suposats governs democràtics com els espanyols intentin boicotejar la participació de Catalunya en lligues i campionats internacionals. El reconeixement de les seleccions catalanes és més que mai un motiu més pel qual la independència és una necessitat.

FITXA TÈCNICA DE LA PEL·LÍCULA: INVICTUS
Títol original: Invictus
Any: 2009
Duració: 135 minuts (2 hores i 15 minuts)
País: Estats Units/ República de Sud-Àfrika
Idioma: Anglès (Original)
Director: Clint Eastwood
Guió: Anthony Peckham (adaptació de la novel•la "El factor humà" de John Carlin)
Actors: Morgan Freeman com a Nelson Mandela, i Matt Damon com François Pienaar
Música: Kyle Eastwood
Fotografia: Tom Stern
Productora: Warner Bros Pictures.
Gènere: Drama biogràfic
Sinopsi:
Després de dècades d'Apartheid, cap a l'any 1990 Sud-Àfrica va obrir una època democràtica en que Nelson Mandela, després d'estar vint-i-set anys presoner, va ser elegit com a president. L'any 1995 la república havia de ser la seu de la Copa del Món de Rugbi

i Mandela va aprofitar l'esdeveniment per unir tot el país sota un equip, els "Springboks" o la selecció nacional.
Opinió personal:
Penso que "Invictus" és un relat bastant clar i objectiu del canvi de mentalitat de la societat sud-africana. Els blancs van imposar l'Apartheid als negres i quan es va abolir, els negres van aconseguir el poder però sense revenjar-se. Crec que és bastant trist tot el que va passar a Sud-Àfrica durant la segona meitat del segle XX, per això la millor solució ha estat la democràcia. M'ha agradat molt, la recomanaria a tothom per què s'adonessin que malgrat els intents d'alguns, el món avança cada cop més decidit cap a la llibertat i la igualtat.

FITXA TÈCNICA DEL DOCUMENTAL: OPERACIÓ GARZÓN CONTRA L'INDEPENDENTISME CATALÀ

Títol original: Operació Garzón contra l'independentisme català
Any: 2012
Duració: 56 minuts
País: Catalunya
Idioma: Català
Direcció: Eduard Miguel
Guió: Eduard Miguel
Fotografia: Sergi Guix, Júdit Sala
Productora: Llibertat.cat/ Zeba Produccions
Gènere: Documental
Sinopsi:
El documental Operació Garzón contra l'independentisme català, tal i com diu el seu nom, aborda la persecució de l'independentisme català en l'anomenada Operació Garzón, mesos abans de la celebració dels Jocs Olímpics de 1992. Un total de 45 independentistes van patir una persecució indiscriminada i van ser detinguts en ser acusats de pertànyer a l'organització armada Terra Lliure, que s'havia dissolt mesos abans. A mans de la Guàrdia Civil, els independentistes detinguts van ser torturats però el jutge Baltasar Garzón, que portava el cas, va ignorar-les i això va provocar que el cas arribés al Tribunal Europeu dels Drets Humans d'Estrasburg, que va condemnar Espanya per haver-se negat a investigar les denúncies de maltractaments tot i les existents evidències.
Opinió personal:
Penso que l'Operació Garzón no tenia molt de sentit en un moment en que el país estava preparat per rebre les olimpíades i quan mesos abans l'organització armada s'havia dissolt. D'altra banda entenc que hi hagués por d'un atac per part de Terra Lliure però no comprenc com per aquesta por, des de l'aparell jurídic de l'estat es va detenir a tothom qui consideraven un possible perill. En conclusió, penso que va ser una croada més de l'estat espanyol en contra dels sectors catalans que lluitaven per aconseguir la independència de Catalunya, ja sigui de forma pacífica o armada.

FITXA TÈCNICA DE LA PEL·LÍCULA: MUNICH

Títol original: Munich
Any: 2005
Duració: 163 minuts (2 hores i 43 minuts)
País: Estats Units d'Amèrica

Idioma: Anglès (original)/ versió en italià
Direcció: Steven Spielberg
Guió: Tony Kushner i Eric Roth, a partir del llibre Vengeance: the True Story of an Israelian Counter-Terrorist Team, de George Jonas.
Música: John Williams
Productora: DreamWorks Pictures
Gènere: Thriller, Drama
Sinopsi:
Després de l'atemptat de l'organització terrorista Setembre Negre, als Jocs de Munic de 1872, el govern israelià va emprendre una operació secreta anomenada Operació Ira de Déu, per tal de matar aquells que els serveis secrets israelians creien que havien estat els responsables. L'equip autònom que es constitueix per liquidar els palestins, té poca experiència i actua al marge de la llei. Viatja per diferents ciutats d'Europa i el Pròxim Orient, per tal d'eliminar un per un els terroristes. Cap al final, els israelians perden el control i no saben a qui maten i qui no, potser per això comencen a témer per les seves vides.
Opinió personal:
Munich ha estat una pel·lículainteressant ja que tocava una part important de la relació entre l'esport i la política. És una pel·lículaque és ficció però tot i així penso que narra amb bastanta fidelitat els fets que van succeir els mesos posteriors als Jocs del 72. La pel·lículaque he trobat estava en italià, i sense subtítols, fet que m'ha dificultat més la comprensió, però al final s'acaba entenent.

FITXA TÈCNICA DE LA PEL·LÍCULA: OLYMPIA
Títol original: Olympia (AKA Olympiad) (Parts 1 & 2)
Any: 1938
Duració: 226min (3 hores i 46 minuts)
País: Alemanya
Idioma: Alemany (Original) / Versió en Anglès
Directora: Leni Riefenstahl
Música: Herbert Windt
Fotografia: Willy Zielke, Hans Ertl, Walter Frentz, Kurt Neuber, Hans Scheib
Productora: Olympia Film
Gènere: Documental
Sinopsi:
"Olympia" és un documental reportatge estrenat el 1938 dels Jocs Olímpics de 1936 dirigit per la cineasta Leni Riefenstahl, actriu i directora alemanya propera al règim nazi, que va utilitzar nombroses tècniques pioneres de filmació. Els Jocs de la XI a Olimpíada van aixecar polèmica per la intenció racista de Hitler de demostrar que la raça ària era superior a totes les altres, i un exemple d'aquesta voluntat és aquest mateix documental, que es divideix en dues part: la primera part Olympia 1. Teil – Fest der Völker (Festival de les nacions) de 2 hores i 6 minuts de durada, i la segona part Olympia 2. Teil – Fest der Schönheit (Festival de la bellesa) té una durada d'1 hora i 40 minuts.
Opinió personal:
Segons el meu punt de vista "Olympia" és un documental bastant realista que narra els fets dels Jocs Olímpics de 1936 des d'una visió alemanya però alhora no veig cap discriminació als atletes de pell negre. Penso que es tracta amb més o menys igualtat les medalles i victòries d'altres països que no són l'Alemanya nazi i per això em sembla un bon record audiovisual de l'evolució dels Jocs Olímpics que perdurarà per sempre. És un

reportatge en que encara es pot veure l'essència i l'emoció d'uns Jocs on participaven esportistes generalment amateurs (avui en dia tothom és professional), la llàstima és la polèmica que van envoltar els Jocs, que Hitler volia aprofitar per fer política feixista.

FITXA TÈCNICA DE LA PEL·LÍCULA: TOKYO OLYMPIAD
Títol original: 東京オリンピック (Tōkyō Orinpikku)
Any: 1965
Duració: 170 min (2 hores i 50 minuts)
País: Japó
Idioma: Japonès (Original) / Versió en Anglès
Director: Kon Ichikawa
Música: Toshiro Mayuzmi
Productora: Organizing Committee for the Games of the XVIII Olympiad/ Toho Company
Gènere: Documental
Sinopsi:
"Tokyo Olympiad" és un documental estrenat l'any 1965 que es basa en la celebració dels Jocs Olímpics de Tòquio del 1964. Està dirigit pel Comitè Organitzador dels Jocs i el seu objectiu és mostrar el desenvolupament de totes les proves esportives celebrades en aquests jocs.
Opinió personal:
Personalment m'ha agradat bastant, m'ha semblat un documental molt objectiu del que van ser els Jocs Olímpics de Tòquio de 1964. Sempre impressiona veure els milers i milers de persones que el moviment olímpic és capaç de mobilitzar, trobo que és l'olimpisme hauria de ser un dels motius d'orgull de tota la humanitat.